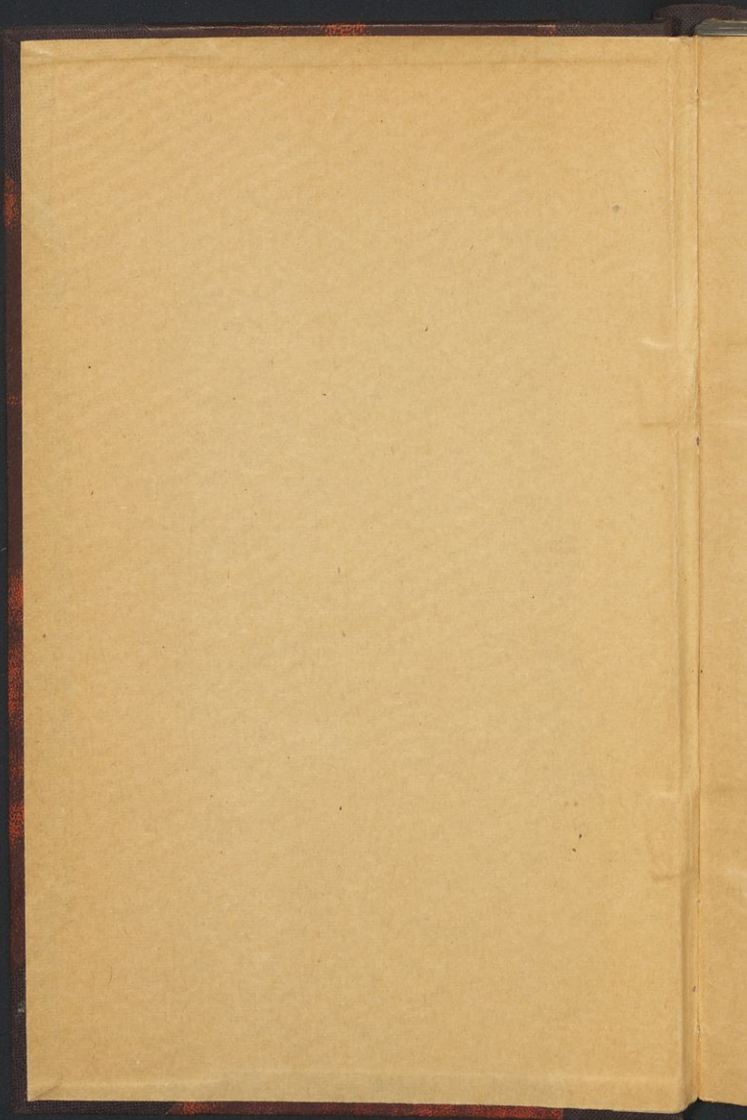
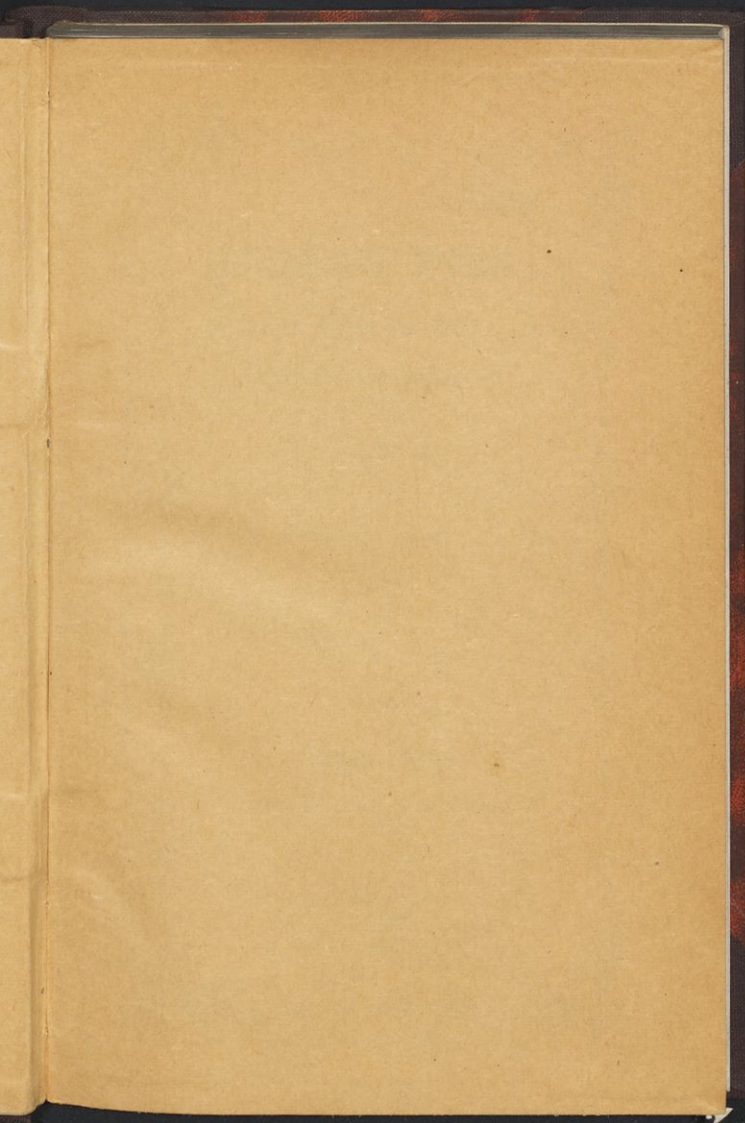
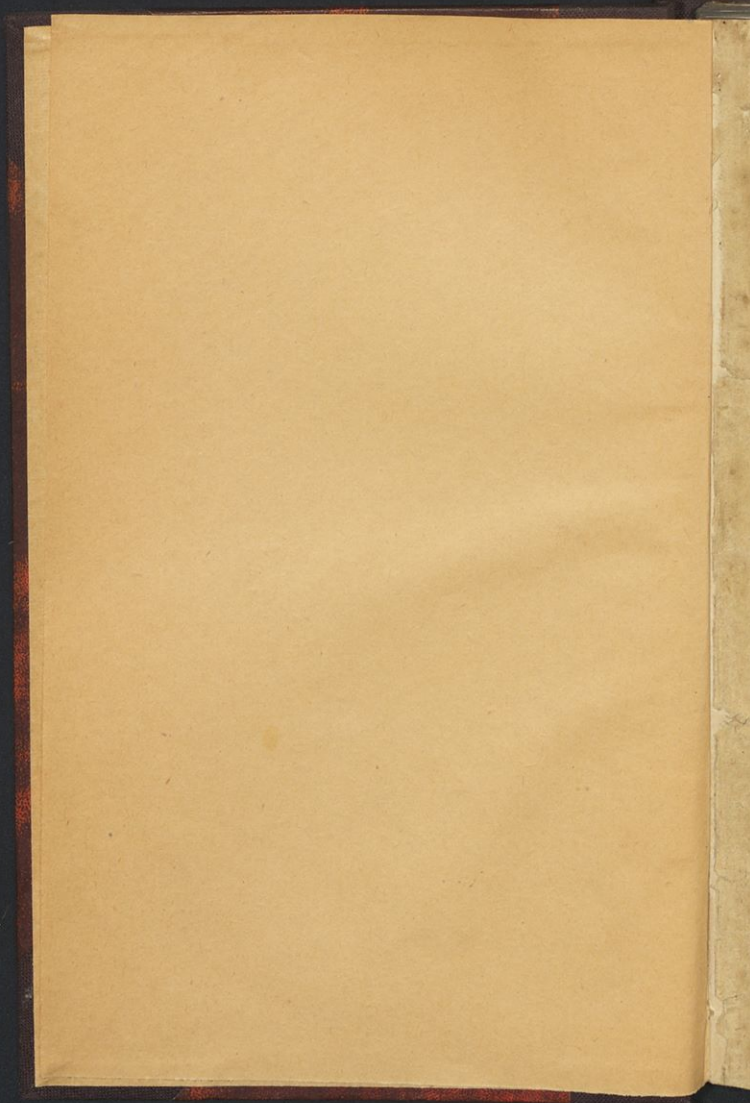

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

121112

Otroški artec

9101

DJANSKO VODILO,

po katerem naj se prvošolci v presv.

Jezusovi veri podučevajo.

---

*Učiteljem keršanskega nauka in staršem v
poduk.*

Na svetlo dal

Tomaž Mraz,

kaplan pri sv. Martinu v Libeličah.

1862.

Natisnil E. Janžič v Marburgu.

L 100

DJANSKO VODILO,

po katerem naj se prvošolci v presv.

Jezusovi veri podučevajo.

Učiteljem keršanskega nauka in staršem v poduk

Na svetlo dal

Tomaz Mraz,

kaplan pri sv. Martinu v Libeličah.

1862.

Natisnil E. Janžič v Marburgu.

121112

Ad Nrm. 2714.

Cum manuale catecheticum, a sacerdote Thoma Mras slavico idiomate sub titulo „DJANSKO VODILO“ concinnatum, nihil contineat, quod fidei catholicae dogmatibus adversetur, illud Auctoritate Nostra Ordinaria approbamus concedimusque, ut typis mandari possit.

Datum ex Residentia Nostra Episcopali Clagenfurti die 13. mensis Julii 1861.

Valentinus,

Princeps-Episcopus Gurcensis.

M 628/1952

121112

Predgovor.

„Najte malim k meni priti; njih je nebeško kraljestvo.“ Mark. 10, 14. S temi le besedami Vam preljubi učitelji keršanskega nauka in sodelavci v vinogradu Gospodovem podam knjižico, ktera vodi Vas naj, kako imate predrage mladine um izbistrovati, serca žlahtnovati in voljo k dobremu nagibovati. Že davno in velikekrati se je po slovenskih krajih slišalo govoriti o potrebi vodila, po katerem naj bi se šolski začetniki v presv. Jezusovi veri v premilem maternem jeziku podučevali. In ravno ta potreba me je spodbodla, spisati knjižico to, kateri sim dal ime „djansko vodilo“, po katerem naj se predraga mladina slovenska že sperevega h pobožnemu življenju napeljuje.

Razcepil sim „djansko vodilo“ v tri dele al postave; prva postava zaderžuje nauk od perve božje osebe, Boga Očeta; druga postava od druge božje osebe, Boga Sina; in tretja postava od tretje božje osebe, Boga sv. duha.

Ako se je marsikteri pregrešek gledé na slovnico vlezal, mi bodo mende Vsi, ki le-to knjižico v roke dobijo, prizanesti blagovoljili, se je ja Vsem znano, de pod milim soncem „nič popolnega ni“.

In ne v pomoč učenim, temoč začetnikom v keršanskem podučevanju sim spisal le-to vodilo, ker sam prepričal sim si, kako hudo je začetnikom brez vodila. —

H koncu samo to priserčno željujem, naj bi knjižica le-ta donášala stoternega sadá narodu. Vse na čast Bogu in Marii Devici pa premili materi Slovenii v blagor.

Pri sv. Martinu v Libeličah na god ss. Cirila in Metoda 1861.

Pisatelj.

Uvod.

1.

Hvalen bodi Jezus Kristus! Preljubi otročiči moji! lepo vas pozdravim, ker me močno veseli, če vas toliko v šoli zbranih vidim. Vaši skerbni stariši vas bodo v šolo pošiljali, da bi se veliko lepih reči naučili, ktere vam bodo enkrat v velik prid. Vem, da so vas vaši pridni stariši tudi doma saj nar potrebnih molitvic učili, al oni nimajo vselej časa, vas učiti, tudi vsega tega tako dobro ne znajo, kar mi učniki znamo; za to vas bodo pridno v šolo pošiljali, kjer se bote brati, računati in pisati učili; posebno pa bote slišali veliko lepega in veselega od nekega očeta, ki je še veliko boljši, ko vaši očetje doma. Ti dober oča se imenuje „nebeški“ oča, ker tam gori nad zvezdicami v sv. nebesih prebiva in mu torej tudi „Bog“ pravimo.

Slišali bote, kako močno nas nebeški oča ljubi: vse karkoli imamo, nam on daja, celó tako nas je ljubil, da je svojega edinega sina, kteremu Jezus Kristus pravimo, na svet poslal, naj bi za nas na sv. križu vmerl — pogledjte tam le božjo martro al razpelo — da zamoremo vsi v sv. nebesa priti, če le pobožno živimo. Kaj ne, ljubi moji otroci! da bote prav radi v šolo hodili in svoje ljube stariše prosili, da vas bodo pridno v-nj po-

šiljali? O kako vesel vas bo ljubeznivi Jezus, ki je nekdam pridne otročiče k sebi klical, jih objemal in djal: „Najte malim k meni priti, ker njih je nebeško kraljestvo.“ Obljubite torej dones ljubemu Jezusu, de bote prav prav radi in veseli v šolo hodili, učenike zvesto poslušali, doma se pridno učili, na poti v šolo in iz šole pametno obnašali se in radi molili. Pokleknite tedej, sklenite svoje rokice in molite glasno za meno:

O ljubeznivi Jezus! glej, pred tebo klečé ti dones obljubimo, de bomo prav radi v šolo hodili, učenike zvesto poslušali in svoje dobre stariše veselo vbogali; o le pomagaj nam, de bomo tvoje presv. nauke prav zastopili, po njih živeli in s tim tebi, svojim dobrim starišem in učenikom veliko veselja naredili, enkrat pa srečno v sv. nebesa prišli. Amen. Zdej pa vstanite in lepo počasi, narprej iz perve klopi eden za drugim na dom pojdite, jutre pa zopet vsi v šolo pridite.

2.

Včeraj ste na kolenih kleče ljubemo Jezusu obljubili, de bote prav radi v šolo hodili in sv. božje nauke poslušali. Za to le zvesto poslušajte, kar vas bom dones učil. Hočete pobožno živeti, morate pred vsim drugim radi moliti. Kakor hitro se torej zjutrej v posteli zbudite, se lepo pokrižajte, takole: — le mene pogledjte, kako se bom pokrižal: levo roko položim na serce, s pavcom desne roke pa, (drugi persti lepo sklenjeni ostanejo), sv. križ naredim in sicer najprej na čelu in rečem: — V imenu † Očeta, — potem na ustih in rečem: — in † Sina — zadnjič pa na persih in rečem: — in sv. † Duha.

Amen. Kedar rečem „Amen“ roke lepo sklenem. Še enkrat se s meno pokrižajte.

Koj kó ste se lepo po časi pokrižali, se čedno priporočite sv. angelcu, ki vas je črez noč varoval in mu toraj sv. angel varh pravimo; sklenite spet svoje rokice in recite vsi vkup glasno za meno:

O ljub moj desen angel varh,
Ki si mene varoval nocojšno noč,
Varovaj me še dones, ti sv. den.

Še enkrat vsi vkup. Pa še enkrat.

Tone Hriberšekov! pově mi, kaj boš zjutrej storil, ko se zbudiš? — Pokrižaj se toraj glasno in po časi. — Terezika Mlakerjeva! kdo te je črez noč varoval? — Kako se mu moraš tedaj zjutraj priporočiti. —

Hitro ko ste se pokrižali in sv. angelcu varhu priporočili, morate naglo vstati in se koj obleči. Bog ne daj, da bi v srajčki pri peči čepeli al celó ven hodili in okoli letali, zakaj velik greh bi bil in sv. angele varh bi vas rad ne imel. Srajčko morate zmiraj zapeto imeti, ker je prav gerdo, če so otroci razgaleni in celó persi kažejo. Tudi ni lepo, če fantiči na hlačah after nimajo. Ko ste se oblekli, se čedno vmite in sicer vsak den zjutraj lica, ušesa, vrat in roke; vsako saboto na večer pa tudi noge. O kako gerdo pa tudi greh je, če se otroci ne radi vmivajo in vmazani okoli hodijo! Al věste, kdo se nič ne vmiva? Živincea v hlevi, ker pameti nima. Ravno tako morate vsako saboto zvečer tudi drugo belo srajčko in spodne hlače al gače obleči, ker je nedela sv.

den; vmazano srajčko in gače pa na poseben kraj shranite. — Ko ste se čedno vmili, se počesite, po tem pokleknite, rokice lepo sklenite in po časi molite angelsko češenje. Le lepo za meno molite:

1. Angel Gospodov je Mariji oznanil in je spočela od sv. Duha. Češena si Marija . . .
2. Glej, dekla sim Gospodova, zgodi se meni po tvoji besedi. Češena si Marija . . .
3. In Beseda se je včlovečila in med nami prebivala. Češena si Marija . . .

Kedar molite: „In Beseda se je včlovečila,“ morate, če stojite, ko v šoli, se lepo prikloniti in desno roko na persi položiti iz spoštovanja do ljubega Jezusa Kristusa, ki je človek postal, de je nas večnega pogubljenja odrešil. Doma molite: „In Beseda je meso postala,“ kar ravno to pomeni, ko: „In Beseda se je včlovečila,“ namreč: Ljubeznivi sin božji, Jezus Kristus, je človek postal.

Ko ste angelsko češenje odmolili, recite: Še en oča naš in češena si Marija za moje ljube stariše, da bi dolgo in srečno živeli enkrat pa v sv. nebesa prišli; po „oča naš in češena si Marija“ recite: Čast bodi Očetu . . . na to pa: „Verjem v Boga očeta“ . . . molite, in tako vsako jutro molite. Opoldne ko slišite zvoniti, tudi angelsko češenje molite, po angelskim češenju pa recite: Še en oče naš in češena si Marija v čast 12 apostolom, ker so presv. Jezusovo vero razširili, na to pa zopet: „Verjem v Boga“ . . . Na večer spet slišite zvoniti in sicer najprej s velikim zvonom, na to s malim. Molite toraj narprej zopet

angelsko češenje, po tem pa recite: „Še en oče naš in češena si Marija za verne duše v vicalh“; na to pa spet: „Verjem v Boga“ . . . Spati iti ne smēte nikdar goli, marveč morate saj srajčko imeti in ko se v postelo vležete, se lepo pokrižajte in se lepo priporočite sv. angelcu varhu, takole:

O ljub moj desen angel varh,
Ki si mene varoval denešni den,
Varovaj me še nocojšno noč.

Še enkrat vsi vkup; pa še enkrat.

Kako pa zjutraj. — Zdaj bi rad zvedel, ako ste me zvesto poslušali. Kdo si upa kaj povedati? No Julika Lindečeva! povēj mi tedaj: al si se dones kej pokrižala? Kaj pa po tem? Kako si se priporočila sv. angelcu varhu? — Si prav pridna. Kteri si še upa kaj povedati? — Janezek Šribarjev! tak pa povēj: al je prav, če otroci, ko vstanejo, v sami srajčki okoli hodijo? Kaj si to-raj storil, hitro ko si vstal? Kaj neki po tem? Kaj pa, si se vmil? Kaj pa vsako saboto? — Kdo še kaj zna? Ančika Mastnakova! Janezek Šribarjev je rekel, de si mora vsak otrok vsako saboto noge lepo čedno vmiti, al še ti kaj družiga storiš, ker je drugi den nedela? — Kaj? — Ja, vsak priden otrok se vsako saboto zvečer tudi preobleče. — Peter Lukancov! kaj moraš zjutraj potem, ko si se čedno vmil in počesal? — Al si dones kaj molil? — Ktero molitvo? — Jurek Vargatov! moli prav lepo in glasno sv. angelsko češenje. — Za koga še boš zjutraj po angelskem češenju molil? — Kako boš rekel? — Na to pa: „Čast bodi Očetu“ . . . in po tem: „Verjem“. — Jerka Lesnikova! opoldne, kakor tudi zjutraj, se

zvoni s velikim zvonom, čemu neki? — Komu v čast pa po angelskem češenju moliš? — Kako rečeš? — Kašpar Vodopivčev! mežnar vsak večer narprej s velikim, na to s majhnim zgonam zgoni, čemu neki? — Kaj moliš ti? — Za koga še po angelskem češenju moliš? — Kako rečeš? — Lenka Brencetova! al bi prav bilo, ko bi ti gola spati šla? — Bog vas ovari, de bi goli spati šli! Ko bi v noči n. pr. goreti začelo, vi pa neoblečeni bili, res! to bi za vas hudo bilo! — Gregec Turinov! al ti na koga zmišlis, kedar zvečer spati greš? — Tako se tudi pokrižas? — Pokrižaj se prav lepo. — Hanika Dobrovnikova! Gregec Turinov je rekel, da se moramo vsakokrat pokrižati, ko se v posteljo vležemo, al se ti tudi komu priporočiš? Komu? — Priporoči se prav lepo.

3.

Ko ste se zjutraj čedno vmili, počesali in pobožno sv. angelsko češenje in oča naš in češena si Marija za svoje stariše zmolili, vzemite bukvice v roke in se lepo učite, tudi, kedar morate pred šolo past gnati, vzemite bukvice s sebo in se pridno učite; pridni šolarji se tudi na paši učijo. — Kedar se bliža čas v šolo iti, in vam ljuba mama jesti dajo, se lepo pokrižajte in recite: „O sv. Duh! požegnaj, kar bom zdaj vžival“, in ko ste odjedli, se zopet pokrižajte in recite: „O ljubi oče nebeški! lepo te zahvalim za to, kar sim zdaj zavžil.“ — Če pa vsi skupaj jeste, s drugimi na glas pred jedjo in po jedi molite. O kako lepo je, če šolarji tudi doma pred jedjo in po jedi lepo glasno naprej molijo! — Ste lačni, Bog ovari! da bi sami kruha al sadja jemali, tim-

več stariše lepo poprosite, rekoč: „Ljubi oče, ljuba mama! lepo vas prosim, dajte mi kruheka, ker sim lačen;“ in so vam dobri stariši kruheka, sadja al kaj družiga jēsti dali, se jim prav lepo zahvalite, rekoč: „Bog vam poverni.“

Kedar v šolo greste, hodite fantiči posebej in dekliči posebej; lepo urno ite, ne, de bi skakali, kričali, pri hišah ostajali, pse dražili al celo stare ljudi, berače in druge reveže zasmehovali al zmerjali; to je veliki greh. Vsakega človeka, kterega srečate, prijazno pozdravljajte, rekoč: „Hvalen bodi Jezusa Kristus.“ Vas jez, al g. fajmošter, al drugi mešnik, al tudi g. učenik srečajo, se lepo odkrite, čedno pozdravite, rekoč: „Hvalen bodi Jezus Kristus“ in jim roko poljubite. Vas srečajo deželski gospodje, namreč taki, katerim vaši očetje štibro in druge davke odrajtujejo, se jim tudi lepo odkrite in jih prijazno pozdravite, rekoč: „Hvalen bodi Jezus Kristus.“ — Grejo mešnik na sv. obhajilo in jih srečate, morate hitro ko s zvončekom zvoniti slišite, se odkriti in vsi lepo poklekniti in moliti, rekoč: „O ljubeznivi Jezus! bodi milostliv vbogemu bolniku, kterega mešnik obhajati grejo,“ na to pa molite oča naš in češena si Marija. — Vidite pri potih na drevju črešnje, hruške al drugega sadja, o Bog ne daj! de bi krepelne na drevje lučali al tresli; to je veliki greh in vsi ki kradejo, bodo v pekel prišli. — Tako kakor sim vam zdaj pravil, sé morate zmiraj obnašati, ne samo takrat, kedar v šolo, v cerkev, iz šole, iz cerkve, ampak tudi, kamurkoli greste. — Tako vas bo mili Jezus in vsi dobri ljudje radi imeli, enkrat pa bote v sv. nebesa prišli. O kako veselo bo tam!

Matevžek Špenketov! povej mi, kaj moraš potem, ko si se čedno vmil, počesal in molil? — Al moraš tudi na pašo bukvice s seboj vzeti? — Terezika Rešova! jeli, da so ti ljuba mama dones jesti dali, preden si v šolo šla? — Al si kaj molila, preden si jedla? — Kako si rekla? — Julika Dvoršekova! Al so tebi ljuba mama tudi jesti dali, preden si v šolo šla? — Si kaj molila, preden si jedla? — Kako si po jedi molila? — Kaj pa, če vsi skupaj jeste? — Blažek Piskarjev! ti si včasih prav lačen, in dobro veš, ki ljuba mama kruheka in hrušk imajo, al bi si upal sam vzeti? — Zakaj neki ne? — Kaj boš pa storil? — Kako boš ateja al mamó prosil? — Kako se boš zahvalil? — Micka Lačnikerjeva! al si dones koga srečala, ko si v šolo šla? — Si ga tudi pozdravila? — Kako? — Boštjanek Kancijanov! kaj bi storil, ko bi te jez al g. fajmošter srečali? — Kaj, ko bi te drugi mešnik al g. učenik srečali? — Jože verčnikov! kaj bi storil, ko bi jaz na sv. obhajilo šel, in bi ti mene vidil al celo! srečal? — Za koga boš molil? — Kako boš rekel? — Cilka Župančičeva! ali nisi dones memo križa al cerkve šla? — Kaj si storila, ko si memo šla? — Jurek Župevčev! kaj si pa ti storil, ko si memo križa in cerkve šel? — Ti bi berača, ki je ves razcapan al drugega reveža srečal, al bi prav bilo, ko bi ga zasmehoval al celo zmerjal? — Marjeta Šikerjeva! pri Rešovi hiši je pes, ktereга malopridni otroci radi dražijo, al je to prav? — Kaj bi vtegnil pes storiti? — Tone Lahev! al bi prav bilo, če bi fantiči in deklički vkup v šolo hodili? — Kako pa morate? — Lizika Žoharjeva! ti greš memo polne črešnje in bi jih rada jedla; toraj začneš drevo ostresati in

krepelne na-nj lučati, al je to prav? — Kaj pa Lukac Brunnikov! tebe srečajo deželski gospodje, kterim tvoj atej štibro dajati morajo, kaj boš storil? —

4.

Nekteri izmed vas imajo blatne čevlje; to ni prav. Le zvesto toraj poslušajte, kar vam bom dones pravil. — Ste do šole prišli, čevlje zvonaj lepo ocedite, na to v šolo stopite, one ki so že v šoli prijazno pozdravite, rekoč: „Hvalen bodi Jezus Kristus!“ in se na svoje mesto podajte, bukvice odprite in se učite al pa tihi bote, dokler g. učenik al jez pridem. Bog ne daj, de bi po zimi, ko je merzlo, k vroči peči hiteli, ker je to škodljivo in bi zboleti vtegnili! —

Tudi derkati ne smete po zimi, kedar v šolo al iz šole greste, ker bi lahko padli in se pobili. — Ko iz šole na dom pridete, tudi ne sméte koj k peči, timveč še le čez nekoliko časa, potem ko ste v hišo stopili. — Kedar g. učenik al jaz al g. fajmoštar al kdorkoli v šolo stopijo, lepo tiho vsi vstanite, jih prijazno pozdravite, rekoč: „Hvalen bodi Jezus Kristus!“ jim v lica glejte in tako dolgo mirno stojte, dokler vam rečejo: „Vsedite se.“ V šoli lepo tihi bote in zvesto poslušajte, kar vas jez al g. učenik učima. Rokice morate na klopi imeti, ne sméte okoli ogledovati, tudi s nogami ne sem-tert-je mahljati. Koga jaz al g. učenik pokličejo, naj urno vtane, in glasno odgovarja. Ako nič povedati ne vë, kar so ga vprašali, naj reče: „lj. učenik! tega pač ne vem; bom pa zanaprej bolj zvesto poslušal, da bom mogel drugobart dobro odgovarjati.“ Kedar se šola konča

in ste odmolili, pojdite lepo po versti ven, narprej fantiči, po tem dekliči in pametno in čedno na dom hodite, kakor v šolo.

Vas stariši kám po kaj pošlejo, hitro idite, zunaj hiše čevlje al noge osnažite, preden v jispo — cimar — stopite, na vrata poterčajte, se odkrite, in kedar vam „noter rečejo, jih lepo pozdravite, rekoč: „Dobro jutro, če je zjutraj; dober den, če je okoli opoldne; dober večer, če je zvečer — in kadar k meni al k g. fajmoštru al k g. učeniku al k drugemu mešniku pridete, jim tudi roko poljubite, — in če ondi jejo, jim recite: „Bog žegnaj.“ Vam kaj jesti dajo, radi vzemite in lepo zahvalite, namreč: „Bog vam poverni“; po tem lepo in glasno poprosite, kar bi radi in kedar ste vse opravili, se čedno priporočite, rekoč: „Srečno! hvalen bodi Jezus Kristus“ in hitro na dom idite.

Francek Pekšakev! dones je gerdo vreme, kaj si toraj storil, preden si v šolo stopil? — Si se tudi odkril in vrata rahlo zaperl? — Metka Pekšakeva! al je že kaj šolarjev v šoli bilo, ko si noter prišla? — Kako si jih pozdravila? — Štefek Tičerjev! kam si se podal, ko si v šolo stopil? — Kaj pa na to? — Francka Žagerjeva! po zimi je včasih prav merzlo, al bi prav bilo, ko bi ti hitro ko v šolo al na dom prideš, k peči hitela? — Zakaj ne? — Al sméte plezat iti? — Kaj bi se vtegnilo prigoditi? — Tomažek Mežnarjev! kaj morate vi šolarji storiti, kadar g. učenik, g. fajmoštar al jez al kdorkoli v šolo stopijo? — Kaj še? — Jerka Pečnikova! ti v tla gledaš, ko sim te poklical, al je prav to? — Kako pa? — In če te kaj poprašam? — Vidiš,

tako je lepo! — Janezek Preskarjev! g. učenik te kaj vprašajo, ti pa ne veš nič, boš tiho al boš kaj rekel? — Lucika Modričeva! včeraj sim vidil, de ste iz šole nič kaj lepo šli; kako bote toraj dones šli? — Cencl Zajčev! atej al mama te k sosеду pošljejo, da bi jim kladvo posodili, kako se boš kaj obnašal? — Kaj se boš? — Ki bi pri sosedi jedli, kaj boš rekel? — Janezek Cocejev! ti prideš k sosеду; ondi ravno jejo in tudi tebi ponujajo, kaj boš storil? — Kaj po tem? — In po tem, ko si vse lepo opravil? — Barka Mlakarjeva! tebe mama v ves po kaj pošljejo; na poti te krulov berač sreča, ga boš zasmehovala? — Kaj pa? — Miklavžek Črešnikov! atej te k meni pošljejo, da bi jim bukve posodil; kako se boš obnašal, ko k meni prideš? — Kaj še boš? —

Perva postava.

Od Boga očeta, prve božje osebe al peršone.

1.

Bog oča je stvaril svet.

Dones ste zopet vsi v šoli; tako je lepo. Zategadel vam bom spet veliko lepega povedal; le zvesto me poslušajte. — Doma so vam vaši skerbni stariši že velikokrat pravili, da so tri božje osebe al peršone, namreč: Bog oča, Sin in sv. Duh, pa le en Bog, in da se te tri božje osebe vkup presv. Trojica imenujejo.

Vsaka teh treh božjih oseb nam je nekaj dobrega storila: Bog oča nas je stvaril, Sin odrešil in sv. Duh posvetil. — Perva božja oseba je Bog oča. Ljubi Bog je bil nar prvi. On se ni nikoli začel pa tudi konca nikoli imel ne bo, in zategadel pravimo: „Bog je večn.“ Bog oča je svet, to je, vse karkoli zgori nad nami in po zemlji vidite, stvaril. On je pa tudi mene in vas in vse ljudi stvaril.

Dober Bog je narprej stvaril nebo in zemljo. Al nebo in zemlja, ko ju je ljubi Bog stvaril bil,

nista tako lepa bila, kot sta zdaj. Ste že vidili veliko njivo, na kateri nič ne raste? — Ravno takšina sta bila nebo in zemlja. Ni bilo ne hiše, ne lepih belorudečih cvetlic al rožic, ne drevja in nobene druge ne žive ne mertve stvari na zemlji, pa tudi ne lepih zvezdic, ne svetle lune in ne ljubeega sonca na nebu. Zraven tega je še strašna tema bila, ko včasih po noči, kedar mesec in zvezdice ne svetijo, — in vsa zemlja je bila pod vodo. Al dober Bog je na nebu in po zemlji v 6. dneh vse tako lepo napravil, kot je zdaj.

Pervi den de ljubi Bog luč stvaril. Le rekel je: „Naj bo luč!“ in naenkrat je bilo svetlo. O ljubi otroci! kako dober je vendar Bog, da je luč stvaril. Ako bi luči ne bilo, bi lahko v jamo padli in se pobili, ko včasih po noči, kedar je tema.

Drugi den je dober Bog stvaril podnebje al firmament, to je, oblake in megle, ktere zgori nad nami vidimo in ki dežja v sebi imajo. — Žalostno bi bilo, če bi dober Bog podnebja al firmamenta stvaril ne bil: dežja bi ne bilo in nič bi ne rastlo, ko takrat, kedar je suša.

Tretji den je ljubi Bog zapovedal, naj se voda loči od zemlje in vteče v poseben kraj. Hitro se je prikazala zemlja in na-nj so rastle bele in rudeče cvetlice, sadunosno — in drugo drevje. Voda pa je iztekala iz studencev. Iz studencev so postali potoki, kakor ste zunaj vidili, iz potokov reke, — široki in globoki potoki — iz rek so postale morja, to je, strašno široka in globoka voda. Naša dolina je prav široka in dolga; al če bi tudi vsa pod vodo bila, bi vendar le mlaka proti morju bila. Po morjih plavajo

barke, to je, lesene hiše, ktere so tako visoke, ko naša farna cerkev. — O kako dober je ljubi Bog, de je lepe cvetlice, sadunosno — in drugo drevje stvaril! Varujte se toraj, ljubi otroci! de ne bote kakega sadeža olomastili, zakaj iz sadeža priraste veliko sadunosno drevo, ktero nam dobrih jabuk, hrušk, češenj in drugega sadja daje. Varujte se tudi drugega drevja, kot majhne hraste, smreke i. t. d., oškodovati, zakaj iz teh dreves se narejajo vile, orala, vrata in dreva, s kterimi po zimi netimo, če nas zebé. Ravno tako je tudi veliki greh, travo in cvetlice brez potrebe tergati al teptati.

Matevžek Perišuhev! pově mi: koliko je božjih oseb al peršon? — Kako se prva božja oseba imenuje? — Kako druga? — Kako tretja? — Lena Jonešova! kako se tri božje osebe vkup imenujejo? — Al je vsaka božja oseba Bog? — Torej so trije Bogi! — Koliko pa? — Ja, en sam Bog je! Francek Muhičev! kaj se ti dozdeva, al nam je presv. Trojica kaj dobrega storila? — Kaj neki? — Trezika Pirševa! ktera božja oseba nas je stvarila? — Kako se imenuje prva božja oseba? — Martinek Žmavčev! ktera božja oseba nas je odrešila? — Kako se imenuje druga božja oseba? — Micka Lackova! ktera božja oseba nas je posvetila? — Kako se imenuje tretja božja oseba? — Pavlek Črepinšekov! kdo je bil naj prvi? — Al se je Bog kdaj začel? — Bo kdaj konec imel? — Kako mu toraj pravimo, ker se ni nikoli začel in tudi nikoli konca imel ne bo? — Filipek Srednikov! kdo je vse karkoli vidimo stvaril? — Kako imenujemo s eno besedo vse, kar nad nami in po zemlji vidimo? — Barba

Ničeva! kaj je ljubi Bog narprej stvaril? — Al sta nebo in zemlja, ko ju je dober Bog stvaril, tudi tako lepa bila, ko zdaj? — Kakšina sta bila? — Markec Cestnikev! v koliko dneh je ljubi Bog na nebu in po zemlji in vse tako lepo naredil, ko je zdaj? — Kaj je stvaril prvi den? — Jože Lorgerjev! kaka bi bila, če bi dober Bog luči stvaril ne bil? — Kaj bi se tebi prigoditi vtegnilo, ko bi vselej temno bilo? — Vidiš, kako dober je ljubi Bog! — Katerca Novakova! kaj je dober Bog drugi den stvaril? — Kaj je to: podnebje al firmament? — Kaj imajo megle in oblaki v sebi? — Al bi kaj rastlo, ko bi nič ne deževalo? — Glej, tudi dež je nam v veliki prid! — Florjanek Hrakelnov! kaj je dober Bog tretji den zapovedal? — Kaj je na zemlji rastlo? — Al je prav, če malopridni otroci sadeže in druge majhne drevesa olomastijo? — Kaj bo iz sadeža? — Jeli, da so jabuke in hruške dobre? — Čemu, so n. pr. hrasti, bukve, smreke in drugo drevje? — Bog vas toraj ovari, kaki sadež al drugo drevce oškodovati! — Ančika Petkova! al bi prav bilo, ko bi ti cvetlice in travico tergalala! — Kedaj bi vendar cvetlice in travico tergati greh ne bilo?

2.

Dones pa bote vsi vkup lepo glasno odgovarjali. Povejte mi tedaj: Koliko je božjih oseb? — Kako se prva božja oseba imenuje? — Kako se imenuje tretja božja oseba? — Kako se imenuje druga božja oseba? —

Kaj je stvaril narprej dober Bog? — Al sta bila nebo in zemlja, ko ju je ljubi Bog stvaril, tudi tako lepa, ko zdaj?

V koliko dneh je dober Bog vse tako lepo na nebu in po zemlji napravil, ko je zdaj? — Kaj je stvaril prvi den? — Kaj drugi den? — Kaj tretji den? —

Zdaj bote slišali, kaj je dober Bog četerti den stvaril? — Dones sonce prav lepo in toplo sije, po noči je kaj lepo svetila luna al mesec in tavžent in tavžent svetlih zvezdic je miglalo na nebu. Ljubi Bog je res dober, ker je vse tako lepo naredil, in poslušajte: sonce, mesec in svetle zvezdice je dober Bog četerti den stvaril. Merzlo je, kedar ljubo sonce ne sije, ko po zimi; tudi po sonci nam ljubi Bog veliko dobrot skaže, zakaj če bi zmiraj merzlo bilo, bi nič ne rastle, potem takem bi malo jesti imeli, tudi derv bi nam zmanjkalo, ker bi vedno kuriti morali. Jelite, de ste zlo veseli, kedar po noči luna lepo sveti in tavžent in tavžent lepih zvezdic na nebu migla? Glejte, pač ljubezniv je dober Bog, ker je na nebu vse tako lepo naredil! — Kaj vidite zvonaj v potoki, kedar memo greste, hitro ko blisk plavati in kaj pod nebom po drevju skakljati in žvergoleti? — Glejte, ribe v vodi in ptičice pod nebom je ljubi Bog peti den stvaril. Kako lepo pojejo pridne ptičice v spomladu, kako radi jih poslušamo! Nektere ptičice, vrabči gosence pobirajo, de sadunosnega drevja ne oškodovajo. Ni toraj prav, tem več veliki greh, de nekteri malopridni fantiči v vigradi po ptičjih gnezdih jajca potrupajo, al pa iz gnezd vzemejo, starke v jeseni in po zimi na zanjke lovijo, jim perute pristrižejo in jih tako prav strašno terpinčijo al martrajo. Pa tudi ribe v vodi je ljubi Bog nam v prid stvaril, ker so za jed dobre, posebno o postnih dneh.

Šesti den je ljubi Bog stvaril vse druge leza-joče in velike štirionogate živali na zemlji, kakor kače, kušarje, ovce, vole . . . . Vse pa karkoli je stvaril, je nam v prid stvaril. Le pomislite, ako bi ljubi Bog ne bil stvaril volov al konjev, bi morali sami gnoj na polje voziti in orati. O kako težavno bi bilo to! Krave imajo mleko, iz kterega vaše matere maslo narejajo. Iz kože se napravi usajo, in iz usnja čevlji.

O kako nehvaležni so tedaj oni, ki vbogo živinco pretepajo! Tudi pastirci so včasih tako nevsmileni, de živinco grozovitno tepejo. Otroci! kedar vam neumna živinca vkljubje, jo po nogah s gajžlo enmalo našvigate, ne pa s palico al celó s batom. Bog vas ovári, da bi vbogo živinco po glavi vdarjali, ker bi ji oči izbiti vtegnili; tudi po križu in vampi neumno živinco tepsti ne sméte, zakaj lahko bi živini in po živini svojim starišem veliko škodo napravili. Bog ne daj, da bi kdaj tudi druge živali terpinčili, n. pr. mačke in pse. Vas močno boli, kedar vas kdor vdari, ravno tako tudi živinco boli. Ljubi Bog vam je pamet dal, po kteri lahko spoznavljate, kaj sméte storiti in kaj ne; neumna živinca pa ne vé, kedar v škodo gre.

In glejte, ko je dober Bog na nebu in po zemlji vse tako lepo napravil, je poslednič — tudi šesti den — dva človeka stvaril in sicer enega moža, ki ga je Adam-a imenoval in eno ženo, ktera se Eva imenuje. Kako je ljubi Bog Adama in Evo stvaril, vam bom jutre pravil, ako mi bote zdaj prav dobro odgovarjali.

Martinek Kovačičev! povej nam, v koliko dneh je dober Bog na nebu in po zemlji vse tako

lepo napravil, ko je zdaj? — Kaj je stvaril prvi den? — Jerka Gobčeva! kaj je stvaril ljubi Bog drugi den? — Kaj tretji den? — Markec Šalamonov! tvoj oča imajo okoli hiše veliko sadežov, al bi bilo prav, ko bi ti ktereга olomastil! — Kaj priraste iz majhnega sadeža? — Nežika Cvenkova! še ni dolgo, odkar sim vidil v vaši hosti smrekice izrujene, al si jih ti izrula? — Al je greh, majhne smrekice in druge drevesca izruvati? — Zakaj? — Ančika Pircova! kaj je dober Bog četerti den stvaril? — Kaj peti? — Florjanek Pičkev! po zimi nekteri fantiči na zanjke ptičice lovijo, kaj se ti dozdeva, al je prav to? — Ti najdeš v vigredi v germovju mlade ptičice, jih boš pustil al vzel? — Zakaj jih ne boš vzel? — Micka Perkonikova! kaj je dober Bog šesti den stvaril? — Ti paseš živinco; krava v škodo gre in ti jo strašno pretepaš; kodi le moreš, po glavi, vampi in herbtu, al je to prav? — Kaj bi se vtegnilo prigoditi? — Kodi smësh živinco vendar enmalo tepsti, kedar ti oklubje? — Al volem, ko v škodo gre? — Zakaj neki ne vè?

3.

Adam in Eva.

Ko je ljubi Bog na nebu in po zemlji vse tako lepo napravil bil, ko je zdaj, je pa dva človeka stvaril, še tudi šesti den, namreč enega moža in eno ženo, kakor sim vam že včeraj povedal bil. Moža je imenoval Adam-a, ženo pa Evo. Vem, da bi tudi radi vedli, kako je ljubi Bog Adama in Evo stvaril. — Bog je naredil iz ilovce — iz vlačne zemlje, kakoršno po nekterih njivah

vidite — človeško truplo, kakor sim jez al vi; toda to truplo je bilo mertvo, ko merlič: je imelo oči, pa ni vidilo, ušesa, pa nič ni slišalo. Kako je ljubi Bog mertvo truplo oživel? — Dihnul je v-nj in je vidilo, govorilo, hodilo pa tudi spoznalo, kaj sme storiti in kaj ne.

Kar je dober Bog v mertvo truplo dihnul, de je oživel, imenujemo dušo in sicer nevmerjočo dušo ker nikoli vmerla ne bo; truplo pa imenujemo vmerjoče, ker vmerje in se v zemljo zagerne. — Tako je dober Bog moža stvaril. Dal mu je ime Adam, to je, iz zemlje stvarjen človek. Jelite, da bi še radi zvedli, kako je ljubi Bog ženo stvaril; le dobro toraj poslušajte. — Bog je pripustil de je Adam prav sladko zaspal, kakor vi po noči. Ko Adam tako sladko spi, mu Bog vzeme eno rebro, ktere vsak človek pod pazduho ima, in iz tega rebra je stvaril ženo, kteri je dal ime Eva, to je, mati vsih ljudi. — Glejte, tako je dober Bog vse stvaril. To, kar je stvaril, imenujemo božje stvari. Kamen, drevo, živinca, človek, ja vse reči so božje stvari. Bog je vse v 6. dneh stvaril. On bi pa tudi lahko vse n-enkrat, v enem trenutki, stvaril bil; al učiti nas je hotel, de moramo tudi mi 6 dni delati, sedmi den — nedelo, praznik — pa od dela počivati in v cerkev iti.

Kedar šivar hlače dela, mora imeti platna, škarnje . . . ; Bog pa, ko je svet narejal, ničesar ni potreboval, tem več le rekel je in je že bilo. Tako je n. pr. rekel: „Hočem, naj bo luč, in ko bi trenul, je svetlo bilo.“ Zato pravimo: Bog je svet „stvaril“; od šivarja pa rečemo: šivar je hlače „napravil.“ Ljubi Bog je vse iz nič

naredil; zategadel tudi pravimo: Bog je „vsigamogočen“. O kako lepo je dober Bog vse stvaril; al zmed vseh božjih stvari, katerih vidimo, je človek nar imenitnejši in nar lepši! Le pomislite, ljubi otroci! vsaka živa stvar v tle gleda; človek pa ima ravno postavo, on pogleda na kviško in vidi ljubo zlato sonce, lepi beli mesec in tavžent in tavžent svetlih zvezdic na nebu miglati. Dal nam je dober Bog ušesa, de slišimo, jezik, da govorimo, dal nam je dušo po svoji podobi stvarjeno. Duša ima um, po katerem spoznamo, kaj je prav in kaj greh; duša ima tudi voljo, po kateri dobro lahko storimo, hudo al greh pa opustimo. In ravno zategadel, ker duša ima um in voljo, pa je ne vidimo, pravimo, de je duh.

Vse druge stvari je dober Bog nam v prid stvaril, kakor živinco, de nam dela, drevje, de nam daje dobrega sadja in derv! Za vse to moramo pač predobrega Boga vedno hvaliti, radi učiti se in pobožno moliti in se skerbno varovati, de ne bomo nikdar kaj gerdega storili, ker Bog takih nima rad, ki gerdo delajo.

Zdaj mi bote vsi vkup lepo glasno odgovarjali. — Kdo je bil nar prvi? — Kdo je vse, karkoli vidimo, stvaril? — Al je ljubi Bog česar potreboval, ko je svet narejal? — Za to pravimo, da je „stvaril“. — Kako pravimo ljubemu Bogu zategadel, ker je vse iz nič stvaril? — Kako imenujemo, kar je stvaril? — V koliko dneh je vsigamogočen Bog na nebu in po zemlji vse tako lepo napravil, ko je zdaj? — Kaj je stvaril prvi den? — Kaj drugi den? — Kaj tretji den? — Kaj četerti den? — Kaj peti den? — Kaj šesti den? — Al bi ne bil mogel vse naenkrat stvariti?

— Zakaj je neki 6 dni potreboval? — Kteri den je ljubi Bog človeka stvaril? — Koliko človekov je spervega stvaril? — Kako je dober Bog moža stvaril? — Kaj je naredil iz ilovce? — Al je truplo človeško živo bilo? — Kako je ljubi Bog mertvo človeško truplo oživel? — Kako imenujemo, kar je v-nj dihnil? — Al bo duša kdaj vmerla? — Kako ji toraj pravimo, ker nikdar vmerla ne bo? — Al dušo vidimo? — Zakaj neki ne? — Kaj ima naša duša? — Kaj spoznamo po umi? — Čemu je volja? — Zato, ljubi otroci! le hudo al greh opušajte dobro pa storite. — Kako je ljubi Bog ženo stvaril? — Al ni Adama zlo bolelo, kedar mu je Bog rebro vzel? — Zakaj ne? — Kako je ljubi Bog ženo imenoval? — Kaj se pravi „Eva“ po našem? — Kako je dober Bog moža imenoval? — Kaj „Adam“ po našem pomeni? — Ktere stvari so izmed vseh drugih nar imenitnejše in lepše? — Zakaj? — Kaj ima človek? — Kaj še?

4.

Angeli.

Ker ste mi včeraj tako dobro odgovarjali, vam bom dones zopet nekaj pravil, in sicer od prvih starišev. — Perva stariša je ljubi Bog prav rad imel, dokler sta pridna bila. Postavil ju je v raj al v paradiž. Ste že vidili le vert? —

V lepem vertu so bele in rudeče cvetlice, je lepega in dobrega sadja vsake sorte, kakor črešenj, hrušk in še drugih lepih reči veliko. Vsak gre rad v lep vert. Al še veliko lepši je bil vert, v kterega je ljubi Bog Adama in Evo postavil

bil; za to ga raj al paradiž imenujemo. Dobro, ja prav dobro se je godilo v paradižu pervima staršima: ni ju zeblo, ne sonce peklo, bolečine nista nobene občutila, veselo in lahko sta delala in bi nikdar vmerla ne bila. Bila sta pa tudi pobožna, Boga sta ljubila; pa tudi dober Bog ju je rad imel, se jima večkrat prikazal in z njima se pogovarjal, dokler sta ga rada vbogala. Oh naj bi bila vselej pridna in pobožna ostala!

Kedar je ljubi Bog Adama in Evo v raj postavil bil, jima je rekel: „Od vsakega drevesa smēta sad jesti, le od tega drevesa — jima drevo pokaže — ne smēta jesti; če bota jedla, bota morala iz paradiža ven iti, veliko hujši, ko v raji, delati, bota bolana in poslednič še vmerla.“ Glejte, zato je ljubi Bog Adama in Evo, pa tudi nas stvaril, naj bi ga vbogali in radi imeli. Nekaj časa sta prva stariša dobrega Boga vbogala in nista jedla sadja od prepovedanega drevesa. Al ne dolgo po tem sta vendar jedla. Le dobro poslušajte, kako se je to prigodilo. —

Nista sama drevo otresovala, kakor vi doma; ampak kača, eden hudih duhov, ju je zapeljal. Bog je namreč stvaril v nebesih angele, katerih ne vidimo, ker so čisti duhi, ki imajo um in voljo, trupla pa nimajo; zato jih vidimo velikokrat namalanih samo s glavico, ker v glavici sta um in volja. V cerkvi vidimo le njihne podobe, ker jih je dober Bog v človeških podobah k ljudem na zemljo pošiljal, kakor velikega angela Gabriela k prečisti devici Marii v mestice Nacaret. — Vidimo v cerkvi angelske podobe na oltarju: lepi mladi so ljubi angeleci, ker so nedolžni in pridni; rokice imajo sklenjene in glavice priklonjene, ter nas

učijo, de moramo tudi mi, zlasti pa otroci, kedar v cerkev k sv. meši gremo, si pred oltar vstopiti, čedno zažderžati, rokice skleniti in prav pobožno moliti. Če ste kdaj podobe sv. angelev v cerkvi prav pogledali, ste vidili, da imajo perute al habe, in zakaj? Perute imajo tudi ptičice, de prav hitro letajo. Tudi angeli tako radi in hitro vbogajo, kedar jim dober Bog kaj zapové, kakor hitro ptičice letajo, in zato so s perutami namalani. Kokla ima tudi perute, pod ktere svoje mlade kliče, če jim nevarnost žuga. Jelite, de ste že veïikokrat slišali, da je kokla pišeta pod perute klicala, pišeta so pa hitro letele, pod perute se skrile, izpod njih lukale in čivkale. Kakor kokla pišeta svoje, tudi angeli nas, zlasti pa pridne otroke, hudega in nesreče varujejo in zategadel imajo tudi perute. Zdaj si bote pa lahko zrajtali, zakaj je ljubi Bog angele stvaril? naj bi namreč dobrega Boga vbogali nas pa varovali; zato ima vsak človek svojega angela varha. Al še veste, kako se imate svojemu angelu varhu zjutraj priporočiti? — Kako? — In kako zvečer? —

Nekteri angeli pa niso hotli dobrega Boga vbogati, kakor tudi nekteri malopridni otroci svoje ljube stariše vbogati nečejo. Take nepokorne angele je Bog iz lepih nebes v pekel, v kraj, kde je strašno biti, zaverigel in te zaveržene angele imenujemo hude duhove. Oh ljubi otroci! le veselo vbogajte svoje dobre stariše, povsodi: doma, na poti in v cerkvi se lepo obnašajte in radi molite, de vas dober Bog ne bo kaznil, ko nepokorne angele. Hudobni duhovi nas nič nimajo radi; ampak se le vedno prizadevajo, nas nesrečne storiti. Eden teh hudih duhov al v pekel zaverženih duhov je tudi prva stariša in sicer narprej Evo

zapeljal. Kako je hudi duh Evo v greh pripravil, vam bom jutre dalje pravil.

Francka Stantetova! je ljubi Bog prva stariša rad imel? — Kam ju je postavil? — Janezek Stepišnekov! kaj je paradiž? — Si že kdaj vidil lep vert? — Kaj si vidil notri? — Še veliko lepši je bil vert, v kterega je dober Bog Adama in Evo postavil; zategadel mu pravimo „paradiž al raj“. — Urška Perkonikova! kako se je godilo Adamu in Evi v paradižu? — Sta morala težko delati? — Bi bila kdaj vmerla? — Avguštnek Pregelnov! Zakaj je dober Bog Adama in Evo in tudi nas stvaril? — Al sta prva stariša v paradižu od vseh dreves sad jesti smela? — Kdo jima je bil prepovedal? — Micka Urkova! Sta Adam in Eva dobrega Boga vbogala? — Kaj pa? — Sta sama drevo otresala? — Francek Tejmutov! kdo je bil, tista kača? — Kako se je pravilo hudemu duhu prej dokler je še priden bil? — Kje so angeli? — Martinek Nacesnikov! koga je toraj dober Bog v sv. nebesih stvaril? — Al vidimo angele? — Zakaj neki ne? — Zalka Pšeničnikova! kako se toraj angeli malajo, ker so čisti duhovi, ki imajo um in voljo, telesa pa ne? — Si pozabila; ti bom pa jaz pomagal. Jeli, de si v cerkvi vidila na oltarju lepe glavice brez trupla? — Glej, te glavice pomenijo, de so angeli čisti duhovi, ki nimajo telesa, pa um in voljo, ki sta v glavici. Pa si tudi vidila v cerkvi ko otročiče velike angele; — kakšni so kaj? — So mladi al stari? — Zakaj so lepi mladi? — Kaj imajo na ramah? — Kdo ima perute? — Čemu? — Vidiš, ravno tako hitro, ko ptičice letijo, tudi angeli dobrega Boga vbogajo, in zato imajo perute.

O ljubi otroci! vbogajte tudi vi tako radi svoje dobre stariše in učenike! — Klemen Dobrovnikov! Ima tudi kokla perute? — Čemu? — Ja, skerbna kokla varuje pišeta svoje, nas, zlasti pridne otroke pa lepi angelčki; toraj ima vsak človek, tudi vsak otrok, svojega angelca varha. — Al si se dones zjutraj svojemu ljubemu angelcu varhu priporočil? — Kako? — Kako pa zvečer! — Marjetka Drogenikova! kje vidiš v cerkvi ljube angelčke? — Zakaj so na oltarju? — Ljubi otroci! le prav radi v cerkev hodite, pred oltar se vstopite in čedno obnašajte, kakor lepi angelčki, ki glavice priklanjajo in rokice sklepajo! — Jože Kukovičev! Zakaj je ljubi Bog angelce stvaril? — Al so vsi angeli dobrega Boga radi vbogali? — Kako je Bog nepokorne angelce kaznil al štrafal? — Trezika Macunova! kako imenujemo nepokorne angelce, ktere je Bog v pekel zaverigel? — Al nas hudi duhovi radi imajo? — Kaj pa? —

5.

Pervi greh.

V pekel zaverženi angeli al hudi duhovi nas nič kaj radi nimajo; temveč si vedno prizadevajo, nas v greh pripraviti in tako nesrečne storiti.

Eden hudih duhov je tudi Evo zapeljal al v greh pripravil. Žal mu je bilo, da se je Adamu in Evi v paradižu toliko dobro godilo in da ju je dober Bog tako rad imel. Mislil si je tedaj: „Adamu in Evi se v paradižu dobro, meni pa v pekli hudo godi; hočem ju pregovoriti, da bota jedla sad od prepovedanega drevesa in potem bota morala iz paradiža ven iti, kakor jima je Bog

zažugal. Kar je hudi duh mislil, je tudi kmali storil. Le zvesto poslušajte, kako je to napravil. Narprej je Evo zapeljal al v greh pripravil. Da jo je ložej zapeljal, je v kačo zlezil, in na tisto drevo splezal. Ednega dne gre Eva čisto blizo prepovedanega drevesa in kačo gori zagleda. Hudi duh iz kače Evo tako le ogovori: „Zakaj ne jesta — ti in Adam — od tega drevesa sad?“ — Eva odgovori: „Bog nama je prepovedal, ter je djal: če bova jedla, bova morala iz paradiža ven iti, hujši delati, in poslednič še bova vmerla.“ Kača pravi: „Oj, ne bota vmerla; timveč, če bota jedla, bota ravno taka, ko Bog. Ne bo vama več treba nja vbogati.“ Eva je sama pri sebi djala: „Bo pa že fletno, če bova taka, ko Bog,“ je lažnivim besedam kače verjela, vzela sadja, kterega ji je kača ponudila, jedla in še Adamu dala, kateri ga je tudi pokusil. In tako sta oba grešila in ljubeznivega Boga močno močno razžalila.

Hitro ko sta Adam in Eva grešila, ju je tako sram bilo in v serci peklo, da sta se med germovje skrivala. Oj neumneža, de sta se med germovje skrivala, ker pa Bog je povsodi in se pred njim noben človek skriti ne more! Proti večeru je Bog klical: „Adam, Adam, kde si?“ Adam ko glas božji sliši po celem životu od straha trepetal in reče: „Bojim se pred te priti.“ Bog mu reče: „Zakaj si jedel sad od drevesa, od kterega jesti sim ti prepovedal bil?“ — Adam pa odgovori: „Eva me je zapeljala.“ Eva pa reče: „Kača je pa mene zapeljala.“ — Oj ljubi otroci! nikoli ne verjamite lažnivim besedam hudobnih ljudi in nikdar kaj hudega ne storite, de vas nebo tako sram in strah, ko Adama in Evo. Malopridni otroci se

tudi bojijo pred ateja in mamu priti, za to le radi vbogajte in skerbno se varujte, kaj hudega storiti al kaj skrivej vzeti n. pr. kruheka, hrušk; zakaj če vas noben človek ne vidi, vas pa ljubi Bog vidi.

„Božje oko vidi vse,
Kakorkoli skrito je.“

Ja, ljubi otroci! ljubi Bog je povsodi, tu v šoli, na poti, doma in vse vč in vidi, karkoli storimo; zato pravimo: „Bog je povsod pričujoč in vsigaveden.“ Al mi ljubega Boga ne vidimo, ker nima trupla, ko mi, temveč je čisti duh, ki ima nar boljši um in voljo. — Kedar ste pa tako nesrečni bili, de ste kaj hudega storili, n. pr. kaj vzeli, kako posodev pobili al živinco v škodo spustili in vas ljubi stariši vprašajo, Bog ne daj, da bi tajili in ko Adam in Eva na druge izvrčali, timveč hitro morate obstati in za odpušanje prositi, rekoč: „Ljubi atej al mama! jez sim hrušk vzal, kupico pobil, lepo vas prosim, odpustite mi zdaj, zanaprej ne bom nikoli več kaj takega storil,“ in dobri stariši vam bodo radi odpustili, pa tudi ljubi Bog vas bo rad imel, če bote zmiraj in povsod lepe odkritoserčno govorili.

Francka Štantelova! al je dober Bog Adama in Evo rad imel? — Kam je ju postavil? — Tone Dobrovnikov! zakaj je dober Bog Adama in Evo in tudi nas stvaril? — Al sta Adam in Eva Boga zmiraj vbogala? — Kaj pa? — Urška Perkonikova! kdo je bil prepovedal Adamu in Evi sad od nekega drevesa jesti? — Al sta prva stariša tisto drevo sama potresla bila? — Mihec Karbunov? kdo je bil tista kača, ki je bila Adama in Evo zapeljala? — Kje je bila kača, da jo

je Eva vidila? — Julka Vučova! kako je hudi duh Evo iz drevesa ogovoril! — Kaj je Eva rekla? — Kaj je kača na to odgovorila? — O nesrečna Eva je verjela, sad jedla in še Adamu dala! — Janezek Šikerjev! kdo je Adama zapeljal, da je tudi prepovedani sad jedel? — Al bi prav bilo, če bi ti, ko Eva lažnivi kači, verjel otrokom, ki lažejo in so hudobni? — Janezek Cofelnov! kako je bilo Adamu in Evi pri sercu hitro ko sta grešila? — Al si ti vesel, če n. pr. skledo pobiješ al živinco v škodo spustiš! — Kaj pa? — Zakaj se neki bojiš? — Glej, tudi Adam in Eva sta se kazni al štrafe bala in tako ju je bilo sram, da sta se med germovje skrivala. — Filipek Stoklasov! Al je kdo vidil Adama in Evo, ko sta se v germovje skrivala? — Kako ju je Bog klical? — Nežika Lancelnova! kako je bilo Adamu pri sercu, kedar ga je ljubi Bog klical? — Zakaj neki se je bal? — Ja, le nikoli kaj hudega ne storite, tako vas tudi nikdar strah ne bo pred ateja in mamu priti! — Jaka Dečmanov! al je Adam obstal, kaj je storil? — Je Eva obstala? — Videk Pipanov! al je bilo prav, de sta se Adam in Eva izgovarjala? — Kaj bi bila imela storiti? — Kaj bi tudi ti storil, če bi n. pr. kupico potrupal al kruha vzel in bi atej al mama vprašali? — Ja, ljubi otroci! ste kaj hudega storili, škodo napravili in vas stariši vprašajo, le hitro obstojte in za odpušanje prosite. Bog vas ovari, da bi kot Adam in Eva tajili in se izgovarjali! — Gregec Pušnikov! ti si včasih sam doma, mama imajo v kamri pogače, orehov in sterdi. Ti lahko v kamro prideš, al bi kaj vzel? — Sej te noben človek ne vidi? — Ja, prav imaš! Če te namreč atej al mama ne vidijo, te pa Bog vidi.

Bog je povsod in vse v^ě in vse vidi. — Jože Lipejev! kako pravimo Bogu, ker je povsod? — Kako pa zategadel, ker vse v^ě? — Al je ljubi Bog tudi t^ú v šoli? — Je tudi doma v kleti? — — Pa ga ne vidimo? — Ja, Bog je povsod in vse v^ě, kar koli storimo!

„Božje oko vidi vse,
Kakorkoli skrito je.“

6.

— Žalostni nasledki prvega greha.

Kedar je Bog prva stariša v paradiž postavil bil, jima je djal: „Od vseh dreves smeta sad jesti, le od enega ne; če bota pa jedla, bota morala iz lepega v^{erta} ven iti, hujši delati, bota bolana in poslednič tudi vmerla.“ Gerda hudobna kača je Adama in Evo zapeljala, in zdaj ju je Bog obsodil. Adamu je djal: „Ker si Evo vbogal in jedel sad od prepovedanega drevesa, bodeš moral prav hudo delati in veliko prestati.“ Evi pa je rekel: „Ti boš možu pokorna in s svojimi otroci veliko terpela.“ Pa tudi kači je zažugal, rekoč: „Po trebuhu bodeš lazila in prah vživala. Eden pa bo ti glavo sterl.“ Na to je Bog vse iz raja spodil in pred nja postavil angela, ki je žareč meč v roki imel in branil, de Adam in Eva nista mogla nazaj v paradiž. — Glejte, tako Bog kaznuje tiste, ki ga nečejo vbogati; zategadel pravimo: „Bog je neskončno pravičen.“ Ja, neskončno pravičen Bog bode take, ki nečejo vbogati, moliti, v cerkev in v šolo hoditi, i. t. n. v pekel zavergel, une pa, ki se na poti v šolo in iz šole in tudi v cerkvi čedno obnašajo in radi svoje sta-

riše vbogajo, k sebi v sv. nebesa vzeli. O kako veselo je tam gori v sv. nebesih; le pridni bote, de enkrat tje pridete!

Ker sta Adam in Eva prepovedani sad jedla, sta greh storila, kterega poerbani greh imenujemo, zategadel, ker ta greh vsak človek od prvih starišev poerba in s njim že na svet pride. Jez vi in vsi drugi ljudje smo imeli poerbani greh na sebi, ko smo se vrodili; al pa pri sv. kerstu nam ga je sv. Duh zbrisal, nas svete storil al posvetil; zato pravimo: „Sv. Duh nas je posvetil.“ — Poerbani greh imenujemo izvirni greh, ker iz nja vsi drugi grehi izvirajo; pravimo mu tudi vrojeni greh, ker se vsak človek s njim že vrodi. Poerbani greh ni samo Adamu in Evi veliko hudega pripravil, timveč vsem ljudem, tistim ki so že vmerli, nam ki zdej živimo, in unim ki bojo na svet še le prišli. Preden ko je Bog Adama iz paradiža spodil, mu je rekel: „Ker si Evo vbogal in jedel sad od prepovedanega drevesa, boš moral prav hudo delati in veliko prestati al terpeti.“ Glejte, tudi vaši očetje morajo hudo delati, n. pr. derva sekati, orati, kopati, tako da jim včasih na vsakim lasu putna kaplica visi, ja vsak človek mora po svojem stanu delati; vsega tega je kriv greh, kterega sta prva stariša v paradižu storila. — Evi pa je pravičen Bog djal: „Ti boš možu pokorna in s svojimi otroci veliko terpela.“ Tudi vaše matere morajo svojim možom, vašim očetom, pokorne biti in oh koliko morajo s otroci terpeti! Kedar ste vi še majhni bili, so ljuba mama velikokrat cele noči pri vaši zibilki prečuli in če vi zbolite, sami vidite, da se skerbna mama večkrat razjočejo in od žalosti in skerbi ne vedó, kaj bi

počeli; in glejte, vsega tega bi ne bilo, ako bi Adam in Eva ne bila grešila.

Pa ne samo hudo delati in veliko prestati sta morala prva stariša, po tem ko ju je pravičen Bog iz paradiža pahnul, ampak tudi bolana sta bila in poslednjič še vmerla. Tudi mi smo včasih hudo bolani in moramo vsi vmreti; celó nedolžno dete, katero še nič hudega storilo ni, mora strašne bolečine terpeti in velikokrat tudi umreti; vsega tega sta Adam in Eva kriva, ker sta prepovedani sad jedla. Potem takem smo vsi greh, kterega sta prva stariša v paradižu storila, poerbali, ker je vsim toliko hudega pripravil. Samo prečista Devica Marija tega nesrečnega greha in poerbala, ker je povila ljubega Jezušeka, kateri je Bog; v ta spomin obhajamo v sv. adventnem času praznik brez poerbanega greha spočete prečiste Device Marije. Otroci! le skerbno se varujte vsakega greha, ker ga neskončno sveti Bog tako močno sovraži.

Martinek Juričev! kako imenujemo greh kterega sta Adam in Eva v paradižu storila? — Zakaj poerbani greh? — Al še imaš ti poerbani greh na sebi? — Zakaj ne? — Cilka Obrietanova! kateri ljudje še imajo na sebi poerbani greh? — Kteri še niso keršeni? — Ja, Judje in ajdi še imajo na sebi poerbani greh, ker še niso keršeni; zategadel moramo ljubega Boga prositi, naj bi jih razsvetil in se vsmilil, da bi pravo sv. vero spoznali. — Tone Šibalov! ktera božja oseba ti je pri sv. kerstu poerbani greh zbrisala? — Zategadel pravimo: „Sv. Duh nas je posvetil al svete storil?“ — Kaj meniš, Tone! al je vsak človek od Adama in Eve greh poerbal? — Kdo

ne? — Zakaj ne? — Kteri praznik v ta spomin obhajamo? — Lizika Načesnikova! kako imenujemo poerbani greh zategadel, ker vsi drugi grehi iz nja izvirajo? — Kako zato, ker se vsak človek s njim že vrodi? — Julika Slaniceva! al je greh, ktereга sta Adam in Eva storila, jima kaj hudega pripravil? — Nam tudi? — Kaj je Bog Adamu rekel, preden ga je iz raja zpodil? — Moramo tudi mi delati? — Kdo je tega kriv? — Kaj je Bog Evi rekel, preden jo je iz veselega verta pahnil? — Al imajo tudi vaše matere s otroci veliko terpeti? — Kaj na pr.? — Kedar so otroci bolani? — Blažek Štantetov! kako se je godilo Adamu in Evi zunaj paradiža? — Al sta bila vedno zdrava? — Al smo tudi mi zmirej zdravi? — Kako se godi že majhnim otrokom včasih? — In kaj moramo vsi enkrat? — Kdo je tega kriv. —

7.

Obljuba Odrešenika.

Veliko hudega je poerbani — izvorni al vrojeni — greh Adamu in Evi in vsim ljudem, razun prečiste Device Marie, že na trupli pripravil, al veliko več še na duši. Ker sta prva stariša toliki greh storila in ljubega Boga razžalila, sta bila prijaznost božjo in pravico do sv. nebes zgubila in zaslužila, da bi ju bil pravičen Bog berž po grehu kot prevzetne angele v pekel pahnul. Al dober Bog se je Adama in Eve vsmilil, jima greh odpustil in obljubil poslati Odrešenika, to je, Enega, kteri bo za-nj terpel in na križu vmerl, de bota spet v sv. nebesa priti zamogla, in tega

Odrešenika imenujemo Jezusa Kristusa. Dober Bog je zapeljivi kači rekel: „Eden bo tebi glavo sterl,“ to je, eden te bo premagal, ti oblast odvzel, katero zdaj imaš čez ljudi. Ta, ki bo kačo al hudega duha premagal, je Jezus Kristus, ki se Odrešenik imenuje, ker je Adama in Evo in nas vse večnega pogubljenja rešil; zakaj mi vsi, ker smo od prvih starišev greh poerbali, bi bili v pekel zaverženi, ako bi se nas dober Bog vsmilil in nam Odrešenika poslal ne bil. In ker je ljubi Bog Adamu in Evi in tudi nam poerbani greh odpustil, pravimo, da je neskončno „vsmiljen“. Potem takem lahko vsi v sv. nebesa pridemo, če potem ko smo keršeni bili, lepo čedno živimo. Tudi Adam in Eva sta v sv. nebesa prišla, ker sta pridno delala, bolečine voljno terpela, rada molila in pobožno živela.

Zdej mi bote vsi skupej lepo glasno odgovarjali. Kako imenujemo greh, kterega sta prva stariša v raji storila? — Zakaj poerbani greh? — Al ga je vsak človek od prvih štarišev poerbal? — Kdo vendar — le ne? — Zakaj ne? — Kako dolgo ima človek poerbani greh na sebi? — Al ga še imate vi? — Zakaj ne? — Kteri še niso keršeni? — Al je Adamu in Evi greh, kterega sta v paradižu storila, veliko hudega pripravil? — Kaj neki? — Al tudi nam? — Kaj sta bila Adam in Eva še zaslužila, ker sta prepovedani sad jedla? — Al ju je Bog v pekel tudi zaveržel? — Koga jima je obljubil? — Kako imenujemo Odrešenika? — Al je Odrešenik tudi za nas tepel in na križu vmerl? — Zakaj? — Kako pravimo dobremu Bogu zategadel, ker se je Adama in Eve in tudi nas vsmilil? —

Marija in angelsko češenje.

Neskončno vsmiljen Bog ni kmali Odrešenika, ktereга je Adamu in Evi obljudil bil, na svet poslal, tem več še le čez 4000 let, naj bi se ljudje na nja prihod prav vredno pripravljali. V spomin, da so ljudje 4000 let ljubega Odrešenika pričakovali, obhajamo poseben čas pred Božičem, ktereга advent, to je, „prihod Jezusa Kristusa“ imenujemo. V sv. adventnem času so 4 nedele, ktere nas opominajo, de so stari očaki in vsi brumni ljudje celih 4000 let Odrešenika pričakovali in po njem zdihovali: „Rosite ga nebesa, oblaki dežite Pravičnega.“ Adventni čas nam mora biti sveti čas; zato k svitancam hodimo, se postimo in zakramenta sv. pokore in presv. rešnega Telesa prijemamo. Tudi vi otroci morate v sv. adventnem času posebno pobožno moliti in k svitancam hoditi, kteri ste blizo cerkve doma.

Odrešenika, ktereга so brumni ljudje 4000 let pričakovali, je povila prav pobožna in sv. Devica ktera se imenuje Marija. Stanovala je v majhnem mestu Nacaret-i pri svojih brunnih stariših. Očetu je bilo ime Joahim, materi pa Ana. Bila sta Joahim in Ana sicer kraljevega rodu, pa revna in vboga; al dober Bog tudi vboge in revne ljudi rad ima, če so le pridni, radi molijo in zvesto v cerkev hodijo. Ne bodite torej nikdar žalostni, če ste tudi vbogi, ker tudi vas ljubi Oča nebeški rad ima, če ste le pridni. Marija je bila zaročena sv. Jožefu, ki je tudi kraljevega rodu pa vendar le reven bil in si s tesanjem svoj kruhek služil. Bil je sv. Jožef, kakor sv. Devica

Maria, prav pobožen in pošten. Raven je sv. Devica Marija lepo molila, ko je vsmileni Bog velikega angela, kterega Gabriel-a imenujemo, k njej poslal, ji oznanit, de bo Odrešenika, ljubega Jezusa, povila. Prav prijazno jo je pozdravil: „Češena si Marija, gnade polna, Gospod je s tebo, ti si žegnana med ženami.“ Pobožna Devica se na to prestraši; angel jo pa lepo potolaži, rekoč: „Ne boj se Marija, tebe dober Bog rad ima. S močjo sv. Duha boš Sina povila; dej mu ime Jezus.“ Vsa ponižna se sv. Devica Marija božji volji vda in reče: „Glej dekla sim Gospodova; zgodi se mi po tvoji besedi.“ — Ljubi otroci! kot sv. Devica Marija, morate tudi vi ponižni biti. Vam vaši skerbni stariši kaj zapovejo, le radi in hitro storite. — V spomin, de je veliki angel Gabriel prečisti Devici Mariji oznanil, da bode Odrešenika povila, obhajamo poseben praznik, kterega imenujemo praznik „oznanenja prečiste Device Matere Marija.“ O tem prazniku moramo hvaliti in moliti neskončno dobrega Boga, ker se je nas revnih grešnikov vsmilil in nas večnega pogubljenja rešiti sklenil. — Potem ko je arhangel Gabriel Mariji oznanil, de bode ljubega Odrešenika povila, se je nazaj v sv. nebesa vernil; sv. Marija pa je šla svojo teto sv. Elizabeto obiskati. Ko v hišo stopi, svojo teto prijazno pozdravi, pa tudi sv. Elizabeta Marijo lepo sprejme, rekoč: „Žegnana si med ženami in žegnan je sad tvojega telesa.“ Sv. Marija je okoli treh mescev pri svoji teti sv. Elizabeti ostala, po tem pa se vernila spet v Nacaret na svoj dom.

Jože Kovačičev! al je vsmilen Bog perta stariša, ker sta bila hudo grešila, tudi ko nepo-

korne angele, v pekel zavergel? — Koga jima je poslati obljubil? — Urška Presteršekova! kako imenujemo Odrešenika? — Alj je dober Bog Odrešenika berž ko ga je obljubil, na svet poslal? — Čez koliko let še le? — Zakaj kmali ne? — Kako imenujemo čas, kterega obhajamo v spomin tistih 4000 let? — Jurek Sternadov! kako se pravi ss. mešam, ktere se v sv. adventu zjutrej zgodaj obhajajo? — Kaj imamo v sv. adventnem času posebno storiti? — Kdo ve, kaj se pravi beseda advent po našem? — Tone Štantetov! povej torej. Še boš kaj več povedal? — Kako imenujemo sv. Devico, ktera je ljubega Odrešenika povila? — Kde je bila doma? — Jeli, de je prav bogate stariše imela? — Kako je bilo ime njenim starišem? — Res, dober Bog tudi vbožne ljudi rad ima, če so le pridni! Micka Vrzjakova! komu je bila sv. Devica Marija zaročena? — S čem si je sv. Jožef kruhek služil? — Al je tudi pobožen bil? — Videk Lepejov! koga je vsmilen Bog k Mariji poslal, ji oznanit, de bo Odrešenika povila? — Kako imenujemo angela? — Kaj je pobožna Devica Marija delala, ko je veliki angel Gabriel k njej prišel? — Urbanek Sternadov! kako je arhangel Gabriel sv. Marijo pozdravil? — Kako je pobožni devici pri sercu bilo, ko je te besede slišala? — Al jo je sv. angel potolažil? — Kako? — Kaj je pobožna Devica Marija na to odgovorila? — Ja, vsa ponižna se je božji volji vdala. Tudi mi moramo ponižni biti in radi vbogati, ke-dar nam dober Bog po naših stariših in učenikih kaj zaukaže!

Mihec Šalamonov! kam se je sv. Marija po-dala potem, ko jo je angel Gabriel tako lepo

pozdravil bil? — Kako jo je njena teta sv. Elizabeta pozdravila? — Če tebe oča al mama k sosedu po kaj pošlejo, kako se boš kaj obnašal? — Ja: lepo na vrata poterkal boš in prijazno pozdravil ljudi, rekoč: „Dobro jutro, al dober den, al dober večer,“ in kadar iz hiše gres: „Srečno, hvalen bodi Jezus Kristus.“ — Al tudi véš, kako dolgo je sv. Marija pri svoji pobožni teti ostala? — Ljubi otroci! le nikoli ne hodite k malopridnim otrokom v tovaršijo, ampak če vam stariši kam iti privolijo, pojdite k takim otrokom, ki radi vbogajo in lepo govorijo in se vselej in povsod sramožljivo zaderžijo.

9.

Kratko ponavljanje cele postave.

Dones bomo ponavljali vse, kar sim vas dosihmal učil. — Francka Štanelova! al si se dones pokrižala? — Kdaj že? — Komu si se potem priporočila? — Zdaj mi bote vsi lepo glasno pa po časi povedali, kako se imate zjutraj ljubeznivemu angelčeku varhu priporočiti? — Kako pa zvečer? — Tone Šibalov! ti si prav berzen fantek, povej mi torej, ktero molitvico si dones molil? — Kolikokrat na dan moliš sv. angelsko češenje? — Moli ga prav lepo. — Si že priden; ti moram dati lepo podobo tvojega patrona, sv. Antona. — Matevžek Paugelšekov! al si se že kaj pobolšal? povéte mi drugi! — No zdaj te bom spet rad imel, če boš priden ostal. Zdej mi boš povedal, kaj si dones storil, hitro ko si vstal? — Ne veš? — Ti bom pa pomagal; povej mi, al je prav, če otroci ko vstanejo pri peči goli čepijo

al celó goli okoli letajo? — Kaj moraš tedaj storiti berž ko vstaneš? — Kaj po tem? — Si tudi to pozabil? — Lehko, de ne veš, ker imaš vmazane lica in ušesa. Kdaj si se zadnjobart vmil? — Dones gotovo ne. To ni lepo, timveč je greh. Jeli, de se boš vnapred prav rad vmival? — Berž ko si se oblekel, si moraš vsako jutro lepo vmiti lica, vrat, ušesa in roke, vsako saboto zvečer pa noge. — Otroci! le vsak den se lepo vmivajte, zato je ja dober Bog vodo stvaril.

„Lep snažen bodi vseli
Na duši in na teli.“

Janezek Novakov! priden Tona Šibalov je prej sv. angélsko češenje molil, al tudi ti katero molitvo znaš? — Ktero? — Moli sv. očenaš. — Koliko je sv. zakramentov? — Povej jih. — Cilka Cestnikova! koliko reči je treba k zakramentu sv. pokore? — Moli jih. — Jakec Cestnikov! koliko je poslednjih reči? — Ktere so? — Si prav priden, pa v tle ne smeš zmirej gledati; ampak kedar te jez al g. učenik kaj vprašajo, hitro vstani, v lica gledaj in glasno odgovarjaj. — Kdo mi zna 6 poglavitnih resnic? — No Cilka Cestnikova! moli jih. Si že pridna. — Kdo zna 10 božjih zapoved? — Ja, pridna Zalika Pekšakova! povej jih. — Kdo vé 5 cerkvenih zapoved? — Francek Sindečev! moli jih. Ti si tudi prav priden, samo de te velikibart okoli letati vidim.

Le radi zjutrej, opoldne in zvečer molite. Dober Bog take otroke, ki radi molijo, po svojih angelih veliko nesreč ovarje. Bil je fantek pri neki hiši sam doma; vsi drugi so na semenj šli. Proti večeru gleda priden fantek zdej pri tem, zdaj

pri unem oknu ven iz hiše, če atej al mama, al kdor drugi domu grejo. Al nikogar ne zagleda. Ker je že tema postala, se fantek spati spravlja. Preden se vleže, lepo na postelji poklekne in moli. Čisto tiho se tat skuz okno v hišo spravlja, ker pa pridnega fanteka na postelji klečati in pobožno moliti vidi, ga zgriva, v sercu speče, nič ne vkrade, tudi nič žalega ne stori pobožnemu fanteku, temveč zopet skuz okno iz hiše tiho zleze. — Vidite, preljubi otroci! tako je dober Bog ovaroval stariše, da jim tat nič vkradil ni, pa tudi fanteka, ker je večerno molitev zvesto opravil. Jelite, de bote tndi vi radi molili?

Gregac Župevčov! kaj bi storil, ko bi mene al g. fajmoštra srečal? — Kaj imaš storiti, kedar memo križa al cerkve greš? — Jerka Kašarjova! al je prav, če šolarji fanti in dekliči, v šolo in iz šole, vkup grejo, kričijo, skakljajo in revne ljudi zasmehujejo? — Kako se imajo obnašati? — Lukac Smolnikov! povej mi, koliko je božjih oseb al peršon? — Koliko je pa Bogov? — Lizika Naresnikova! kako se prva božja oseba imenuje? — Kako druga? — In kako tretja? — Lovre Potočnikov! kako imenujemo vse tri božje osebe skupej s eno besedo? — Al nam je presv. Trojica kaj dobrega storila? — Kaj neki? — Micka Cvenkova! ktera božja oseba nas je odrešila? — Ktera posvetila? — In ktera stvarila? —

Zdaj mi bote pa vsi skupaj lepo glasno odgovarjali. — Kdo je vse, karkoli vidimo stvaril? — Kaj je dober Bog narprej stvaril? — Al sta nebo in zemlja, ko ju je ljubi Bog stvaril, tudi tako lepa bila, kot zdaj? —

V koliko dneh je vsigamogočen Bog na nebu in po zemlji vse tako lepo naredil, kot je zdaj? — Kaj je dober Bog stvaril prvi den? — Kaj drugi? — Al je ljubi Bog kako orodje, n. pr. sekiro al kladvo imel ko je svet narejal? — Kako je dober Bog vse napravil? — Kako pravimo ljubemu Bogu zategadel, ker je vse iz nič naredil? — Al je vsigamogočen Bog svet naredil al stvaril? — Zakaj pravimo, Bog je svet „stvaril?“ — Kdo pa nareja? — Zakaj pravimo, šivar al čevljar „nareja al napravlja?“ — Zefka Petelinova! kaj nam je sv. Duh dobrega storil? — Al še véš, kaj je to: „Sv. Duh nas je posvetil?“ — Kde nas je sv. Duh posvetil? — Kteri greh nam je pri sv. kerstu zbrisal: — Primož Jenčičev! al še ti imaš poerbani al izvirni greh? — Zakaj ne? — Od kod pa imamo poerbani greh? — Kako sta Adam in Eva ta greh storila? — Rok Šikarjov! Kdo je prva stariša pripravil, de sta od prepovedanega sadja jedla? — Kako se je imenoval hudi duh, dokler je še priden bil? — Al vidimo angele? — Zakaj ne? — Marjetka Jecelnova! Kaj sta Adam in Eva zaslužila, ker sta tako hudo grešila in dobrega Boga razžalila? — Ju je Bog v pekel tudi zavergel? — Koga jima je poslati obljubil? — Nacel Šmigovčev! kako imenujemo Odrešenika? — Kaj nam je torej druga božja oseba, Jezus Kristus, dobrega storila? — Al je mili Jezus nas tudi odrešil? — Zakaj tudi naš? — Videk Pisarjev! ktera sv. Devica je ljubega Oresenika povila? — Kje je sv. Devica Marija doma bila? — Je bila pobožna? — Kako je bilo ime njenim starišem? — Zalka Kukovičova! al je vedla pobožna Devica Marija, de bo povila ljubega Odrešenika? — Kdo ji je to oznanil? — Kdo je poslal k sv. Devici

Mariji velikega angela Gabriel-a, ji oznanit, de bo povila ljubeznjivega Jezusa? — Martinek Čuješov! Kako je veliki angel Gabriel pobožno Devico Marijo pozdravil? — Kaj ji je potem oznanil? — Glej, v ta spomin molimo lepo molitev: Angel Gospodov je Mariji oznanil . . . Filipek Lončarjev! komu je bila sv. Devica Marija zaročena? — Al je bil sv. Jožef bogat? — S čim si je služil svoj kruhek? —

Druga Postava.

Od Jezusa Kristusa, druge božje osebe.

1.

Marija je povila Odrešenika.

Dones vam bom pravil, kde je sv. Devica Marija ljubiga Odrešenika, Jezusa Kristusa, povila. — Pobožna Devica Marija je miliga Odrešenika, Jezusa Kristusa, blizo mesta Betlehem na polji v revnim hlevi povila. Rimski cesar Avgust, kteremu so Judje takrat podložni bili, je namreč zaukazal, naj se vsak človek pusti zapisati v tistim kraju al mestu, kde so njegovi predstariši rojeni bili, de bi tako zvedel, koliko podložnih de ima. — Pri nas morajo tudi k popisovanji priti v farovž vsako leto, kteri v domači fari stanujejo. — Predstariši prečiste Device Marije in sv. Jožefa so bili rojeni v mesti Betlehem, zategadel sta morala iti v Betlehem k popisovanji. Ko pa v mesto prideta, je že proti večeru bilo; torej nista v nobeni hiši prenočiti mogla, ker je bilo povsod polno ljudi in sta vbožna bila. — Morala sta iz mesta iti. Blizo mesta zagledata borni hlev, kamor so pastirci živinco zapirali in so vedrili, kedar je

deževalo. Šla sta v borni hlev in v njemu prenočila. Že je bilo ponoči in vse tiho, le pridni pastirji so pri živinci na polji čuli, ko je sv. Devica Marija ljubeznivega Jezuseka, Odrešenika sveta, v bornem hlevu proti polnoči povila. Lepo in rahlo je ljubo dete Jezusa v plenice zavila in v jaslice položila. Vbogo dete je moralo v hladnih jaslicah ležati. Le en volk in oslek sta ljubeznivo dete s svojo sapico ogrevala.

Matevžek Lakov! povej mi, kde je sv. Devica Marija miliga Jezuseka povila? — Zakaj nek pri Betlehemu, sv. Marija je ja v mesticu Nacaret doma bila? — Ja, k popisovanji sta sv. Marija in sv. Jožef morala iti. Zefka Lipicova! kaka se je godila sv. Mariji in sv. Jožefu, ko sta v mesto Betlehem prišla? — Kam sta torej šla, ker v mesti prestora ni bilo? — Kaj sta zunej mesta v gledala? — Kde sta tedej prenočila? — Jože Kokicov! kaj se je proti polnoči prigodilo v hlevi, kjer sta sv. Marija in sv. Jožef prenočovala? — V kaj je pobožna Devica Marija milo dete zavila? — In kam položila? — Nežika Oblakova! jelide v hlevi ni peči? — Je pač miliga Jezusa zebsti moralo? — Kdo ga je pa grel? — O vbogo dete, koliko je moralo terpeti berž ko je na svet prišlo! Ni se vrodilo v lepi hiši, kakor mi al imenitni in bogati ljudje, ampak v bornim hlevi je luč sveta zagledalo. V revnih jaslicah je moralo ležati in verh tega ga je še zeblo, ker v hlevi ni peči, kot v hiši. Dete je bilo pravi Bog in venderle se je v bornim hlevi vrodilo, nas učiti naj bi ponižni bili in nikar se štimali, če imamo bogate stariše al lepo oblačilo. Glejte ljubi otroci! vse to je milo dete Jezus voljno terpelo, nas odrešiti; zate-

gadel le ljubimo ljubeznivo dete, le radi v cerkev hodimo in pobožno molimo.

„Nikol ne bo na zgubi,
Ki Jezusa prav ljubi.“

2.

Pastirji pri jasliah.

Ker ste me včeraj zvesto poslušali, vam bom dones povedal, kateri ljudje so narprej zvedli, de je mili Jezus rojen.

1. Nar prvi so zvedli pastirji. Angel nebeški jim je povedal. Tam kjer je ljubi Odrešenik rojen bil, o Božiču ni tako merzlo, ko pri nas; zato so pastirji pasli. Ko so ponoči pri živinci čuli, jih naenkrat božja svetloba obsveti, kakor se včasih zabliška, in lep angel se jim prikaže. Ker je ponoči bilo, se pridni pastirji močno vstrašijo. Al dober angel jih potolaži in jim reče: „Ne bojte se; zakaj oznanim vam veliko veselje, ker nicojšno noč se je rodil Izveličar, ljubi Jezus Kristus. Le idite tje v hlev, najšli bote dete, v plenice zavito, in v jaslice položeno.“ Komej angel to izgovori, se pridruži drugih angelev božjih velika truma, še več, ko je o nedelah in praznikih ljudi v cerkvi. Ti angeli so prepevali tisto lepo pesem, ktero o nedelah in praznikih jez in vsak mešnik pri sv. meši pojejo, namreč: „Gloria in excelsis Deo“ ..!; po naše: „Čast Bogu na višavah in mir na zemlji ljudem, ki so sv. volje,“ to je, tistim ljudem ki pobožno živijo. Angeli nato odidejo v sv. nebesa; pastirji pa grejo v hlev in najdejo vse, kakor jim je bil božji angel oznanil,

namreč: lepo dete v plenice zavito in v jaslice položeno. Pri jaslicah sta bila presv. mati Marija in sv. Jožef. Ko so pobožni pastirji milega Jezusa v jaslicah vgledali, so pokleknili, roke sklenili in lepo deto molili, ker je bilo pravi živi Bog. Potem so pa drugim ljudem pravili vse, kar so vidli in slišali.

O kako pridni in pobožni so morali biti pastirji, ker jim, ne pa imenitnim in bogatim ljudem, je dober Bog po angelu oznanil, de je mili Odrešenik rojen. Pobožni pastirji so pa tudi dobremu Bogu za to veliko gnado in srečo hvaležni bili; šli so v hlev in ljubeznivo dete molili. Ljubi otroci! tudi vi ste pastirji; bote torej tudi pridni in pobožni in molite milega Jezusa posebno o Božiču, kadar ga v cerkvi na oltarju v podobi lepega deteta vidite.

Zefka Kukovičova! kje je sv. Devica Marija milega Jezusa povila? — Komu je dober Bog to narpred na znanje dal? — Kako? — Tone Kukovičov! al so se pridni pastirji vstrašili, ker je ponoči bilo in jih naenkrat božja svetloba obsvetila? — Kdo jih je potolažil? — Micka Lorgerja! kako je dober angel boječe pastirje potolažil? — Al se je temu angelu še več angelev pridružilo? — Kolika je truma angelev? — Matiček Cebančev! katero lepo pesem so angeli prepevali? — Al si to lepo pesem že kdaj peti slišal? — Jurek Lepejov! kam so se angeli zopet podali, ko so lepo pesem: „Gloria in excelsis Deo“ odpeli? — Kam so pa pridni pastirji šli? — Kako so najšli v hlevi? — Janezek Ciglarjev! kaj so pobožni pastirji storili, ko so v hlevi milo dete Jezusa v jaslicah zagledali? — Pa to vender

— le ni bilo prav, de so revno dete molili? — Zakaj? — Ja, dete je bilo pravi živi Bog in je le zategadel tako revno na svet prišlo, de bi mi v sv. nebesa prišli. — Francka Mačičova! kaj imamo storiti, ko o Božiču v cerkvi na oltarji lepo dete vidimo? — Res, lepo poklekniti moramo in moliti, pa ne dete, ktero je na oltarju, timveč ljubega Jezusa, ki je v sv. nebesih; dete na oltarju je le podoba, v kateri je mili Odrešenik na svet prišel.

3.

Trije Modri in kralj Herod.

Včeraj sim vam pravil, de so pobožni pastirji nar prvi zvedli, de je ljubi Odrešenik Jezus Kristus rojen bil. Zvedli so tudi:

2. trije imenitni in bogati možje v jutrovi deželi, to je v tisti deželi, kde ljubo sonce gor gre. Ti trije možji so bili visoko učeni, zategadel jim tudi pravimo trije modri; pravimo jim pa tudi trije kralji, ker so prav bogati in imenitni možje bili. Pervimu možu je bilo ime Melhior, drugemu Kaspar in tretjemu Baltazar. Ti možje so v pis-mih brali, de se bo takrat, ko bo Odrešenik rojen, na nebi velika luč vidila. In res! vidila se je ravno zdej, ko je mili Odrešenik v hlevi pri Bet-lehemu na svet prišel, na nebu velika luč. Sv. Duh je tri modre al tri kralje razsvetil, kaj ta čudna in velika luč na nebi pomenje. Hitro se pobožni možje na pot napravijo, poiskati milo dete Jezusa, vzemejo s sebo zlata, kadila in mire, de bi lepimu detetu darovali. Šli so zmirej za veliko lučjo, ktera jim je pot kazala. Ko do mesta

Jeruzalema pridejo, se jim velika luč na nebu naenkrat skrije; torej menijo, da je ljubeznivi Jezus v Jeruzalemu rojen. Grejo tedaj v mesto in poprašujejo: „Kje je novorojeni kralj Judovski? Vidili smo njegovo zvezdo in prišli njega molit.“ Pa noben človek jim ne vé kaj povedati. Zdej grejo h kralju Herodežu, kateri je v Jeruzalemu stanoval. Ta, so si mislili, nam bo že vedel kaj povedati.

Al kedar k njemu pridejo in ga vprašajo: „Kje je novorojeni kralj Judovski? se močno vstraši, ker je pri sebi mislil: „Zdej jez ne bom več kralj, temveč bo ta, po katerim ti možje poprašujejo.“ Hitro pokliče skupej učene može in pismarje, naj bi v sv. pismu prebirali in tako najšli, kde da ima ljubi Jezus rojen biti. Najšli so pa v sv. pismi zapisano, da bi mili Odrešenik imel rojen biti pri mestu Betlehemu. In glejte, tako je

3. kralj Herodež po učenih možih od treh modrih al kraljev zvedel, da je ljubi Jezus rojen. Na to pokliče kralj Herodež tri modre tihoma k sebi in jim reče: „Pri Betlehemu v nekim hlevi je kralj Judovski rojen. Le pojdite tje in kadar ga najdete, mi pridite povedat, da tudi jez tje grem in ga molim.“ Ko modri iz mesta pridejo, se jim spet velika zvezda na nebi prikaže. Grejo za njo. Naenkrat nad hlevom pri Betlehemu obstoji. Modri si zrajtajo, da v tim hlevi mora rojen biti ljubi Odrešenik, novi kralj Judovski. Grejo torej v borni hlev, najdejo ljubeznivo dete s Marijo, njegovo materjo, in s sv. Jožefom, lepo pokleknijo in milo dete molijo; po tem mu pa darujejo zlata, kadila in mire.

Zdej mi bote vsi skupaj odgovarjali. Kje je bil ljubi Jezus rojen? — Kteri ljudje so narprej zvedli, de je mili Odrešenik na svet prišel? — Kdo jim je oznanil? — Odkod je bil angel? — Kdo je za pastirje zvedel, de je ljubeznivi Jezus rojen? — V kateri deželi so trije modri doma bili? — Al veste, kde je jutrova dežela? — Na kateri strani prihaja toplo sonce? — Kako še drugači trije modre imenujemo? — Zakaj neki kralje? — Kako je bilo ime pervimu možu? — Kako drugimu? — Kako tretjemu? — Kako so pa trije modri zvedli, de je mili Odrešenik rojen? — So pa tudi vedli, kaj velika luč al zvezda na nebu pomenja? — Kdo jih je razsvetil? — No, ste že prav pridni, ker ste tako lepo in glasno odgovarjali!

Janezek Ribičov! povej nam, kaj so pobožni modri milemu detetu Jezusu darovali? — Vem, da bi radi vedli, kaj je zlato, kadilo in mira. — Zlato je nar lepša in dražiša ruda, iz ktere napravljajo lepe svetle denarje, katerim zlati pravimo. Pozlatujejo se s zlatom tudi podobe Svetnikov, kelhi in monštrance, de se lepo svetijo kakor ste že gotovo v cerkvi vidili. Zlato so v jutrovi deželi le kraljom darovali. S tim, de so modri milemu Jezusu zlata darovali, so ga kralja spoznali. — Kadila ste pa že velikokrat vidili, ker se posebno o nedelah in praznikih v cerkvi potrebuje. Dene se namreč na ogenj v kadilnico, de se presv. rešno Telo, katero je v monštranci, pokadi, in prav prijetno diši. Kadilo se le Bogu daruje. S tim, da so trije kralji ljubemu Jezusu kadila darovali, so ga Boga spoznali. — Mira je skorej taka, kakoršna je smola. Iz mire so v

jutrovi deželi narejali mazilo, s katerim so mertve trupla mazilili, de niso strohnele. S tim, da so trije modri ljubemu Odrešeniku mire darovali, so ga človeka spoznali. V lep spomin, de so trije modri milemu Jezusa zlata, kadila in mire darovali, obhajamo kmali po novim letu poseben praznik, kterimu praznik sv. treh kraljev, tudi praznik razglašnja našiga Gospoda Jezusa Kristusa, pravimo. Otroci! le lepo molite tistobart v cerkvi milega Jezusa, in ker mu zlata, kadila in mire darovati nimate, darujte mu same sebe, in mu obljubite, de bote radi molili, svoje stariše voljno vbogali in zmirej in povsod čedno obnašali se. — Modri pa niso šli nazaj v Jeruzalem h kralju Herodežu, ampak so se podali po drugi poti v svojo domovino, ker jim je dober Bog po angelu, kadar so spali, povedal, de hinavski in hudoben kralj Herod neče milega Jezusa moliti, temveč le ga vmoriti hoče.

Povejte mi vsi skupej lepo glasno, kdo je zvedel za pastirji, de je ljubi Jezus na svet prišel? — Kako so trije modri zvedli? — Al so vedli, kaj da čudno velika zvezda pomenja? — Kdo jih je razsvetil? Kam so se podali, hitro ko so vedeli, de je vsmilen Odrešenik rojen? Al so kej sebo vzeli? Zakaj pa? Kdo jim je pot kazal? Al jim je zmirej zvezda svetla? Kje se je skrila? Kaj so torej modri mislili? So koga vprašali? Al so jim vedeli ljudje v mesti kaj povedati? H komu so torej še šli? Al je kralj Herodež vedel? Zakaj se je pa vstrašil? Kaj je storil, ker sam nič ni vedel? Kaj so najšli pismarji in učeni možje v sv. pismu zapisano? Kaj je pa kralj Herodež na to storil? Al jim je

tudi kej rekel? Od koga je torej kralj Herodež zvedel, de je mili Jezus rojen? Kdo je spet modrim pot kazal, ko so iz mesta Jeruzalema naprej šli? Kako dolgo jim je pa svetila velika zvezda? Kje je obstala? Kaj so torej modri mislili, ker je velika zvezda nad hlevom obstala? Kam so tedej šli? Al so kej ljubemu Jezusu darovali? Kaj pa?

Julika Lindečeva! Ti mi boš pa povedala: Al si že kedaj zlato vidila? Čemu je pa zlato? Pa tudi veš, zakaj so modri lepemu detetu zlata darovali? Komu se zlato daruje? — Kdo mi pa vé povedati, kje se kadilo potrebuje? Valentek Tičercjev! No, tako mi pa pové: Komu se sme kadilo darovati? Zakaj so torej trije kralji milemu Jezusu kadila darovali? Tone Šibalov! Ti boš gotovo vedel, kaj je mira? Kaj so napravljali v jutrovih deželah iz mire? Čemu pa? Zakaj so torej modri lepemu detetu mire darovali? — Zdej pa vsi vkup. O katerim prazniku se spominjamo, da so trije modri ljubemu Jezusu zlata, kadila in mire darovali? Kedaj pa obhajamo ti praznik? Al morebiti ti praznik še drugači imenujemo? Kako? Kaj morate vi otroci ti praznik milemu Jezusu obljubiti, ker mu nimate nič darovati? Al so trije kralji po tisti poti, kot do hleva, tudi nazaj k domu sli? Zakaj pa ne?

4.

Simeon in Ana.

Cilka Kovačeva! ti tak veselo gledaš, gotovo mi boš tudi kej povedati znala; pové mi, kdo je narprej zvedel bil, de se je ljubi Jezus rodil?

Kdo jim je pa povedal? Kdo je za pastirji zvedel? Jaka Zajčev! kako so pa trije modri zvedeli? Kdo je v mestu Jeruzalemu zvedel, de je ljubi Izveličar rojen? Si že priden. — Poslednič so še pa tudi drugi ljudje, ki so v tempelni pri službi božji bili, zvedeli. Bog je bil Judom zapovedal, de ima vsaka mati, ki je fantiča porodila, tistega 40 dni po porodu v tempel al v cerkev nesti in Bogu darovati, t. j. de ga hoče lepo keršansko izrediti, kakor tudi pri nas vsaka mati svojega otroka k vpelovanju v cerkev prinese. Tudi je morala vsaka mati pri Judih en dar prinesiti: bogata eno jagne, vboga pa dve gerlici al pa dvoje mladih golobov. Tudi prečista Devica Marija je milega Jezusa, kadar je 40 dni star bil, v tempel prinesla, in ker je vboga bila, dvoje mladih golobov darovala. O kak lepo in goreče je v tempelni Boga prosila, naj bi ji pomoči dodelil, svojega deteta, ki ga na rokah ima, lepo izrediti! Ko je tak lepo molila, sta bila izmed veliko drugih ljudi tudi dva prav stara človeka v tempelni: nek star judovski duhovnik, po imenu Simeon, in neka vdova, ki je že 84 let stara bila, po imenu Ana. Oba sta prav lepo in pravično živela, zraven pa brez prenehanja dobrega Boga prosila, naj bi miliga Odrešenika vidila, preden ko vmerjeta. Bog je tudi nju goreče prošnje vslišal. Sv. Duh ju je razsvetil, da je dete, ki ga prečista Devica v naročji derži, obljubljeni Odrešenik. Kakor hitro stari Simeon to spozna, vzeme lepo dete precej v roke, hvali Boga in reče: „Zdej pusti, o Gospod! svojiga hlapca v miru vmreti, ker so moje oči vidile Izveličarja sveta.“ Ravno tako pobožno je tudi stara vdova Ana molila. Vse to so drugi ljudje v tempelni

vidili in slišali in tak zvedeli, de je ljubi Odrešenik rojen. V spomin, de je prečista Devica Marija milega Jezusa v tempelni darovala, obhajamo lep „praznik očišovanja prečiste Device Marije“, kterege tudi „Maria Svečnica“ imenujemo, ker ljudje sveče v cerkev prinesejo, de jih mešnik žegnajo.

Narprej so torej pastirji, potem trije modri v jutrovi deželi, potlej kralj Herudež v Jeruzalemi, in poslednič ljudje v tempelni al v cerkvi zvedeli, de je mili Izveličar, ljubi Jezus, rojen. Vse to je v sv. pismu zapisano.

Od tistega časa, ko se je Odrešenik rodil, štejemo mi kristjani svoje leta; potemtakim je že 1861 let preteklo, odkar se je ljubi Jezus rodil. Vsako leto se o Božiču spominjamo Jezusoviga rojstva. Cerква je lepo ocirana; tudi po hišah napravljajo pobožni fantje in dekliči „paradiž“, v pomen, de nam je mili Odrešenik raj, kteriga sta perva stariša skuz greh bila zapravila, spet pridobil. O vseh drugih še tako velikih praznikih hodimo po dne k sv. meši, o Božiču pa že o polnoči ljudje grejo, ker je namreč sv. Marija po noči milega Jezusa porodila. O drugih še tako imenitnih praznikih mašnik samo eno sv. mešo obhajajo, o Božiču pa tri, naj bi mi prav goreče hvalili neskončno vsmilenega Boga, ker nam je obljubljenega Odrešenika poslal.

Urška Petikova! pové nam, kdo je še poslednič zvedel, da je ljubi Jezus rojen bil? Kako so pa ljudje v tempelni zvedeli? Francek Kenev! Zakaj je sv. Devica milega Jezusa v tempel prinesla? Al je morala mati tudi kak dar odraj-

tati? Kaj je potemtakim sv. Marija darovala, ker je vbožna bila? Ančika Medveda! Ktera dva stara človeka sta takrat tudi v tempelni bila? Česar sta dobriga Boga vedno prosila? Kdo ju je razsvetil, de sta Izveličarja spoznala? Martinek Šalomonov! Kaj je stari Simeon na to storil? Je tudi Boga hvalil? Kako? — Ravno tako je tudi pobožna vdova Ana molila. To so vsi pričujoči slišali in tako zvedeli, de je ljubi Jezus rojen. — Jerneček Tičerjev! al véš, o katerim prazniku se spomnimo, de je prečista Devica Marija ljubega Jezusa v tempelni darovala? Kaj tisti praznik mešnik v cerkvi žegnajo? Kako se tedej tisti praznik imenuje? Mihec Mežnarjev! Kaj meniš, koliko let je že preteklo od tiste dobe, ko se je ljubi Jezus rodil? O katerim prazniku se spominjamo, de je Izveličar na svet prišel? Marjetka Pirševa! kaj napravljate o Božiču v hiši iz pozlačeniga popirja, brezovih gob i. t. d. Čemu pa napravljate paradiž? Kdo je bil v paradižu? Al sta Adam in Eva vselej v paradižu ostala? Zakaj pa ne? Kdo nam je spet paradiž al sv. raj pridobil? — Glej! zategadel po cerkvah in hišah paradiž napravljamo. Po nekterih krajih pa to, kar mi paradiž imenujemo, jaslice zovejo. Tudi jaslice imajo lep pomen; spominjajo nas namreč Jezusove ponižnosti, ki ji akoravno Bog venderle v revnih jaslicah v hlevi se rodil. — Micka Hrakelnova! Kedaj se sv. Božični praznik perva sv. meša obhaja? Zakaj nek o polnoči? Koliko sv. meš smejejo o Božiču vsaki mešnik obhajati? Zakaj pa?

Jezus gre k prazniku v Jeruzalem.

Dones mi bote vsi vkup lepo glasno odgovarjali. Povéte mi: Koliko let je že od tistega časa, ko se je ljubi Odrešenik rodil? Kedaj se spominjamo, de je mili Jezus na svet prišel? Kdo je narprej zvedel, de se je ljubi Izveličar rodil? Kdo za pastirji? Kdo potem? In kdo poslednjič?

Zdej bote nekaj prav prav lepiga od ljubega Jezusa slišali. Sv. Marija in sv. Jožef sta s milim Jezusom v mesticu Nacaretu stanovala. Bog je bil Judom zapovedal, de imajo vsi odrašeni možje trikrat v letu o velikih praznikih na božjo pot v lep tempel v mesto Jeruzalemsko iti. To božjo zapoved lepo spolniti, se tudi sv. Marija in sv. Jožef na dalno pot v Jeruzalem podasta; pri tej priložnosti vzameta pa tudi milega Jezusa sebó, ki je ravno 12 let star bil. Po službi božji se zopet na dom vernita, mili Jezus pa je v Jeruzalemi ostal. Njegovi stariši ga niso prej pogrešili, kakor zvečer, potem ko so že en den deleč od Jeruzalema proti domu prišli. Močno se vstrašijo, ker ljubega Jezusa pri njih ni, poprašujejo znance in prijatle in druge ljudi; pa nihče jim od njega povedati ne vé. Zdej se sv. Marija in sv. Jožef vsa žalostna nazaj v Jeruzalem podasta, iskat milega Jezusa. In kaj mislite, kje sta ga najšla? Drugi otroci, kadar se od svojih starišev razzgubijo, grejo k malopridnim otrokom, igrajo in marsikaj hudega počenjajo; pobožin Jezus pa je v tempel šel in zvesto poslušal učenike. So ga učeniki kaj prašali, jim je tako lepo in

modro odgovarjal, da so se mu vsi, ki so poslušali, čudovali. Tri dni sta sv. Marija in sv. Jožef ljubeznivega Jezusa iskala, tretji den pa v tempelni med učeniki najšla. Ko ga zagledata, mu sv. Marija, njegova mati, reče: „Sin! zakaj si nama to storil? Glej! tvoj oča in jez sva te s žalostjo iskala.“ In mili Jezus jima odgovori: „Zakaj sta me iskala? Al ne vesta, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta, t. j. zakaj sta me iskala, sej vésta, de me je Oča nebeški zategadel na svet poslal, naj bi učil.“ Potem pa je s njima šel nazaj v mestice Nacaret in tam bil do svojega 30. leta, ko je očitno učiti začel, in ravno zato mu Jezus „Nacarenski“ pravimo, ker se je v mesticu Nacaret izredil. Sv. pismo od pobožnega fanteka Jezusa pravi: „De je bil svojim starišem pokorin in je rastel v modrosti, — je vsak den več vedel, ker je pridno se učil, — v starosti — vsak den kakor mi starejši postajal — in v gnadi pri Bogu in pri ljudeh“ — vsi, Bog kakor tudi ljudje so ga radi imeli, ker je tak pridin in pobožin bil.

Pa kako je to mogoče bilo, de sta sv. Marija in sv. Jožef svojega sina, ljubega Jezusa, zgubila? Le poslušajte, kako se je to zgodilo. Judje so lepo navado imeli, da so v tempel in iz tempelna, možki posebej in ženske posebej, hodili; pa tudi v tempelni so morali možki od žensk odločeni biti. Otroci pa so al s ženskami al pa tudi s možki iti smeli, kakor so namreč hoteli. In tako se je prav lahko zgodilo, da sv. Marija in sv. Jožef ne v tempelni ne na poti ljubega Jezusa pogrešila nista; zakaj sv. Marija je mislila, de je pri redniku, sv. Jožef pa, de je pri materi. Še le

zvečer, kedar sta en den deleč od Jeruzalema proti domu že prišla, sta ga pogrešila v hiši, kjer sta prenočiti mislija.

Ljubi otroci! kaj ne, de mili Jezus je prav pobožin bil. Dva dni deleč je s svojimi stariši v tempel al v cerkev šel. Le radi in veseli tudi vi hodite v cerkev božjo, pa nikoli ne sami, timveč vsakobart s svojimi stariši, al pa s drugim poštenim človekom. V cerkvi se vstopite pred oltar, čedno pokleknite, svoje rokice lepo sklenite in pobožno molite. Take otroke ljubi Jezus črez vse rad ima. Kadar se od svojih starišev razzgubite, Bog ovari, de bi k malopridnim otrokom v ves šli, timveč na dom morate hitro iti. Mili Jezus je tudi kaj rad in vesel svoje stariše vboagal. Le radi in veseli tudi vi svoje stariše vboagajte in pa pridno v šolo in h keršanskemu nauku hodite in zvesto učenike poslušajte, kakor pridin fantiček Jezus v tempelni. Potemtakim bote tudi vi vsak den več vedeli in ljubi Bog in vsi dobri ljudje vas bodo radi imeli.

Zdej bi se pa rad prepričal, če ste me zvesto poslušali. Kdo mi vé kaj povedati, kar sim dones pravil? Mihac Lipežev! No, tak mi pové: Kolikokrat v letu je moral pri Judih vsak odrašeni na božjo pot v Jeruzalemski tempel iti? Al sta sv. Marija in sv. Jožef tudi šla? Kdo je še s njima šel? Koliko let je bil mili Jezus takrat star? — Kdo mi pa vé povedati, kaj se je pri tej priložnosti zgodilo? No Zefka Lindečeva! pové nam. — Koliko dni sta ga iskala in kje sta ga najšla? — Kdo si še upa kej povedati? Ferdinandek Marčunov! Pové nam: Kaj je rekla sv. Marija, ko je milega Jezusa v tempelni najšla?

Kaj je pa ljubi Jezus svoji sv. materi odgovoril? Kaj je to: „Moram biti v tim, kar je mojiga Očeta“? Špelka Jesihova! ti nam boš pa povedala, kako je bilo, de sv. Marija in Jožef za ljubega Jezusa vedla nista? — No, ti si prav pridna. Martinek Župevčev! Kaj je delal mili Jezus v tempelni? Al je tudi dobro odgovarjal, kadar so ga učeni ki kej prašali? Lena Ciglerjeva! Kako pa to, de je pridin Jezus tako lepo odgovarjal? Kteri otroci tudi v šoli dobro odgovarjati znajo? — Le radi in veseli torej v šolo in h keršanskemu nauku hodite. Jože Trunkov! Al je pridin Jezus svoje stariše rad vbogal? Kaj pravi sv. pismo od njega? Al tudi veš, kaj je to: Je rasil v starosti? v modrosti? in v gnadi pri Bogu in pri ljudeh? Micka Arzenšekova! Al vэш kaj posebno lepega od pridnega Jezusa povedati? Kaj pa? — Ja! tudi vas bo dober Bog rad imel, če bote svoje stariše radi kakor Jezus vbogali, enkrat vas bó pa k sebi v sv. nebesa vzal.

6.

Janez kerstnik.

Francek Pekšakev! pové nam, kje je ljubi Jezus stanoval? Kako mu torej pravimo, ker je v Nacareti pri svojih stariših prebival? — Zdej pa le spet zvesto poslušajte. Kedar je mili Jezus 30 let star bil, je začel očitno učiti. Cele tri leta je učil, po tem so ga pa sovražni Judje na križ pribili, kakor bote pozneji vse na tenko slišali. Potem takim je bil 33 let star, ko je vmerl. Prej kot ljubeznivi Jezus, je že sv. Janez učil v pušavi pri reki Jordani. Sv. Janez je prav

ojstro živel. Ni tako lepo oblečen bil, kakor sedajni ljudje. Imel je obleko iz kamelnih dlak. Kamele so velike živali, kakor pri nas konji. Jedel je sv. Janez kobilice in med od divjih bčel. Učil je v pušavi. Pušava je strašni kraj, kde ni nič družega, kakor golo skalovje in gošava. Njegovim starišem je bilo ime Caharija in Elizabeta, ki je Marijna teta bila, torej je milemu Jezusu v žlahti bil. Opominoval je ljudi, naj se pobolšajo, ker bo ljubeznivi Jezus zdej sam učiti začel. Iz vseh krajev so ljudje k njemu vreli. One, ki so obljubili se pobolšati, je s vodo oblil al kerstil, v znamenje, de kakor voda človeka omije, de vmazan ni, hočejo tudi oni svoje hudobije zapustiti in lepo pošteno živeti; zategadelj se imenuje sv. Janez „kerstnik“. Tudi ljubi Jezus je prišel iz Nacareta v pušavo, poslušat sv. Janeza kerstnika, in se je od nja tudi kerstiti pustil. Ko je mili Jezus keršen bil, so se čudne reči godile: Sv. nebesa se namreč odprejo in iz njih se sliši glas: „Ti je moj ljubi sin, kateri se mi dopoda.“ Sv. duh se v podobi goloba na Jezusovoj glavo prikaže. Glejte! pri kerstu Jezusovim so se vse tri božje osebe razodele; prva: Bog Oča, ki je iz nebes govoril: „Ti je moj ljubi sin, kateri se mi dopada,“ druga: Sin, ktereга je sv. Janez kerstnik kerstil, in tretja: sv. Duh, ki se je v podobi goloba prikazal. — Janezek Lečnikarjev! al véš, kje je ljubi Jezus živel, ko je še majhin bil? Kako dolgo pa je bil pri svojih stariših v Nacareti? Kaj je začel, ko je 30 let star bil? Lizika Kampleteva! Koliko let je mili Jezus učil? Kaj se mu je zgodilo, potem ko je 3 leta učil? Videk Ribičev! Kje je mili Jezus vmerl? Kako pa to, da je na križu vmerl? Zalika Brenceteva! Kdo

je že prej, kot Kristus, učil? Kje pa je sv. Janez učil? Al véš, kaj je pušava? Primož Fidlerjev! Kako je bilo starišem sv. Janeza ime? Al še véš, komu je sv. Elizabeta teta bila? Kaj sta si tedaj sv. Janez in ljubil Jezus bila? Cilka Mlakerjeva! Jeli, de je sv. Janez prav lepo oblečen bil? Kakšino obleko je pa imel? Al dobro je pač jedel? Kaj je vžival? — Glej! kako ojstro in sveto je sv. Janez živel. — Lena Pisarjeva! kaj je sv. Janez v pušavi učil? Al ga je veliko ljudi poslušat prišlo? S čem je tiste oblil, ki so se pobolšat obljubili? Kako mu torej pravimo, ker je ljudi s vodo oblival al keršoval? — Filippek Dečmanov! Kaj je neki pomenilo, de je sv. Janez kerstnik ljudi s vodo oblival al keršoval? Al véš, kdo ga je iz Nacareta v pušavo poslušat prišel? Al se je Jezus Kristus od sv. Janeza tudi kerstiti dal? — Bog ovari, da bi mislili, de je mili Jezus grešnik bil, ker je sv. Janeza poslušat prišel in se od njega kerstiti pustil. Jezus je pravi živi Bog in torej nar Svetejši. Le iz ponižnosti in de bi drugim ljudem lep izgled dal, je to storil. — Martinek Pevčev! ktere čudne reči so se godile, ko je ljubi Jezus keršen bil? Kdo je tisti bil, ki je iz nebes govoril? Al se niso vse tri božje osebe tú razodele? Jeli, de še nisi pozabil, kako se vse tri božje osebe vkup imenujejo?

Potem ko je ljubi Jezus keršen bil, se je v pušavo podal, da bi se tam 40 dni in noči postil in molil in tako pripravljaj, prej ko je učiti začel, kakor tudi mi v šoli vsakokrat molimo, preden se učiti začnemo. Noben človek 40 dni brez jedi in pijače prebiti ne more, razun, če mu dober Bog

pomaga. Jezus pa, ker ni le samo človek, ampak tudi pravi živi Bog, se je iz svoje lastne moči 40 dni in noči postil in molil, de bi le nas odrešil. Ko se je pa bil 40 dni in noči postil, je lačen postal. Zdej pride peklenski duh, tudi njega kakor Adama in Evo skušat al v greh pripravljat, in sicer ga je trikrate skušal, Pervokrat ga je takole skušal: „Ker si se 40 dni in noči postil, moraš že močno lačen biti, če si torej božji sin, reci, naj bo to kamenje kruh.“ Preljubi Jezus mu je pa odgovoril: Sv. pismo pravi: „Človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ktera pride iz božjih ust, t. j., Bog je vsigamogočin, On človeka lahko preživi, če tudi nič ne jé.“ Ker peklenski duh presv. Jezusa pervokrat v greh pripraviti ni mogel, ga še dalej škuša. Peljé ga namreč v Jeruzalemsko mesto na verh gladke strehe visokega tempelna in mu hinavsko reče: „Ako si božji sin, izpusti se doli; nič žalega se ti zgodilo ne bo, zakaj sv. pismo pravi: Svojim angelom je Bog zavoljo tebe zapovedal, in na rokah te bojo nosili, de se kje s svojo nogo v kamen ne zadeneš.“ Al presv. Jezus ni hudobnega duha vbogal, temveč mu zaverne: „Ne skušaj Gospoda, svojega Boga.“ — Glejte! ljubeznivi Jezus ni hotel od verh tempelna doli se izpustiti. Ker je Bog, bi se lahko sam varoval bil, de bi se v kamen vdaril al pobil ne bil; vendar le — ni hotel, ker mu ni sila bila. Bog ne daj, de bi se vi kedaj brez potrebe v nevarnost podali; ne sméte nigdar na drevje plezati, da bi ptičje jajčica al mlade ptičice iz gnezda jemali, lehk bi se primerilo, da bi doli padli in se pobili. Bili bi vboge sirote vse svoje žive dni. Po zimi malopridni otroci radi na led derkati grejo; šolarji po

poti tudi radi skakajo, letajo in kričijo, o kako lahko bi padli in roko al nogo vlomili! Tudi kamenja lučati ne smete, ker bi tudi lahko kogar zadeli in mu oko izbili. Le večkrat pomislite, kako je hudi duh milega Jezusa nagovarjal, naj bi se od verh tempelna doli izpustil, vendar — le ni hotel, ker mu ni sila bila.

Še enkrat in tretjokrat je peklenski duh presv. Jezusa skušal. Vzeme ga s seboj na visoko goro in mu reče: „Vse te velike in lepe hiše, celó vse karkoli vidiš okrog in okrok, vse vse ti dam, če pred mene poklekneš in me moliš.“ Al mili Jezus se ne da premagati, marveč reče: „Poberi se satan! zakaj sv. pismo pravi: Gospoda svojiga Boga moli in njemu samimu služi.“ Ker je hudi duh vidil, de se ljubeznivi Jezus ne da v greh pripraviti, ga je zapustil in nič več skušal. In zdej so angeli božji pristopili in mu stregli — mu prinesli, česar je potreboval — in se močno močno veselili, de je hudobnega duha premagal.

Ljubi otroci! slišali ste, de je peklenski duh milemu Jezusu vse hotel dati, naj bi ga molil bil; o kako bogat in veliki posvetin gospod bi lahko postal bil! Al vendar le ni hotel peklenkega duha vbogati, ker je dobro vedel, da bi s tim ljubeznivega Boga razžalil, kterimu samimu služiti moramo. Tudi vas bojo hudobni ljudje skušali al v greh pripravljali in rekli: „Tu imaš lepo deseticó al rudeč robec, pa idi in zažgi sosedovo hišo, vzemi doma to al uno reč in meni prinesi, al stori kaj družega nesramnega.“ Bog vas vari, take hudobneže vbogati, naj bi tudi vaši oča al mati bili! Preljubega Jezusa si v zgled vzemite in kakor nja bodo tudi vas mili angeli božji radi imeli in se veselili, de ste toliko pobožni.

Urška Pirševa! kam se je mili Jezus podal, ko je keršen bil? Kaj je pa delal v pušavi? Tone Tičerjev! Zakaj se je ljubi Jezus postil in molil? — Ja, tudi mi vsakokrat molimo, preden se učiti začnemo; zato le vselej prav pobožno molite, de vas sv. Duh razsveti, naj bi prav zvesto poslušati zamogli! — Jeli, de je ljubi Jezus lačin bil, ker se je 40 dni in noči postil? Al bi se ti tudi tako dolgo postiti mogla? Pa tvoj oča al tvoja mama? Zakaj pa ne? — Ja, ljubi Jezus je Bog, zategadel mu je tudi vse mogoče. — Lizika Nacesnikova! al ni nekdo hotel, da bi mili Jezus, ker je lačin bil, iz kamenja kruha storil? Kdo neki? Čemu pa? Al še véš, kaj se pravi skušati? Martinek Pongračev! Kolikokrat je peklenški duh ljubega Jezusa skušal? Emika Košutnikova! al je ljubeznivi Jezus storil iz kamenja kruha? Kako je hudemu duhu odgovoril? Kaj se pravi: Človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ktera iz božjih ust pride? — Res! vsigamogočin Bog nas lahko preživi, de si ravno nič nimamo, če le pridno delamo in pobožno živimo. O Bog nas vari, de bi komur kaj vzeli, kadar smo lačni in nič ne gleštamo; timveč pošteni moramo biti in dober Bog bo že za nas skerbel. — Janezek Hrastnikev! al je hudobni duh še dalej presv. Jezusa skušal? Kam ga je zdej peljel? — Pri Judih niso strehe takšine bile, kakoršine pri nas, ampak ravne, da so lahko po njih hodili, kakor mi v hiši po tleh; pri enem voglu so bile štenge, po katerih so gori in doli hodili. Potem takem je peklenški duh presv. Jezusa lahko na streho visokega in lepega tempelna s sebo peljel. — Kaj mu je rekel, ko sta na verh strehe visokega tempelna prišla? Magda-

lenka Mastnakova! al se je preljubi Jezus doli izpustil? Zakaj neki ne? Kaj je pa rekel peklenškemu duhu? Lovre Potočnik! al bi prav bilo, ko bi ti na drevje plezal? Čemu malopridni fantje tako radi na drevesa plezajo? Jeli, de je to veliki greh? Kaj bi se vtegnilo takim hudobnežem zgoditi? Jurek Cizejev! Al si ti že kdaj na ledu bil? Kaj si pa delal? . . . En malo si derkal, jeli da! Pa prihodnič se boš pobolšal? Kaj bi se ti na ledu lahko primerilo? — Le vari se tega zanaprej! — Korl Jakličev! jez sim včeraj vidil, da so pastirji na travniku grude lučali in črez jame skakali, kaj neki ti h temu rečes, je prav al ne? Zakaj pa ne? — Ja, ker jim tega treba al sila ni. Terezika Polceva! ker tudi drugokrat hudobin duh presv. Jezusa v greh pripraviti ni mogel, al ga je še dalej skušal? Kam ga je zdej peljel? Kaj vidiš, kedar si na visoki gori? Kako je tedej peklenški duh ljubega Jezusa tretjokrat v greh pripravljaj? Jurek Šinketov! Al je mili Jezus pred peklenškega duha tudi pokleknil in ga molil? Kako mu je odgovoril? — Ančika Sirkova! tebi bi hudoben človek lepo svetlo dvajsetico dal, de bi sosedovi hlev požgala, al bi ga vbogala? Zakaj neki ne? — Ja, ljubi otroci! le ljubeznivega Jezusa vselej pred očmi iméte, kako je hudobnega duha premagoval, akoravno ga je na vse viže v greh pripravljaj, tako se bote tudi vi hudobnim ljudem lahko vstavljali in oni vas ne bojo več skušali. — Korlek Terjašekov! Kdo je preljubemu Jezusu stregel, potem ko je hudiga duha trikrat premagal?

Jezus začne učiti.

Včeraj sim vam pravil, de je peklenški duh milega Jezusa, potem ko se je 40 dni in noči postil, trikrat skušal al v greh pripravljaj, pa ga nobenokrat zapelati ni mogel. Ko se je preljubi Jezus 40 dni in noči v pušavi postil in molil, je pa očitno — de so ga vsi lahko slišali — učiti začel. Izvolil si je 72 tovaršev, ktere učence imenujemo, in zraven teh 72 učencov si je še 12 apostolov izbral, ki so vedno okoli njega bili, vse slišali in vidili, kar je učil in storil in katerim je zapovedal, de naj po njegovem v nebohodu po celem svetu njegove presv. nauke razširjajo. Za to se imenujejo apostoli, t. j., poslanci, ker jih je ljubi Jezus po celem svetu razposlal. Njih imena ste že velikokrat v cerkvi v sv. litanijah slišali, namreč: Sv. Peter, sv. André . . . . Kedar je mili Jezus očitno učil, je nar raji od Boga — nebeškega očeta — govoril. Pravil je namreč, de nas dober Bog tako rad ima, ko dober oča svoje pridne otroke. Ja, ljubi otroci! vse karkoli vam vaši dobri stariši dajo, od preljubega Boga dobijo. Al dober Bog nam ne le tega, česar potrebujemo, de živimo, daja, timveč on nas je tako ljubil, de je svojega edinega sina, ljubeznivega Jezusa, na svet poslal, ki se je v revnem hlevi rodil, in za nas veliko veliko terpel in tudi na sv. križu vmerl, de bi le nas izveličal. Vidite, ljubi otroci! ker nas nebeški oča tako rad ima al ljubi, ga moramo pa tudi mi radi imeti al ljubiti. Kako pa moramo predobrega Boga radi imeti al ljubiti? To nas mili Jezus uči. Mi moramo nam-

reč ljubega Boga črez vse radi imeti al ljubiti, to je, mi moramo dobrega Boga raji imeti, ko svoje stariše, brate in sestre in ko vse druge še tako lepe in drage reči. Jelite, de se vam dopada, lep rudeč in pisan robec, al še raji morate imeti preljubega Boga. Če bi vam torej kateri človek lep rudeč in pisan robec, al tudi prav svetli srebern groš hotel dati, de bi n. pr. kaj vkradli al kaj družega gerdega storili, ne smēte vbogati, ker bi s tim lep lep rudeč in pisan robec al pa svetli srebern groš raji imeli ko Boga in bi torej predobrega Boga črez vse ne ljubili. Sv. Karol otroke kaj lepo uči, kako naj preljubega Boga ljubijo.

Ze ko je še otrok bil, je ves gorel od ljubezni do Boga. Zjutraj komaj se je zbudil, že je mislil: „Dober Bog me je varoval nocojšno noč, vse karkoli bom storil, bom iz ljubezni do nja storil.“ Ko je zajterkoval, je najpred mislil: „Dober Bog mi daje vsakdajni kruh, jaz mu hočem svoje serce dati.“ Preden se je učiti začel, je govoril: „Božja volja je, da delam; bom se toraj pridno učil, da bo kdaj iz mene pameten in pobožen mož.“ Opoldne pri jedi je bila prva njegova misel: „Vsak dober dar pride z nebes od našega naj boljšega očeta; bom tedaj zavžival hvaležno in zmerno njegove dari, in tudi vbogim dar dajal; saj smo vsi vsi otroci božji.“ Viditi kakega otroka kej hudega počenjati, se je vžalostil in djal: „Oj, ako bi me ne bil dober Bog hudega obvaroval in v dobrem poterdil, bi bil morebiti tudi jaz tako daleč zagazil, kakor to nesrečno dete.“ Ko se je den nagnil, je djal: „Tako se bo tudi enkrat in morda kmalo moje

vmerjoče življenje nagnilo h koncu, in Bog me bo po tem življenju v boljše in večno preselil. Hočem si toraj zgodaj za večer mojega pozemeljskega življenja rahlo in mehko posteljo pripraviti s pobožnostjo in dobrotu.“ Ko se je zvečer vlegel, je djal: „Ljubi Bog je stvaril noč za pokoj: v njegove roke izročim svojo dušo.“ Tako ko sv. otrok Korl, morate tudi vi preljubiga Boga črez vse ljubiti al radi imeti, de namreč vedno na-nj mislite, radi molite, se pridno učite, hudega se varovate in svoje dobre stariše veselo vbogate.

Martinek Kraglnov! koliko let je ljubi Jezus star bil, kedar je učiti začel? — Koliko let je učil? — Jerneček Cocejev! Kaj se je milemu Jezusu zgodilo, po tem ko je tri leta učil? — Al je to prav bilo? — O kako gerdo in nehvaležno so ravnali hudobni Judje s dobrim Jezusom! — Valentek Lesjakov! od koga je ljubeznivi Jezus nar raji govoril, kedar je učil? — Kaj neki je pravil od dobriega Boga? — Janezek Sumperjev! Kaj nam daje dober oča nebeški? — Si že pozabil? Le nič se neboj, ti bom pa jaz pomagat. Česar vsak den potrebuješ, da živiš? — Kdo ti daje ljubega kruheka in obleko? — Od kod pa oča in mama dobijo? — Glej, dober oča nebeški daje tvojim ljubim starišem in tebi, ja nam vsem dobrega kruheka in obleko. — Jože Dulnikov! koga je še dober oča nebeški na svet dal, da bi nas odrešil? — Ker nas je ljubeznivi oča nebeški tako močno ljubil in nas še zmiraj rad ima, kaj moramo tudi mi? — Jerka Stravnikova! Joža Dulnikov nam je povedal, da moramo dobrega Boga radi imeti al ljubiti; povč nam, kako ga pa moramo ljubiti? — Kaj se neki

pravi: „Mi moramo Boga čez vse ljubiti?“ — Zefka Dižovnikova! hudoben človek bi ti djal: „Na Zefka! tú imaš lep svetel groš, idi in sose-
devo hišo zažgi,“ al bi ga vbogala? — Zakaj neki ne? — Če bi pa storila, koga bi raji imela, dobrega Boga al svetel groš? — Al bi toraj pre-
ljubega Boga čez vse ljubila? — Francek Jane-
žičev! al se si kaj zapomniš, kar sim vam bil povedal od pobožnega otroka sv. Korlna? — Pově nam tedaj nekaj od njega? — Glej, mi dobrega Boga čez vse ljubimo al radi imamo, če pobožno in radi molimo, večkrat na-jn mislimo in se greha varujemo.

8.

Naš bližin je vsak človek.

Včeraj sim vam pravil, da moramo Boga čez vse ljubiti. Dober Bog je nas vsih oča, tedaj smo vsi med sebo brati in sestre in se zate-
gadel tudi radi imeti al ljubiti moramo. Za to nas ljubeznivi Jezus uči, da moramo tudi svojiga bližnega ljubiti. Kdor je naš bližni, nam mili Jezus prav živo pokaže v sledeči prigodbi. Neki učenik je nekđaj ljubega Jezusa vprašal: „Dober učenik! pově mi, kdo je moj bližni?“ In mili Jezus mu je to le pravil: „Neki človek je šel iz mesta Jeruzalema v drugo mesto, namreč v Jeriho. Ko je po poti šel, razbojniki iz germovja na-nj planejo, mu vse karkoli je imel, vzamejo in tako so ga stepli, de je revež na pol mertev na poti ležal. Na to so razbojniki vnovič v germovje se skrili; vbogi revež pa je na poti v svojih strašnih bolečinah stokal. Po poti, kdě je revež

na pol mertev ležal, je narprej šel neki judovski duhoven, je siromačeka pogledal pa spet naprej svojo pot šel. Drugi po ti poti pride neki levit, t. j., človek, ki v tempelni luč prižaga in duhovne obleče i. t. n. Tudi ti je siromaka pogledal pa le naprej šel. Zdej pa jezdi al jaha po tisti poti neki Samarijan, neki mož, ki je v mestu Samarija doma bil. Kedar ti dober mož siromaka, ki je Jud bil, na poti na pol mertvega ležati vidi in milo zdihovati sliši, se mu je v serce vsmilil. Je stopil hitro iz konja k siromačeku, mu je rane rahlo zmil, v-nj olja in vina vlil, naj bi hitreje zacelile, in lepo rahlo jih obezal. Na to je siromaka posadil na svoje živinče sam pa peš šel poleg njega in ga peljel v bližno ošterijo. Dal je ošterju denarjev, rekoč: „Skerbi za-nj“, to je, daj mu piti in jesti, tudi po zdravnika pošlji, in če boš več ven dal, kakor si od mene dobil, ti bom vse lepo povernil, kedar drugič nazaj pridem; le lepo skerbi za-nj. Kteri teh treh, vpraša ljubi Jezus tistega učenika, se ti zdi, de je bil bližni tistemu, ki je bil med razbojnike padel? Učenik pa je rekel: „Tisti, kteri mu je vsmilenje skazal.“ In ljubeznivi Jezus mu reče: Idi in stori tudi ti tako.

Jud, ki je bil med razbojnike padel in pa Samarijan, ki se ga je vsmilil, si nista prijatla, timveč sovražnika bila. Vsak je v drugi deželi doma, in vsak druge vere bil. Zraven tega so se Judje in Samarijani tako sovražili, de eden drugega še pogledali in na poti pozdravljali niso in ako bi Jud Samarijauu al Samarijan Judu kaj jesti al piti ponudil bil, ni noben kaj vzeti hotel. Ko je priden Samarijan revnega Juda v tolikih

bolečinah vidil, ga ni več sovražil, temveč se nja vsmilil, mu rane rahlo omil, v-nj olja in vina vлил in še dalej za-nj skerbel.

Glejte, ljubi otroci! v ti prigodbi nam ljubeznivi učenik Jezus Kristus prav živo pokaže, da je naš bližni vsak človek, da moramo toraj ne le svoje stariše, brate in sestre al druge znance, temveč vsakega človeka ljubiti al radi imeti in mu tudi, če zamoremo, pomagati, naj ga poznamo al ne, naj bo v našem, al v tujem kraji doma, naj bo naše vere al pa tudi Jud, Turk al nevernik, celó tistega moramo ljubiti in mu pomagati, ki nam je kaj hudega storil bil. Enemu izmed vas bi bil hudoben človek očeta al ljubo mamó vbil; čez nekaj časa pa pride ves lačen in reven k njemu in lepo prosi, da bi mu kaj jesti in piti dal. Ti hudobnež mu je bil sicer veliko hudega storil; vendar — le se ga vsmiliti in mu pomagati mora, ker nas ljubi Jezus uči, da je vsak človek naš bližni, tudi tisti, ki nam je kaj hudega storil. Za to nas pa v sv. nebesih veliko plačilo čaka.

Martinek Majarjev! al še vësh povedati, od koga je mili Jezus naj raji govoril, kedar je učiti začel? — Kaj je pravil od ljubega Boga? — Nežika Polakova! kako moramo dobrega Boga ljubiti? — Kaj se pravi: Boga črez vse ljubiti? — Francek Juvančičev! al nas je ljubi Jezus za Bogam še koga družega ljubiti učil? — Kdo je naš bližni? — Kdo je nas učil, da je vsak človek naš bližni? — Kdo izmed vas si upa povedati tisto prigodbo, v kateri nas mili Jezus uči, de je vsak človek naš bližni? — O se vas veliko vë! Francek Vožnarjev! povë tisto prigodbo. — Kaj

so mu razbojniki storili? — O hudobneži! Al je to prav bilo? — Kdo še kaj vč? — Špelka Orešnikova! Kdo je prvi po ti poti šel? — Al se ga je duhoven vsmilil? — Kdo je drugi šel? — Kdo je bil tisti levit? — Ko je poslednjič šel! — Šimek Pečnikov! Al se je Samarijan režeža vsmilil? — Kaj mu je storil? — Micka Kogelnikeva! kaj meniš, kateri je bil bližni Judu, ki je med razbojniko padel bil? — Morda sta si vbogi Jud in Samarijan velika prijatla bila? — Mihec Slomšekov! Kdo je toraj naš bližni? — Kaj če ga pa ne poznaš? — Al so Turki in drugi neverniki tudi naši bližni? — Jim moramo tudi pomagati, če jim je sila? — Jakec Rebernikev! Verčnikev Videk bi bil tebe enkrat v mlako sunil, si se bil prav močno vdaril in te je zlo bolelo, kmali na to ga griva, pride k tebi in te prosi, da bi mu košček kruha dal; ti imaš kruha, pa si jezin na-nj, ker te je bil v blato sunil, in rečeš: „Poberi se, jaz ti nič ne dam“: al bi ti tako prav ravnal? — Kaj bi moral? — Zakaj? — Kaj boš enkrat v sv. nebesih za to dobil? — Hanika Černicova! grozovitni Turki so svoje dni v naših krajih strašno razsajali, celó nedolžne otročiče so pomorili in vse požgali, kamurkoli so prišli. Ti bi bila bogata, en revin Turk k tebi pride in te prosi, de bi smel v tvoji hiši prenočiti in te tudi kaj za jesti prosi, al bi ga ti prenočila in mu jesti dala? — Zakaj? — Ja, zategadel, ker nas je ljubeznivi Jezus učil, de moramo vsakega človeka, tudi Turka in druge nevernike, radi imeti al ljubiti in jim pomagati, kadar jim je sila in smo tudi mi vstanu.

9.

Dones mi bote vsi skupaj lepo glasno odgovarjali. Povéte mi: Koliko let je bil star ljubi Jezus, kedar je učiti začel? — Koliko let je učil? — Kaj se mu je po tem prigodilo? — Kako moramo dobrega Boga ljubiti? — Kdo nas je učil, de moramo ljubeznivega Boga črez vse ljubiti? — Kaj se pravi: Mi moramo dobrega Boga črez vse ljubiti? — Koga še moramo ljubiti? — Kdo je naš blišni? — Odkodi neki vemo, de je vsak človek naš bližni? — Zdaj bote čuli, kako maramo ljubiti svojega bližnega. Svojega bližnega, nas spet mili Jezus uči, maramo ljubiti, kakor same sebe. — Kedar je kdor zmed vas lačen, mu je ljubo, ako mu kdo jesti da. Glejte, kar vi radi imate, de bi vam drugi storili, tudi vi jim storite. Nobenemu zmed vas ne dopade, de bi ga kdor v jamo sunil. Kar vam ljubo ni, de bi vam drugi storili, tudi vi jim ne storite. Zato ljubeznivi Jezus pravi: „Vse karkoli hočete, de bi vam ljudje storili, tudi vi jim storite in kar vi nočete, de bi vam drugi storili, tudi vi jim ne storite.“ Glejte, ljubi otroci! to se pravi: bližnega ko sama seba ljubiti. — Hlapce in dekle tudi ne sméte sovražiti. O koliko hudobnih otrok je, ki vboge hlapce in dekle zaničujejo, zmerjajo in pri očetu in materi po nedolžnem tožujejo! O to je gerdo in velik greh. Le pomislite, ljubi otroci! de vselej ne bote pri svojih stariših, da bote morebite morali tudi vi enkrat služiti. Vam gotovo ne bo ljubo, ako bi vas otroci ondi, kjer bote služili, pri svojih stariših po krivem tožili, vas zaničevali al celo zmerjali. Kar toraj vam ljubo ni, tudi drugim ne storite. Samo takrat, ko

bi hlapec al dekla kaj vkradla al kaj družega nesramnega storila in bi vi to gotovo vedli, al vidili, morate ateju al materi povedati pa ravno tako, kakor ste vidili al slišali. Bog vas ovari, da bi kaj sami zmislili al pristavili! —

Po sveti je tudi veliko trepastih ljudi, ki niso pri pravi pameti, mutastih, ki ne znajo govoriti, gluhih, ki le terdo al celó nič ne slišijo, veliko krumpastih in gerbastih al puklastih. O ljubi otroci! varujte se, take vbožce zasmehovati, zmerjati al celó dražiti in kamne v-nj lučati. Pravičen Bog bi vas vtegnil hudo hudo kazniti. Poslušajte, kaj se je v nekem mestu prigodilo. Bil je v nekem mestu siromak, ki je bil gluh in mutast in ne prav pri pameti; drugači pa prav priden in si je s tim vsakdajni kruh služil, de je derva napravljjal. Celi den je pridno delal. Zvečer je šel v neko gostivnico, polič ola al pira piti. Pride neki večer v gostivnico, se lepo odkrije, na svoje navadno mesto vsede in sekiro v stran blizo sebe dene. V gostivnici je bilo veliko hudobnih ljudi, ki so hotli reveža za norca imeti. Kedar mu kerčmar polič ola prinese, hitro eden hudobnežov za polič popade in mu ol izpije. Mutec poterpi. In tako so hudobneži drugo in tretjokrat z revežem delali. Al ko četertokrat ravno tako storiti hočejo, mutec jezen postane, prime za sekiro in tistemu, ki mu je spet ol izpiti hotel, glavo na dve plati razkole. O to je pač strašno in grozovitno bilo! O otroci! le varujte se, take reveže za norca imeti.

Jurek Arzenšekov! al še veš, kdo je naš bližen? — Kdo nas je učil, da je vsak človek

naš bližen? — Micka Razpotnikova! v kateri prigodbi nas je mili Jezus učil, de je vsak človek naš bližen? — Povč jo. — Jože Pisarjev! kako moramo svojega bližnega ljubiti? — K tebi pride lačen otrok in te kruheka prosi; ti imaš velik kos, al mu boš dal? — Zakaj? — Kaj bi pa tedaj storil, ko bi sam kruha ne imel? — Marjetka Krajnikova! tebe sreča sirota — otrok, ki nima ne očeta in ne matere — in te milo milo prosi, da bi mu robec al kaj družega dala; ti pa nevsmileno rečeš: „Poberi se, drugače te bom tepla“, al bi to prav bilo? — Kaj pravi ljubi Jezus? — Pri vas imate hlapce in dekcle, al jih smeš sovražiti in očetu in materi vse povedati, kar vidiš in slišiš? — Zakaj ne? — Kdaj neki bi morala povedati očetu in materi, kaj vidiš in slišiš? — Filipek Murketov! pri vašem sosedu imajo muteca in nekteri hudobni otroci ga velikokrat dražijo, al je to prav? — Zakaj ne? — Al še véš, kaj sim vam bil povedal od nekega siromaka, ki je mutast in gluh bil? — Pové.

10.

Jezus blagoslovlja otročiče.

Že hlapce in dekcle sovražiti in po krivem toževati, revne ljudi zmerjati in za norca imeti je veliki greh; al še večí greh je zaničevati in dražiti stare ljudi, ki že golo glavo imajo. In oh! koliko malopridnih otrok je, ki starega očeta in staro mater — dedica in babico — dražijo, jima vkljubjejo in ju strašno gerdo imajo! Le pomislite, ljubi otroci! de bote tudi vi enkrat stari in sive lase al celó golo glavo imeli. Al bi vam

ljubo bilo, če bi vas, kedar bote stari, taki otroci, kakoršni ste vi zdaj, za norca imeli? — Glejte! kaj vam ne dopada, vi tudi drugim ne storite. Pravičen Bog strašno kaznuje take otroke, ki stare, častivredne ljudi zaničujejo, dražijo al celó zmerjajo. Poslušajte, kaj nam sv. pismo pravi od nekih hudobnih otrok, ki so starega moža, po imenu Elizej-a, za norca imeli. Ti sv. stari mož, ki je že malo las na glavi imel, je šel v neko mesto, ki je na hribu bilo. Hudobni otroci mu naproti pridejo in ko ga vgladajo, ga oponašajo in vpijejo na glas: „Plešec, človek, ki golo glavo ima, plešec pojdi gor! plešec pojdi gor!“ Stari sv. mož prav žalosten postane, proti nebu pogleda in si misli: „kaj neki bo enkrat iz teh hudobnih otrok, ker so že zdaj tako maloprida!“ In naenkrat dva medveda iz gošave pridereta in raztergata na drobne kosce hudobne otroke, katerih je 42 bilo. — Stare ljudi ne smemo zaničevati, temveč jih moramo v časti imeti, ker veliko več vejo, ko mi. Že neverniki al ajdi so stare ljudi visoko štimali. Kjekoli so starčeka vidili so se mu odkrivali, in če so sedeli, tudi vstali in mu svoj sedež prepustili. Tako ravnajte tudi vi. Srečate kakega starčeka, se mu lepo odkrite in prijazno pozdravite. Ste v cerkvi in v stoli sedite, starčeka pa stati vidite, hitro mu svoj sedež prepustite. Dober Bog vam bo vaše čedno obnašanje obilno poplačal.

Kedar je mili Jezus učil, ni vedno v enem kraju učil, temveč je prišel zdaj v kako ves, zdaj v kaki terg al tudi v mesto; zdaj je učil na gori, zdaj v dolini, al v kaki hiši. Povsodi se je ljubeznivo obnašal, prav prijazen bil in ljudi, ki

so ga zvesto poslušali, rad imel, zlasti pa pridne nedolžne otročiče. V nekem kraju so mu pobožne matere svoje otročiče pripeljale, da bi nad njimi molil in jih požegnal. Učenci to viditi, so pridnim materam branili in jih kregali. Nevoljen čez to reče ljubi Jezus: „Pustite otročičem k meni in ne branite jim; zakaj takih je božje kralstvo.“ In mili Jezus je otročiče k sebi poklical, jih objemal, na njih roke pokladal in jih požegnal. — Glejte, ljubi otroci! kako rad vas ima vaš ljubi prijatelj, mili Jezus; toraj le pridni bote, in radi v šolo hodite. Dober Jezus bo tudi vas požegnal in vam svojo gnado dal, de bote veselo svoje ljube stariše vbogali, se lahko učili in pri vseh rečéh srečo imeli, enkrat pa k njemu v nebeško kraljestvo prišli.

Lovre Leskovšekov! al še véš, kako moramo ljubiti svojega bližnega? — Kaj se pravi: bližnega ko samega sebe ljubiti? — Francka Špicelnova! oča tvojega ateja še živijo; al bi ti prav imela, če bi jih dražila al celó zmerjala? — Druge stare ljudi, katerih ne poznaš, pač smeš zaničevati? — Zakaj ne? — Petrek Šinketov! od kod vemo, da pravičen Bog kaznuje hudobne otroke, ki stare ljudi za norca imajo? — Kaj pa pripoveduje sv. pismo? — Bog vas toraj vari, da bi kdaj stare, častivredne ljude zaničevali! — Magdalenka Mačičeva! kaj meniš, al boš ti vedno tako mlada, ko si zdaj? — Kaj pa? — Ja, boš se tudi postarala, boš v starosti morebiti hroma al celó golo glavo imela, al bi ti ljubo bilo, če bi te, kedar boš stara, otroci zmerjali? — Vidiš, kar tebi ne dopade, tudi drugim ne stori. — Tone Juričev! kaj se tebi dozdeva, kateri več vé, ti al

stari človek? — Glej, tudi zategadel moramo v časti imeti stare ljudi, ker so si že veliko poskusili in tedaj tudi več vedó, ko mladi ljudje al pa celó otroci. — Jerka Rebenčeva! al je mili Jezus vedno v enem kraji učil? — Kodi kaj? — Kako se je kaj proti ljudem obnašal? — Blažek Štantetov! Koga je ljubi Jezus nar raji imel? — Zakaj neki? — Marjetka Preskerjova! al niso v nekem kraju pobožne matere svoje otročiče k Jezusu pripeljale? — Zakaj? — Al je to učencem všeč bilo? — Kaj so toraj storili? — Blažek Dolinšekov! Al je tudi Jezusu dopadlo, da so učenci materam branili svoje otročiče k njemu pripeljati? — Kaj pa? — Kako je mili Jezus svoje učence posvaril? — Katerca Štoreva! kako je ljubeznivi Jezus nedolžne otročiče sprejel? — Ja, ljubi otroci! le pridni bote; tudi vas bo mili Jezus rad imel!

11.

Ženitnina v Kani Galilejski.

Ljubi Jezus pa ni le učil ljudi, timveč jim tudi veliko dobrega storil. O koliko revnim je pomagal, koliko bolanih zopet ozdravil! Kedar je dobrotlivi Jezus bolane ljudi ozdravljajal, ni bolnika po rokah potipal, ne popraševal, če mu jesti in piti diši, tudi ni bolnikom zdravil dajal, ko pri nas zdravniki, timveč je bolniku le rekel: „Hočem, da ozdraviš, in komaj je izgovoril, je bolnik tudi že zdrav bil.“ Tako je nekemu slepcu, — človeku, ki ni videl, — rekel: „Hočem da vidiš, in naenkrat je revež spregledal.“ Nekdaj so mu na pot nastavili siromaka, ki se je slep že vrodil bil.

Mili Jezus se ga vsmili in ga tako le ozdravi: Plunil je namreč v prah, s tim njegova očesa pomazal in mu vkažal, se v neki kopeli vmiti, in hitro ko se je revež vmil bil, je tako dobro vidil, kakor da bi nikoli slep ne bil. Tudi so bili vsmilenimu Jezusu pripeljali gluhega in mutastega človeka ki nič ni slišal in govoril, da bi ga ozdravil. Ljubi Jezus vtekne svoje perste v njegova ušesa, plune in se dotekne njegovega jezika, pogleda v nebo, izdihne in reče: „Efeta! to je: Odpri se!“ In ko bi trenul, je siromaček slišal in govoril. — Celo take bolnike je ljubi Jezus ozdravil, kterih še vidil ni. Noben človek, naj bi še toliki gospod bil, tudi noben zdravnik ne, ni v stanu, s samo besedo slepeca ozdraviti al pa de bi v prah plunil in s tim njegova očesa pomazal in mu vkažal se v kopeli vmiti, veliko manj pa je kdo v stanu ozdraviti bolnika kterega ne vidi in njegove bolezni ne pozna. To zamore le vsigamogočen Bog al pa tisti človek, kteremu dober Bog svojo moč da; in glejte, to kar le vsigamogočen Bog storiti zamore, imenujemo čudež. Al veste zdaj, kaj je čudež? — Povēte. — Sveti apostoli, n. pr. sv. Peter in Pavl, so tudi čudeže delali toda ne iz svoje moči, timveč v imenu Jezusa, to je, s Jezusovo pomočjo.

Ljubi Jezus je prav veliko čudežev storil. Poslušajte, kdē je prvi čudež storil. V Kani, neki vesi v deželi Galileji, so ženitnino imeli. Povabili so na ženitnino tudi ljubega Jezusa, njegovo mater sv. Marijo in njegove učence. Ker sta ženin in nevesta poštena bila, je mili Jezus s svojo materjo in svojimi učenci na ženitnino prišel. Ženin in nevesta sta morala vboga biti, ker jima je bilo kmalo vina zmanjkalo. Sv. Marija

to spreviditi, se ju vsmili in ker jima samo pomagati ne more, poprosi svojega vsigamogočnega sina Jezusa Kristusa, da bi jima pomagal; zato reče onim, ki so na mizo nosili: „Karkoli vam moj sin zapovē, hitro storite.“ Na to vsmilen Jezus pride in jim reče: „Napolnite 6 verčev, to je, 6 kamnitih posodev, katerih vsaka je tri bokale držala, napolnite 6 verčev s vodo.“ Hitro so storili in vode polne verče pred vsmilenega Jezusa postavili. Mili Jezus pa jim reče: „Zajmite in dajte starašinu.“ Starašina poskusi in se močno začudi, ker je vino prav dobro bilo; in ker ni vedel, od kodi de je, pokliče ženina in mu reče: „Vsak človek da narprej dobrega vina in po tem, ko so se ljudje napili, slabega, ti si pa tako dobrega vina do zdaj prihranil.“ Glejte, ljubi otroci! v Kani na Galilejskim je vsmilen Jezus prvi čudež storil, namreč vodo v dobro vino spremenil. Vodo v dobro vino spremeniti, noben človek, timveč le vsigamogočen Bog zamore, zategadel to čudež imenujemo; in ker je vsmileni Jezus to, kar le Bog storiti zamore, s lastno močjo storil, ne le samo človek, ampak tudi pravi živi Bog. Spremenil je pa mili Jezus vodo v vino, naj bi ljudje verovali, de je pravi živi Bog.

Pač pobožna in pridna sta morala biti ženin in nevesta, da je vsmileni Jezus s svojo materjo sv. Marijo in s svojimi apostoli na ženitnino prišel in jima pomagal. Glejte, dober Jezus nikdar ne zapusti tiste, kateri pošteno in pravično živijo. Naj jih še tolika nesreča zadene, ljubi Jezus jim pomaga. Toraj, ljubi otroci! le poštene in pridni bote, ljubi Jezus vas nikdar ne bo zapustil. O kako vsmilenega serca je tudi Jezusova mati

sv. Marija bila! Vidila je, de sta ženin in nevesta vboga, rada bi jima pomagala, pa ne more; za to prosi svojega vsigamogočnega sina ljubega Jezusa, naj jima pomaga. Otroci! kedar veste, da kateri bolnik nič ne glešta, da je reven in od vseh zapušen, prosite, ko Marija vsmilenega Jezusa, tudi vi svoje dobre stariše, naj siromaku pomagajo.

Mihec Kebrov! ljubi Jezus je povsodi ljudi lepo učil, al jim je tudi kaj drugega dobrega storil? — Kaj neki? — Ajtka Cvikelnova! kako je mili Jezus bolnike ozdravljjal? — Kako je n. pr. slepce ozdravljjal? — Kako še kaj? — Janezek Goriškov! kako je smileni Jezus gluhe ozdravljjal? — Kako mutaste? — Kaj meniš, ko bi k meni slepca pripeljali in bi mu jez rekel: „Hočem, de vidiš“, al bi slepec spregledal? — In ko bi slepec tudi spregledal, al bi bil jez to iz svoje lastne moči storil? — Kdo zamore to storiti? — Kako imenujemo toraj to, kar le sam Bog storiti zamore? — Anastazika Čebulova! al zdravnik tudi čudež stori, če bolnika ozdravi? — Zakaj ne? — Al je tudi vsmilen Jezus bolnike izpraševal, kako jim je kaj, če jim jesti al piti diši? — Al zdravnik vsakega bolnika in naenkrat ozdravi? — Jože Mišekov! al zamore zdravnik bolnika tudi takrat ozdraviti, če za njegovo bolezin ne vē? — Kdo zamore to? — Al še veš, kako imenujemo to, kar le Bog al pa tisti človek storiti zamore, kateremu Bog svojo moč da? — Ljubi Jezus je pa to tudi storil, kar le Bog storiti zamore, kdo je tedaj? — Francka Pečnikova! zakaj je mili Jezus čudeže delal? — Kdo je toraj ljubi Jezus, je samo človek? — Ja, mili Jezus, ni le samo človek,

ampak tudi pravi živi Bog. — Petrek Cebančev! kde je ljubi Jezus prvi čudež storil? — Kaj je bilo v Kani na Galilejskim? — Kdo je bil tudi povablen na ženitnino? — Lucika Modričeva! pové nam, kaj se je na ženitnini prigodilo? — Blažek Štantetov! kdo zamore vodo v vino spremeniti? — Jezus je pa to storil, kdo je tedaj? — Zakaj je mili Jezus ti čudež storil? — Paulek Štrikarjev! kaj neki se ti dozdeva, da so ljubi Jezus, njegova sv. mati in apostoli na ženitnino šli? — Kakšne ljudi ima vsmilen Jezus rad? — Al ima dober Jezus tudi nas rad? — Kdaj? — Barbika Mlakerjeva! jeli, da je sv. Marija vsmilenega serca bila, ker je svojega vsigamogočnega sina prosila, da bi ženinu in nevesti pomagal? — Kaj bi tudi ti storila, če bi za reveža vedla, pa mu pomagati ne moreš? — Jutre vam bom dva druga čudeža povedal.

12.

Jezus uči na gori.

Kakor sim vam že pravil, ljubi Jezus ni vedno v enem kraju učil; temveč zdaj na gori, zdaj na planjavi, zdaj v čolniču na morju. Tako je nekdam na neki gori učil. Ljudi je bilo prav veliko. Samih možev je bilo 5000, žensk in otrok še posebej; morda jih je še enkrat toliko bilo, kot možev. Prišli so bili iz dalneh krajev in so milega Jezusa, brez da bi bili kaj jedli, celi den zvesto poslušali. Ko vsmileni Jezus toliko ljudi vidi, ki so ga celi den poslušali in že lačni bili, se mu v serce vsmilijo. Toraj reče apostolu Filipu: „Odkodi bomo kupili kruha, da bi vbogi ljudje jedli.“ — Vsigamogočen Jezus je nalaš

sv. Filipa vprašal, ga skušati, kaj bo odgovoril; on je tako dobro vedel, s čem bo pridne ljudi nasitil. — Filip Jezusu odgovori: „Vse ljudi nasititi, nam je pač veliko denarjev treba, da bi kruha kupili.“ Sv. apostol Andre to slišati reče: „Neki mladenč ima sicer pet ječmenovih kruhov in dve ribi, al kaj je to za toliko ljudi?“ — Na to reče ljubi Jezus ljudem, naj se po tleh vsedejo, in so se vsedli. Mili Jezus vzeme zdaj v svoje sv. roke kruhe in ribi, jih požegna, zahvali nebeškemu očetu, razlomi in med ljudi razdeli. Vsi so jedli in se nasitili. Potem vsmilen Jezus učencem vkaže, naj ostanke poberejo in lepo shranijo, de konca ne vzemejo. Nabrali so pa učenci še 12 košov ostankov. Toliko tavžent ljudi le s 5 ječmenovimi kruhi in dvema ribama nasititi, tako da so se vsi nasitili in je še 12 košev koscev ostalo, le Bog zamore; ljubi Jezus je pa to storil, toraj ni samo človek, ampak tudi pravi živi Bog. Storil je mili Jezus ti čudež, naj bi se vsi ljudje živo prepričali, de je pravi Bog.

Še na neki drugi gori je vsmileni Jezus učil. Tu je bilo 4000 ljudi. Prišli so bili tudi vsi iz dalnih krajev in so milega Jezusa cele tri dni poslušali in niso imeli kaj jesti. Vsmilili so se ljubemu Jezusu, zato reče: „Že tri dni so pridni ljudje pri meni in nimajo kaj jesti; če jih lačne domu pustim, bojo na poti obnemagali, ker so vsi iz dalneh krajev prišli.“ Učenci mu rečejo: „Kje neki bomo tu v pušavi toliko kruha dobili, da bi vse ljudi nasitili?“ Na to vsmileni Jezus učence pobara: „Koliko kruhov imate?“ — Sedem, in nekaj rib, mu odgovorijo. In zdaj ljubi Jezus ljudem po tleh se vsesti vkaže, vzeme v svoje sv.

roke kruh in ribe, jih požegna, nebeškemu očetu zahvali, razlomi in svojim učencom da, naj med ljudi razdelijo. Vsi so se do sitega najedli in toliko koscev je še ostalo, da so jih sedem jerbbasev nabrali. — Toliko ljudi s 7 kruhi in s nekterimi ribami nasiti, tako de še 7 jerbbasev koscev ostane, zamore spet le Bog; ljubi Jezus je pa to storil, potem takim ni le samo človek, ampak pravi živi Bog. Zopet je vsigamogočen Jezus ti čudež storil, naj bi ljudje terdno verovali, de je tudi pravi Bog. — Kdo si upa enega teh dveh čudežev povedati? — Maksl Turinov! pové. — Kdo si upa drugi čudež povedati? — Matevžek Hriberšekov! pové. — Lizika Lužnikova! Jeli, da so nauka željni ljudje bili, ker so na eni gori en den, na drugi tri dni vsmilenega Jezusa poslušali? — Kaj moramo tudi mi radi? — Kje se božja beseda uči? — Kam morate torej radi hoditi? — Korl Jakličev! kako je bilo milemu Jezusu pri sercu, ker je toliko lačnih ljudi vidil? — Jim je pomagal? — Če bi ti reveža vidil, kaj bi storil? — Ko bi sam nič ne imel, kaj bi storil? — Cilka Čičmanova! kaj je ljubi Jezus storil, kedar je kruh in ribe v svoje sv. roke vzel? — Kaj moramo tudi mi storiti, preden jémo? — In kaj po jedi? — Lenart Jeraletov! po tem ko so se bili ljudje do sitega najedli, je bilo še veliko koscev ostalo, kaj je bil torej mili Jezus zapovedal? — Koliko ostankov so bili nabrali pervokrat? — Koliko drugokrat? — Tebi dajo ljuba mama velik kos kruha, tako da ga ne poješ, al bodeš zavergel, kar nisi snedel? — Kaj boš toraj? — Lenka Mlinarjeva! koliko ljudi je mili Jezus pervokrat nasitil bil? — S koliko kruhev in rib? — Kdo zamore toliko ljudi s tako malo kruhev

in rib nasititi, tako da še veliko košev koscov ostane? — Ljubi Jezus je pa to storil, kdo je tedaj? — Zakaj je mili Jezus ti čudež storil? —

13.

Jezus ozdravi mertvoudnega.

Ljubi Jezus je nekdam v mestu Kaparnaum v neki hiši učil. V hiši in okoli hiše, kjer je učil, je bilo ljudi, da se je vse terlo. Stiri možje prinesejo v postelji bolnika, ki je bil mertvuden, to je, ni mogel ne rok ne nog ganiti, celó jesti ni sam mogel, naj bi ga vsmiljeni Jezus ozdravil. Pa do njega ne morejo, ker je strašno veliko ljudi bilo. Zato na streho grejo in reveža od zgor doli spustijo. — Pri Judih, kakor sim vam že pravil, strehe niso bile take, kakoršne so pri nas, temveč ravne, kot miza. Pri vsaki hiši so bile štenge na streho; torej so vsmiljeni možje siromaka po štengah na streho nesli in strehe, ki je iz lepega kamnja složena bila, toliko oddelali, da so bolnika s posteljo vred pred milega Jezusa lahko spustili. Ko ljubi Jezus mertvoudnega reveža vidi, se ga vsmili in mu reče: „Zaupaj moj sin, tvoji grehi so ti odpušeni.“ In kmali na to mu zopet reče: „Vstani, vzemi posteljo in pojdi domu.“ Revež je ves zdrav vstal, Boga hvalil in posteljo domu nesel. Vsi pa, kateri so vidli to, so se čudli in rekli: „Kaj takega še pa nismo vidli.“ — Če bi še tako velik gospod, čelo cesar, mertvoudnemu rekli: „Vstani in pojdi domu“, bi vender le ne vstal. Kaj takega le Bog storiti zamore, ljubi Jezus je pa to storil, toraj je tudi pravi živi Bog. Storil je spet ta čudež, naj bi ljudje verovali, de je pravi živi Bog. —

Kdo si upa povedati čudež, kterega sim vam ravno zdej pravil? No Ančika Petelinova! povej. — Francek Polcov! ko bi cesar mertvudnemu rekli: „Vstani in pojdi domu,“ al bi vstal? — Kdo more to storiti? — Ljubi Jezus je pa storil, kdo je tedej? — Terezika Kočnikova! jeli so pač pridni bili možje, ker so bolanega siromaka tako daleč in težko k Jezusu nesli? — Kaj bi nek ti storila, ko bi pri vašem sosedu bolnik bil? — Tvoja ljuba mama bi prav hudo zboleli, koga bi kej prosila, de bi jih ozdravil? — Ta mertvuden je zategadel tako zlo bolan bil, ker je velik greh storil, torej ljubi otroci! le skerbno se varujte vsakega tudi nar manjšega greha, de vas pravičin Bog kaznil ne bo.

Vsmiljeni Jezus je tudi take bolnike ozdravil, kterih še vidil ni. V mestu Kaparnaum je živel imeniten služabnik, kteri je bil namestnik kralja Herodeža. Njegovega sina je huda merzlica tresla in tako zdelala, de mu že noben zdravnik ni mogel pomagati. Oh kako žalostna sta bila oča in mati! Kjerkoli sta kterega zdravnika vedla, sta po njega poslala, pa vse je bilo zastonj: Sin je začel vmirati. Skerbni oča se spomnijo Jezusa, kteri je že toliko revežev s samo besedo ozdravil in zdaj ravno blizo mesta Kaparnauma učil. V eni sapi k ljubemu Jezusu dirjajo in ga lepo poprosijo, de naj prav hitro s njim gre in sina ozdravi, ker je že vmirati začel. Vsmiljen Jezus reče žalostnemu očetu: „Le pojdi domu, tvoj sin živi in je ves zdrav.“ Oča potolaženi domu letijo. Ravno tedaj, ko je mili Jezus to izrekel, je sin zdrav skočil iz postelje. Ljuba mama in vsi domači to viditi so se čudili in veselili; pridni hlapci pa so

leteli svojemu gospodarju povedat, de je sin ves zdrav. Že na pol pota očeta srečajo in mu povejo, de sin živi in je ves zdrav. Oča hlapce po poti poprašujejo, obkorid je sin ozdravil? Povejo mu, de je že snoči o sedmi uri sina merzlica zapustila. Oča se spomnijo, de je ravno tisto uro mili Jezus rekel: „Pojdi domu, tvoj sin živi.“ To slišati so tudi hlapci vsmiljenega Jezusa hvalili. Bolnika brez de bi ga prej vidil in za njegovo bolezen vedel, noben človek s samo besedo ozdraviti ne more, temveč le Bog; ljubi Jezus ga je pa iz lastne moči ozdravil, torej je pravi živi Bog.

Vbog sin je moral veliko terpeti. Glejte! vsak človek mora terpeti zavoljo greha, kterega sta Adam in Eva v raji storila. Ljubi otroci! ako bote kdaj zboleli, le voljno terpite in recite: „Oče nebeški! tvoja sv. volja se naj zgodi.“ In vsmiljen Jezus vam pomagal bo, kakor je pomagal bolanemu sineku kraljevega namestnika. Sinek je pa tudi pridin in pobožen bil, drugač bi ne bili dober oča za-nj tako skerbeli in zdravnikov povsod iskali, tudi ljubi Jezus bi ga ne bil ozdravil. Bodite tudi vi pridni in radi vbogajte svoje starše, de vas bodo veseli.

Lekše Cofinov! povej mi čudež, kterega si zdej slišal. — Andreček Krainčev! k imenitnemu gospodu, kteri v gradu živijo, bi kmet prišel in rekel: „Gospod! moj sin je bolan doma, ozdravite mi ga, dal Vam bom, karkoli zamorem;“ gospod bi rekli: „Le pojdi domu, tvoj sin je že zdrav,“ al bi sin ozdravil? — Kdo zamore to storiti? — Vsigamogočen Jezus je pa storil, kdo je tedej? — Jože Močnikov! kaj se ti zdi, de so oča za bolanega sineka toliko skerbeli? — In zakaj ga

je tudi vsmileni Jezus ozdravil? — Gregac Pušnikov! tebe bi tudi huda merzlica tresla, al boš zategadel nevoljen? — Kako boš molil? —

14.

Jezus obudi Jairov hčerko.

Vsmiljen Jezus ni le bolnike ozdravljaj, temveč tudi mertve oživljaj. Nekdaj je blizo nekega morja učil. Veliko pobožnih ljudi ga je poslušalo. Ko je učiti jenjal, stopi pred njega neki poglavar judovskih šol po imenu Jair, ga moli, rekoč: „Moja hči je ravno zdaj vmerla; al pridi, položi roko na njo in bo oživela.“ In ljubi Jezus je s poglavarjem šel in njegovi učenci. Kedar je pa v hišo poglavarjevo prišel, so piskači piskali in žene žalovale in jokale, ker je deklica že mertva bila. — Judje so namreč navado imeli, de so ondi, kder je kdor vmerl, piskači žalostne viže piskali in žene, ktere so bile nalaš za to, v černih oblačilih in vse kuštrave na ves glas in po silem vekale, in tako s tem po mertvim veliko žalost razodevale. — Te viditi je mili Jezus rekel: „Idite ven iz hiše“, ni vam treba žalovati, ker deklica ni mertva, ampak le spi. To slišati so se mu piskači in žene posmehovali, ker so le pre-dobro vedli, de deklica ne spi, ampak je res mertva. Ko so vender piskači in žene ven iz hiše šli, je šel vsmiljen Jezus noter, kder je deklica ležala, jo je za roko prejel in rekel: „Deklica, vstani!“ In deklica je vstala, hodila in jesti prosila. Bila je takrat ravno 12 let stara. Noben zmed nas, tudi jez ne, bi ne mogel merliča oživeti. Merliča obuditi je le Bog kos; ljubi Jezus

je pa mertvo deklico obudil, torej je tudi Bog. — Kakor sinek kraljeviga namestnika, je gotovo tudi deklica šolskega poglavarja Jaira pridna bila, rada svoje stariše vbogala, pobožno molila in povsod čedno se obnašala, ker so jo stariši tako radi imeli in njeni skerben oča vsmiljeniga Jezusa prosili, da bi jo obudil. Pa tudi stariši so morali brumno živeti, ker je mili Jezus njih prošnjo tako rad vslišal. Bodite tudi ve deklice svojim starišem pokorne in nikar jim zad odgovarjate, kedar vas posvarijo.

Micka Sternadova! jeli de veš čudež, kterega je vsigamočen Jezus na 12 let staro deklico storil? — Pripoveduj. — Marjetka Plahutnikova! k meni bi prinesli merliča in me prosili, de bi ga obudil, al bi ga mogel iz lastne moči oživeti? — Kdo bi ga obuditi zamogel? — Kdo torej je ljubi Jezus, ker je mertvo deklico obudil? — Magdalenka Čebulova! kaj nek misliš, zakaj je mili Jezus prošnjo očeta mertve deklice tako rad in hitro vslišal? — In zakaj so ljubi oča za mertvo deklico toliko skerben bili? —

Drugibart je pa vsmiljen Jezus nekega mladenča obudil. Šel je ravno v mesto, kateremu je bilo ime Naim. Že je bil blizo mestnih vrat, ko prinesejo merliča iz mesta, kateri je bil edin sin neke vdove, to je žene, kateri je bil mož vmerl; veliko ljudi je merliča na pokopališe spremljalo. Vboga mati so za mertvim sinom jako močno jokali, ker so si mislili, kdo bo zdej, ko bom stara, za me skerbel, ker mi je edin sin vmerl. Ko mili Jezus zapušeno mater jokati vidi, se je v serce vsmili; torej jo tolaži: „Ljuba mati, nikar ne jokaj.“ Onim pa ki so merliča nesli, je zapovedal

stati, se je merliča doteknil in rekel: „Mladeneč vstani!“ In mladeneč je berž vstal in govoril. Ko je vsmiljen Jezus mladenča materi živega dal, o kako so se mati veselili in ljubega Jezusa hvallili! Tudi oni, ki so to vidili, so dobrotljivega Jezusa molili in rekli: „Velik prerok je med nami vstal.“ — Glejte! noben človek, celó cesar ne, ni vstanu merliča oživeti, merliča obuditi, je le Bog kos; ljubi Jezus je pa mertvega mladenča oživel, torej je tudi Bog.

Ljubemu Jezusu so se žalostna mati v serce vsmilili, in on jih je tolažil in jim pomagal. Tudi mi se moramo žalostnih vsmiliti in jih tolažiti. Sicer nismo v stanu mertvih obuditi, to le vsigamočen Jezus zamore; pa tolažiti moremo une, katerim starši, al otroci, al kak dober prijatelj vmerje. Če bi n. pr. kateri materi al katerimu očetu otrok vmerl, bi jih tolažili tako le: „Ljuba mati, ljubi oče! nikar ne žalujte tako zlo za vašim mertvim sinkom al za vašo mertvo hčerko, ker je vmerl-a. Glejte! zdej je vaš sinek al vaša hčerka v sv. nebesih in enkrat se bote vsi skupej v sv. nebesih vidli.“ Ako bi katerimu zmed vas ljubi oča al mila mamka vmerli in bi se močno močno jokal, bi ga mogli tolažiti tako le: „Ljub Jakec al draga Ančika! nikar tako zlo ne jokaj, ker je neskončno moder Bog ti tvojega ateja al mamko vzel. Kar Bog naredi, vse prav stori. Le priden bodi, rad moli in nemarnega greha se skerbno varuj, bo pa nebeški Oča tvoj drugi dober oča in sv. mati božja Marija tvoja druga mila mati.“ — Ako kdor naših prijatlev al sosedov vmerje, je lepo pa tudi dobro delo storimo, ako merliča na pokopališe spremimo in za nja

dušo molimo, da bi ji ljubi Bog milostliv bil in jo v sv. nebesa vzel; — kakor je tudi mertvega mladenča veliko pobožnih ljudi na pokopališe spremljalo.

Videk Kuštrov! ti gotovo veš čudež od mertvega mladenča, kteriga sim vam ravno zde pravil? — Tonej. — Jerneček Golobov! svitli cesar bi ravno po cesti šli ko merliča pokapat nesejo; cesar bi pa rekli: „Ostojte,“ in bi se merliča doteknili in mu vstati zapovedali, al bi merlič vstal? — Kdo zamore merliča obuditi? — Ljubi Jezus je pa mertvega mladenča obudil, kdo je tedaj? — Tone Tičerjev! dober Jezus je pač vsmileniga serca bil, ker se je žalostne matere vsmilil? — Kaj bi tudi ti storil, če bi vaši sosedinji deklica vmerla in bi se sosedinja milo milo jokali? — Al bi zamogel deklico obuditi? — Kaj bi torej storil? — Kako bi žalostno sosedinjo tolažil? — Katerca Novakova! Micki Tekšakovi bi draga mamka vmerli in ona bi močno vekala, kako bi jo kaj tolažila? — V vaši vesi bi berač vmerl, kaj boš storila, kedar ga pokopat nesejo?

15.

Jezus obudi Lacara.

Vsigamogočen Jezus je tudi nekega mertviga, kteri je že 4 dni v grobu ležal, obudil. Ne deleč od Jeruzalema je bila ves Betania, v kateri ste stanovale dve sestri: eni je bilo ime Marta, drugi Marija Magdalena. Imele ste brata po imeni Lacar. Bili so vsi pošteni in pobožni, zategadel se je mili Jezus vsakobart, kadarkol je v Jeruzalem potoval, ondi oglasil in jih je prav rad imel. Priden Lacar

je pa prav hudo zbolel, torej pošlete sestri, ker ste brata rade imele, po Jezusa, naj bi prišel in bolanega brata ozdravil. Jezus pa reče: „Ta bolezen ni v smert, ampak v božjo čast, de se po njej časti božji Sin;“ zategadel ni koj šel, timveč je še dva dni ondi ostal, kjer je učil. Lacar pa je med tem vmerl in so ga pokopali. In ko je Lacar že 4 dni v grobu bil, še le ljubi Jezus s svojimi apostoli v Betanio pride. Veliko Judov pa je bilo iz Jeruzalema prišlo, Marto in Marijo taložit. Ko sestri slišite, de vsmiljen Jezus pride, mu naproti hitite in mu recite: „Gospod! ko bi bil ti prej prišel, bi najn brat ne bil vmerl.“ In ste močno močno jokale. Dober Jezus pa ju tolaži: „Vojn brat bo vstal.“ Sestri pa odgovorite: „Veme, de bo vstal posledni al sodni den.“ Na to jima reče ljubi zveličar: „Jez sim vstajenje in življenje, kdor v me veruje, bo živel, akoravno je vmerl. Verujete to?“ Odgovorile ste mu: Gospod! verujeve, de si ti Kristus, Sin živiga Boga, ki si prišel na svet.“ Ker ste pa sestri le jokale in tudi drugi ljudje, se jih dober Jezus vsmili se tudi razjoka in žalosten spraša: „Kam ste mertvega Lacara položili?“ In so ga peljali k grobu. Ljubi Jezus vkaže kamen od groba odvaliti. Marta pa reče: „Gospod! ima že duh, ker 4 dni v grobu že leži.“ Ko so kamen odvalili, pristopi mili Jezus bližej in zavpije: „Lacar, pridi vun.“ In berž je mertev Lacar oživel in prišel iz jame. Veliko Judev pa, kateri so to vidili, so v Jezusa verovali. Mertvega, ki je že 4 dni v grobu bil, le vsigamogočen Bog obuditi zamore; ljubi Jezus ga je pa iz lastne moči obudil, torej je tudi pravi Bog. In kakor je vsigamogočen Jezus mertvega Lacara obudil, bo tudi vse ljudi sodni den obudil;

kteri so tú brumno živeli, pojdejo v sv. nebesa, oni pa, ki so tu grešno živeli, pojdejo v strašen pekel, kder bodo brez konca neizrečeno veliko terpeli. Torej le pridni bodimo, de bomo sodni den vsi v sv. nebesa šli. — Lacar je moral priden biti, ker ste ga sestri tako rade imele, po dobrega Jezusa poslale, de bi ga ozdravil, in po tem ko je vmerl, toliko jokale. O kako lepo je, če se brati in sestre lepo imajo! Sam Bog take otroke rad ima in jim sreče in svoj sv. žegen daje. Gerdo in greh pa je, ako se brati in sestre, otroci enega očeta in ene matere prepirajo, zmerjajo al clo preklinjajo. Bog take otroke hudo hudo kaznuje. Ljubi otroci! le radi kakor Marta in Marija svojega brata Lacara tudi vi svoje brate in sestre imejte.

Kdo vè čudež od mertvega Lacara? — Jože Pisarjev! pripoveduj. — Micka Zoharjeva! tvojega ateja bi Terezika Lindičova peljala k grobu, v kateriga so včeraj njeniga brata Franceka pokopali in bi jih prosila: „Stric! obudite mi mojege ljubega brata.“ Atej tvoj bi grob odkopali in zavpili: „Francek! pridi vun,“ al bi res Francek vstal? — Kdo je v stani pokopanega mertviga obuditi? — Vsigamogočen Jezus ga je pa obudil, kdo je torej? — Lenka Kočnikova! kdaj bo Bog vse ljudi obudil? — Kam bomo šli sodni den tisti, ki tu na zemlji pobožno živimo? — Kam bodo pa tisti verženi, ki zdey grešno živijo? — Kako moramo tedej živeti, de ne bomo v strašen pekel pahnjeni? — Videk Krajnikov! zakaj nek ste Marta in Maria svojega brata Lacara tako rade imele? — Al je prav, če se brati in sestre, otroci enega očeta in ene matere, sovražijo in zmerjajo? —

Jezus jezdi v Jeruzalem.

Vsmiljen Jezus je povsod lepo učil pa tudi bolnike ozdravljaj; zatega voljo so ga vsi dobri ljudje radi imeli in za njim hodili. Bližal se je velikonočen praznik, kterega obhajati se je mili Jezus s svojimi učenci v Jeruzalem podal. Po poti v Jeruzalem je svojim učencom rekel: „Glejte, gremo v Jeruzalem in vse se bo dopolnilo, kar so peroki od mene pisali. Nevernikom bom izdan in oni me bodo zasramovali, bičali in zapluvali, in po tem me bodo vmorili, al tretji den bom od mertvih vstal.“ Učenci pa tega niso zapopadli, ker so mislili, de ljubi Jezus bo mogočen sveten kralj. Ko so dober Jezus in učenci njegovi mestu Jeruzalemu se bližali, pride ljubemu Jezusu veliko ljudi na proti, kterih eni so svoje oblačila po potu razgrinjali, drugi pa veje od drevés sekali in jih trosili, kodar je mili Jezus v mesto Jeruzalem jezdil. Spet drugi so vpili: „Hosana, to je, čast in hvala sinu Davidovemu! blagor mu, ki pride v imenu Gospodovem.“ Tako so dobri ljudje ljubega Jezusa v mesto Jeruzalem spremljali. V ta spomin obhajamo cvetno nedelo, o kteri ljudje olkove in druge veje v cerkev prinesejo, de jih mešnik žegnajo, po tem pa z njimi ljubemu Jezusu na čast v procesii okoli cerkve grejo.

Cilka Škrabelnova! al so ljudje milega Jezusa kaj radi imeli? — Zakaj? — Valentek Čebulov! kam je ljubi Jezus s svojimi učenci šel, ko se je velika noč bližala? — Pokaj? — Barbika Jecelnova! kaj je vsmilen Jezus svojim učencom po poti v Jeruzalem pravil? — Al so učenci te

Jezusove besede zapopadli? — Zakaj nek ne? — Boštjanek Mlakerjev! ko se je dober Jezus Jeruzalemu bližal, al mu je veliko ljudi na proti prišlo? — Kaj so pobožni ljudje po tleh razgrinjali? — In kaj trosili? — Kako so pa drugi vpili? — Kaj je to: Hosana? —

Berž ko je mili Jezus v mesto Jeruzalem prišel, se je v tempel podal, kder so ga spet, toda nedolžni otročiči, pozdravljali: „Hosana Sinu Davidovemu.“ Komor kol je šel, povsod ga je veliko veliko ljudi spremljalo in hvalilo. To je pa Farizejce in pismarje, ki so dobrega Jezusa sovražili, strašno jezilo. Rekali so: „Glejte! vse gre za njim.“ Jeli so ga po krivem zaničevati, in so sklenili, ga pogubiti. Po dné je ljubi Jezus učil, ponoči pa je šel iz mesta, v katero je sopet zjutraj prišel, de bi učil. Vsim ljudem je na ravnost resnico povedal, zlasti pa Farizejcom in pismarjem. Rekel jim je: „Hinavci ste; se sicer svete delajte, pa ste v serci polni hudobij, ako se ne bote poboljšali, bote vsi pogubljeni.“ Te Jezusove odkritoserčne besede so hudobne Farizejce in pismarje močno razkačile. Od zdej ga niso mogli več pogledati, temveč so mu po življenju stregli, pa vedli niso, kako bi ga vjeli. Ko pa Juda Iškariot eden apostelnov to sliši, gre k Farizejcom in pismarjem, ter jim reče: „Koliko mi daste in vam bom ga vlovil?“ Obljubili so mu 30 srebernikov, v naših denarjih okoli 20 goldinarjev. Den, o katerim je hudoben Juda Iškariot Jezusa izdal, je bila sreda. V žalosten spomin, de je Juda Iškariot vsmileniga Jezusa izdal, so se prvi kristjani sredo postili. — Iškariot je Farizejcom in pismarjem obljubil, de bo jim milega Jezusa kmali

vlovil. Prav veseli so bili, de jim bude nedolžen Jezus v roke prišel.

Pred velikonočnimi prazniki so morali Judje pečeno jagne in presen kruh jesti, kakor jim je Bog po Mozesu zapovedal. Zakaj de so pečeno jagne in presen kruh jesti morali, bote pozneje že zvedli. Tudi mili Jezus je s svojimi apostoli in sicer četrtek — velik četrtek — zvečer pečeno jagne in presen kruh v Jeruzalemi v neki veliki sobi jedel in ker je drugi den — velik petek vmerl, — pravimo, de je velik četrtek zadnjo večerjo obhajal. Pri večerji je ponižen Jezus svojim apostolom noge vmival, nam v lep zgled, de moramo tudi mi eden drugemu si v ponižnosti streči. Po večerji je pa vsmilen Jezus vzel v svoje sv. roke presen kruh, — kakoršna je hostia, katero mešnik pri sv. meši imajo, — ga posvetil, razlomil in apostolom dal, rekoč: „Vzemite in jejte, to je moje telo, katero bo za vas dano.“ Ravno tako je tudi v svoje sv. roke vzel kupo — kelh — s vinom, tudi zahvalil, posvetil in apostolom dal, rekoč: „Vzemite in pijte, vsi iz kupe, ker to je moja kri, ki bo za vse ljudi v odpušanje grehov prilita. To storite v moj spomin.“ Kar je ljubi Jezus pri zadnji večerji s kruhom in vinom storil, storijo tudi posvečen mešnik vsak den pri sv. meši, ter presen kruh — belo hostio — v presv. telo in vino v kupi v presv. kri Jezusovo premenjajo.

Prav žalostnega serca je mili Jezus pri večerji bil. Rekel je: „Eden zmed vas me bo še nicoj zdal.“ Prestrašeni apostoli poprašujejo zaporedoma: „Gospod! al sim jez?“ Tudi Juda Iškariot je vprašal: „Gospod! al sim jez?“ Ljubi

Jezus mu pa odgovori: „Ja! ti si.“ Koj na to je hudoben Juda vstal in preč šel. Ljubeznivi Jezus pa drugi apostoli so pri mizi ostali. Rekel jim je: „Nicojšno noč me bote vsi zapustili.“ Apostol Peter pa reče: „Gospod! ko bi te tudi vsi zapustili, te jez ne bom. Pripravljen sim, v ječo in smert za tebe iti.“ Tako so tudi vsi pričujoči apostoli rekli. Mili Jezus pa reče: „Peter! resnično ti povem, še nicoj, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš že trikrat zatajil.“ Apostoli so bili sila žalostni, ker je vsmilen Jezus tako k jim govoril; zategadel jih je tolažil pa tudi opominoval, naj se med sebo ljubijo in nja zapovedi zvesto spolnujejo. Po tem so zahvalno pesem zapeli vsi in šli na oljsko goro v vert, kteriga imenujemo Getcemani.

Metka Nacesnikova! kako imenujemo nedelo, o kateri se spominjamo, de je veliko ljudi milega Jezusa v Jeruzalem spremljalo? — Zakaj nek evetno nedelo? — Kam se je podal vsmilen Jezus, ko je v mesto prišel? — Kdo ga je spet v tempelni pozdravljaj? — O ti otročiči so pač prav pridni bili! — Gašpar Cenčov! al je mar to vsim dopadlo, ker so bogaboječi ljudje dobrega Jezusa tako lepo pozdravljali in povsod za njim vreli? — Kterim ne? — Kako so Farizejci in pismarji rekali? — Micka Slanicova! kaj je vsmilen Jezus po dne v Jeruzalemi delal? — Al so ga vsi radi poslušali? — Zakaj ga nek ravno Farizejci in pismarji niso radi poslušali? — Kako jim je pravil? — Martinek Šgubičev! kaj so hudobni Farizejci in pismarji sklenili zoper Jezusa, kterega so po nedolžnem tako zlo sovražili? — So ga sami vjeli? — Kdo jim ga je v roke spravil? — Ko-

liko so mu za to dali? — Julka Slanicova! kateri den je hudoben Juda lubega Jezusa zdal? — Zato so se prvi kristjani tudi sredo postili v žalosten spomin, de je hudoben apostol Juda Iškarjot millega Jezusa Judom zdal.

Gregac Pisarjev! kaj so morali Judje vsako leto pred velikonočnimi prazniki jesti? — Al je tudi vsmilen Jezus in apostoli velikonočno jagne jedel? — Kteri den? — Zefka Vrančurnikova! al véš, kaj je ponižen Jezus pri zadni večerji svojim apostolom storil? — Čemu jim je noge vmival? — Mihac Čebolov! kaj je vsmilen Jezus po večerji v svoje sv. roke vzel? — Kako je čez kruh govoril? — Kaj je potem v svoje sv. roke vzel? — Kako je pa čez kupo s vinom rekel? — Kaj je še rekel? — Polonka Virkova! kdo stori s kruhom in vinom vsak den ravno to, kar je ljubi Jezus pri zadni večerji storil? — Kaj je tedej tisto, kar mešnik pri sv. meši kviško povzdignejo in ljudem pokažejo? — Ja! sam Jezus, božji sin je; toraj moramo takrat poklekniti, na perse terkati in vsmilenega Jezusa moliti.

Jakac Šalamonov! jeli, de véš, kaj je strašnega mili Jezus pri zadni večerji od eniga svojih apostolov že naprej pravil? — Od kteriga apostola? — Kaj mu bo hudiga storil? — Za kolko? — Ančika Hlevnikova! al so mar apostoli vedli, kateri zmed njih bo nedolžnega Jezusa zdal? — Kako so torej lubega Jezusa zaporedoma vprašali? — Al ga je tudi hudoben Juda vprašal? — Kako mu je mili Jezus odgovoril? — Nato pa je Juda preč šel k Farizejcom in pismarjem, naj bi mu beričev dali, de bi z njim šli v vert Getcemani,

nedolžnega Jezusa vlovit, ker je vedel, de pride tje molit.

Blažek Dolinšekov! al je lubi Jezus drugim apostolom tudi kaj naprej povedal? — Kaj nek? — Kaj je pa Peter na to rekel? — So drugi apostoli tudi tako ko Peter rekli? — Kaj je mili Jezus Petru na to odgovoril? — Barbika Smolnikarjeva! al so apostoli žalostni bli, ker so slišali, da jih bo Jezus zapustil? — Jih je tolažil? — H čemu jih je tudi opominoval? — Po večerji so Jezus in njegovi apostoli zahvalno pesem zapeli in se po tem v vert Getcemani molit podali.

17.

Jezus v verti Getcemani.

Ko vsmilen Jezus s apostoli v vert Getcemani pride, pusti osem apostolov pri vertnih vratih, tri pa sebo pelje, namreč Petra, Jakoba in Janeza, ker je te tri nar raji imel. Gre z njimi v sred verta. Sedaj jim reče: „Moja duša je žalostna do smerti, ostanite tu in čujte z meno.“ Na to odstopi od njih, kakor deleč se kamen verže, pade na obraz in trikrat moli: „Oče moj! ako je mogoče, stori, de mi ne bo treba terpeti; al vender naj se zgodi, kakor ti hočeš, ne pa, kakor jez hočem.“ Potem vstane in gre k 3 apostolom, kateri so pa spali; zato jim reče: „Al niste kosi eno uro z meno čuti? čujte in molite, de ne pridete v skušnjavo.“ Kedar je tretjokrat odmolil, je tako silno žalosten v sercu bil, de so se mu po vsem životu kervave kaple vidile in na zemljo padale; zategadel v sv. roženkranci molimo: „kteri je za nas kervav put putil.“ Vedel je

že naprej, kolko bo moral terpeti, kako nevsmiljeno ga bodo hudobni Judje martrali, poslednjič še na križ perbili; vedel je pa tudi naprej, de bo veliko hudobnih ljudi, ki bodo nja presv. nauke zaničevali in pregrešno živeli, vse to je milemu Jezusu v sercu toliko težko djalo, de je kervav put putil. Žalostnemu Jezusu se angel iz nebes prikaže, ter ga tolaži. Ljubi otroci! vsak četertek večer po „večni luči — ave Maria — še s velikim zgonom zgoni, nas spomniti kervavega puta Jezusovega; torej vsakobart svoje rokice sklenite in recite: „O dober Jezus, ki si za nas grešnike kervav put putil, vsmili se nas“, nato pa molite „Oča naš.“ — Potem vsmilen Jezus vstane, gre k apostolom in jim reče: „Glejte! izdajavec se že bliža.“

Nedolžen Jezus teh besed še zgovoril ni, pride že Juda Iškarjot in z njim veliko hudobnih beričev in hlapcov, kateri so bili od višjih duhovnov in Farizejcev poslani. V rokah so imeli bakle, meče, kole in vervi. Juda jim je že prej rekel: „Kterega bom objel, tistega morate zgrabiti.“ In ko se je milemu Jezusu hudobnež bližal, mu je rekel: „Bodi pozdravljen učenik.“ In ga je objel. Ljubi Jezus mu je rekel: „Juda! tako ti mene izdaš?“ Al terdovraten Juda teh besed nič ni porajtal, ker je velik grešnik bil. One pa, ki so nedolžnega Jezusa lovit prišli, je vprašal: „Koga išete?“ Odgovorili so: „Jezusa Nazarenskiga.“ In mili Jezus jim reče: „Jez sim.“ Na to se vsi tako prestrašijo, de kot mertvi na tla padejo. Vsmilen Jezus bi bil zdej lahko zbežal; al on nas je tako močno ljubil, de je hotel za nas terpeti in vmreti. Sedaj ljubi Jezus drugič vpraša:

„Koga išete?“ In oni mu rečejo: „Jezusa Nazarenskega.“ In vsmilen Jezus jim odgovori: „Ako mene išete, mene zgrabite, pa pustite, de apostoli odidejo.“ Sedaj pa hudoben Juda, beriči in hlapci, ko volkovi, na nedolžnega Jezusa planejo, ter ga zvežejo. Apostol Peter to viditi hitro meč potegne in hlapcu višega duhovna desno uho odseka. Vsmilen Jezus se ušesa dotekne in ga spet ozdravi. Petru pa reče: „Vtakni meč v nožnico.“ Ko bi jez hotel, bi mi moj nebeški Oča trumo angelov poslal, de bi me sovražnikom oteli; al jez hočem rad terpeti, de bi ljudi večnega pogubljenja rešil. — O ljubi otroci! glejte, vsmilen Jezus je celo hudobnemu hlapcu veliko dobroto storil; tudi mi moramo sovražnikom svojim dobro storiti, kedar zamoremo. Zdej so pa zvezanega Jezusa peljali k višemu duhovnu Ana-tu. Apostoli to viditi so vsi zbežali, kakor jim je bil mili Jezus pri večerji že naprej povedal.

Jože Črešnikov! kam so se mili Jezus in apostoli po večerji podali? — Čemu? — Al so vsi apostoli s njim šli? — Kteri ni šel? — Kam je bil Juda Iškariot šel? — Hanika Dobrovnikova! kolko apostolov je torej s Jezusom v vert Getcemani šlo? — Al je vsmilen Jezus vseh 11 apostolov sebo v sred verta peljel? — Kolko pa? — Ktere tri? — Zakaj le samo te tri? — Lenika Mastnakova! kaj je ljubi Jezus trem apostolom rekel, ko je s njimi v sred verta prišel? — Kako deleč je potem od njih šel, de je molil? — Kako je vsmilen Jezus molil? — Kolkokrat je tako molil? — Ljubeznivi Jezus se je v svoji bridkosti ves božji volji zročil, kako bi tudi ti molila, če bi bolna bila? — Dro! rekla bi: „Ljubi oče ne-

beški, ozdravi me, pa ne zgodi se, kakor jez hočem, ampak kakor ti hočeš!“ Petrek Cebančov! tvoj dober atej bi zboleli, kako bi molil? — Ljubi otroci! kedar so dober oča al skerbna mati bolani, le tako ko vsmilen Jezus v vertu Getcemani molite, namreč: „O ljubi oče nebeški! glej moj dober atej, moja skerbna mama, so bolni, oh ozdravi jih; al vender zgodi se naj, ne kakor jez hočem, timveč kakor ti hočeš. Tvoja sv. volja naj se zgodi.“

Francka Štantetova! al so 3 apostoli tudi čuli in molili, kakor mili Jezus? — Kaj so nek delali? — Al jih je ljubi Jezus posvaril? — Kako? — Kako je bilo vsmilenemu Jezusu pri sercu potem, ko je trikrat molil? — Je bil zlo žalosten? — Jurek Mačičev! zakaj je mili Jezus tako žalosten bil, de so se mu po vsem životu kervave kaple vidile? — O ljubeznivi otročiči! le skerbno se varujte greha, ker je milemu Jezusu tolko žalost storil. Metka Tratnikova! al je kdo ljubega Jezusa tolašil, ker je tako zlo žalosten bil? — Kteri apostol je bil nedolžnega Jezusa izdal? — Al je hudoben Juda čisto sam milega Jezusa lovit prišel? — Kdo pa še s njim? — Tomaž Čukov! al so vedli beriči in hlapci, kterega imajo zgrabiti? — Kdo jim je povedal? — Kako jim je rekel hudoben Juda? —

Zefka Vrančurnikova! kako je mili Jezus Judeža posvaril, ko ga je objel? — Al je hudoben Juda teh besed kaj porajtal? — Kaj je pa ljubeznivi Jezus vprašal beriče in hlapce, kteri so ga lovit prišli? — Kako so mu odgovorili? — In kaj je vsmilen Jezus rekel? — Al so ga na to zgrabili? — Zakaj nek ne? — Martinek

Garnikov! al bi ne bil mili Jezus lahko zbežal, ker so beriči prestrašeni kot mertvi na tla padli? — Zakaj ni zbežal? — Ljubi otroci! ker nas je mili Jezus tako zlo ljubil, moramo tudi mi njega ljubiti, radi moliti in se greha varovati. Ančika Lačnikarjeva! čez nekoliko časa je ljubi Jezus beriče in hlapce drugič vprašal: „Koga išete?“ kaj so mu spet odgovorili? — In kaj je nedolžen Jezus na to rekel? — Sedaj pa so ljubeznivega Jezusa zgrabili in zvezali. — Mihac Gobčev! kaj je Peter storil, ko je vidil, de so beriči in hlapci nedolžnega Jezusa vezali? — Al ga je ljubi Jezus posvaril? — Kaj mu je rekel? — Kaj je pa vsmiljen Jezus vbogemu hlapcu dobrega storil? — Glej! hlapec je nedolžnega Jezusa vezati pomagal in vender mu je dober Jezus uho ozdravil, tako moramo tudi mi onim, ki nas žalijo in preganjajo, dobro storiti. Primuž Pozdihov! kam so zvezanega Jezusa peljali? — Al so apostoli za njim šli? — Kaj pa? — Ja! zbežali so vsi celo Peter, kakor jim je bil mili Jezus pri večerji že naprej povedal.

18.

Jezus pred Ana-tom in Kajfež-om.

Ko so beriči in hlapci nedolžnega Jezusa pred višiga duhovna Ana-ta pripeljali, ga je ta vprašal: „Povej nam, kaj si učil?“ Pohleven Jezus mu odgovori: „Prašaj one, kateri so me poslušali; vsaj sim vpričo vseh ljudi učil.“ Na to en hudoben hlapec nedolžnega Jezusa nevsmiljeno za uho vdari, rekoč: „Tako odgovoriš višemu duhovnu?“ Poterpežljivi Jezus pa ni hlapca zad

vdaril, tem več mu je pohlevno zavernil: „Ako sim krivo govoril, spričaj, ako pa prav, zakaj me biješ?“ — O kako poterpežljiv je pač ljubi Jezus bil! Otroci! ako kteremu zmed vas kdo kaj žallega stori, naj mu ne poverne hudo s hudim, ampak pohlevno ko Jezus naj se pošvara: „Zakaj si mi to storil, zakaj si me odaril, sej ti nisim nič hudega storil?“ — Od Ana-ta peljajo nedolžnega Jezusa k drugemu višemu duhovnu, h Kajfežu. Tú je bilo že veliko hudobnih ljudi, kteri so po krivem zoper Jezusa pričali, al on je molčal in voljno preterperl, ker je vedel, de zoper take lažnjive priče nobena beseda ne pomaga. Zadnič pa viši duhoven ostane in reče k Jezusu: „Zarotim te pri živem Bogu, povej nam, al si Kristus, božji sin?“ Mili Jezus odgovori: „Jezsim! pa povem vam, vidili bote mene sedeti na desnici božji in enkrat priti na oblakih neba namreč sodit žive in mertve.“ Zdej je viši duhoven se tako zlo razserdil, de je v znamenje svoje nevolje gornje oblačilo raztergal in rekel: „Ne potrebujemo več prič! Sami ste slišali, de Boga preklinja, ker pravi, de je božji sin! Kaj se vam zdi, al ni smerti vreden?“ In vsi so poterdili: „Ja, smerti je vreden.“ Tako so po nedolžnem milega Jezusa v smert obsodili. Ker je bilo že pozno v noč, so hlapci nedolžnega Jezusa zgrabili in v ječo peljali. Oh! v ječi se je milemu Jezusu hudo hudo godilo. Nevsmiljeni hlapci so ga zasramovali, v obraz mu pljuvali, oči mu zakrili in ga s pestmi bili, rekoč: „Povej nam Kristus, kdo te je vdaril?“ Ker je ljubi Jezus tudi Bog, je sicer res vedel, kdo ga je vdarjal; al vender — le je tih bil in vse voljno prenašal, de bi le nas odrešil. Oh hvalimo ljubeznivega Jezusa

za toliko gnado; bodimo pa tudi poterpežljivi, kakor je on bil!

V tem, ko so milega Jezusa h višemu duhovnu Kajfežu gnali, sta šla Janez in Peter tiho za njim, da bi vidila, kako bodo kaj s njim ravnali. Janez je bil znan višemu, duhovnu, torej je v sodno hišo šel; Peter je pa na dvorišu — velikem prestoru pred sodno hišo — ostal. Bila je merzla noč, tedej so hlapci na dvorišu kurili. Peter se jim pridruži, ter se z njim greje. Sedaj pride h kurilu dekla vratarica, in ko Petra zagleda, reče: „Ha! ti si tudi eden Jezusovih učencev.“ Peter pa je tajil, rekoč: „Jez Jezusa ne poznam,“ — in je šel iz dvoriša. In petelin je pervikrat zapel. Pri dvorišnih vratih Petra spet druga dekla sreča in reče njemu: „Ti si tudi eden Jezusovih učencev!“ Al Peter tudi zdej terduje, de še milega Jezusa ne pozna in gre naprej. Eno uro pozneje pride Peter se spet gret. Zdej pa eden hlapcov reče: „Zares! ti si tudi s Jezusom bil.“ Tudi drugi hlapci so to terdili, ter rekli: „Ti ravno tako govoriš, ko Jezus; tvoj jezik te toraj razodeva, de si njegov učenc.“ Peter pa je zopet tajil in presegel, de Jezusa ne pozna. In zdej je petelin drugič zapel. Zgodilo se je, kakor je bil mili Jezus pri večerji rekel: „Peter, necoj to noč, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš že trikrat zatajil.“ Ravno potem ko je Peter vsmilenega Jezusa tretjikrat zatajil, ga hlapci iz sodne hiše v ječo peljejo. Mili Jezus se gredé na Petra ozre in Peter se je spomnil njegovih besed: „Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.“ Peter se je milo razjokal in zgreval in vsmiljen Jezus mu je odpustil. O kako rad nam ljubeznivi Jezus naše

grehe odpusti, če se jih zgrevamo in poboljšamo! Torej ljubi otroci! če ste tako nesrečni bili, de niste radi molili, neradi svoje stariše vbogali, živinco v škodo pušali, o le zgrevate in poboljšate se in ljubi Jezus vam bo odpustil, kakor je zgrevanemu Petru odpustil.

Drugo jutro prav zgodaj so hlapci nedolžnega Jezusa spet v sodno hišo peljali, kder so ga veliki duhovni in pismarji drugič v smert obsodili. Judje pa niso imeli svojega kralja, tem več so bili podložni rimskemu cesarju; toraj tudi niso smeli nikogar v smert obsoditi, ako jim rimski cesar ni privoljil. Rimski cesar je imel svojega namestnika v Jeruzalemi, kateri je bil deželni poglavar. Ime mu je bilo Ponci Pilat. K temu so torej nedolžnega Jezusa peljali, naj bi ga tudi on v smert obsodil. V tem je pa hudoben Juda Iškarjot zvedel, de so ljubega Jezusa v smert obsodili. Zgrevalo ga je zdej; nesel je nazaj 30 srebernikov višim duhovnom in rekel: „Greva me, ker sim izdal nedolžno kri.“ Al oni so odgovorili: „Kaj je nam zato? — ti glej!“ Juda pa je vergel srebernike v tempel, je šel in se obesel. Veliki duhovni so srebernike pobrali in kupili za nje od nekega lončarja njivo, de bi tuje pokopavali. — O nesrečen Juda! ker se ni hotel sperevega poboljšati, je obupal in se večno pogubil. Ljubi otroci! če kdej grešite, le hitro hitro se poboljšate, de se vam ne bo godilo tako strašno, kakor nesrečnemu Judežu. Vsmilen Jezus nam ja rad odpusti, če se le berž ko smo grešili, tudi poboljšamo.

Lucika Modričeva! kam so beriči nedolžnega Jezusa gnali po tem ko so ga zvezali? — Al je viši duhoven Ana milega Jezusa kaj vprašal? — Kaj nek? — In kaj je pohleven Jezus odgovoril?

Tone Piršev! kaj je nek hudoben hlapec milemu Jezusu storil, ko ga je tako višemu duhovnu odgovoriti slišal? — Al mu je pohleven Jezus vernil? — Tebe bi Turkev Joža vdaril, ga boš mar tudi ti zad vdaril? — Kako bi si pa potožil? — Turkova Tončka! kam so nedolžnega Jezusa od višega duhovna Ana-ta gnali? — Kako se mu je kaj pri višemu duhovnu Kajfežu godilo? — Rok Oračev! kaj je viši duhoven Kajfež milega Jezusa vprašal? — In kako mu je ljubi Jezus odgovoril? — Kaj je Kajfež na to od jeze storil? — Al so tudi drugi nedolžnega Jezusa za smert obsodili? — Zefka Jamnikova! ktera apostola sta šla tiho za Jezusom, kedar so ga od Ana-ta h Kajfežu gnali? — Čemu sta šla? — Al je kateri v sodno hišo šel? — Kje je pa Peter ostal? — Jurek Rešetarjev! al véš, kdo je bil na dvorišu? — Kaj so delali hlapci na dvorišu? — Al se je Peter tudi grel? — Julka Lindičeva! al še véš, kolikokrat je Peter nedolžnega Jezusa zatajil? — Kje ga je prvokrat zatajil? — Kdo je pri kurilu terdil, de je Peter eden Jezusovih učencov? — Al je Peter poterdil, de je Jezusov učenc? — Glej! tu pri kurilu je Peter milega Jezusa prvokrat zatajil. Na to je petelin zapel. — Nežika Cvenkova! al je Peter pri kurilu še ostal? — Kam je šel? — Kdo ga je pri dvorišnih vratih srečal? — Kaj mu je tudi ta dekla rekla? — Morde je pa zdej Peter poterdil, de je Jezusov učenc? — Videk Šalamonov! Čez kolko časa se je Peter spet gret prišel? — Kdo je pa zdej terdil, de je Jezusov učenc? — Al je morebiti sedaj Peter poterdil, de je Jezusov učenc? — Kaj pa? — Kolkokrat je petelin zapel zdej ko je Peter ljubega Jezusa trikrat zatajil? — Al ni bil mili Jezus prej pri

večerji Petru povedal, de ga bo trikrat zatajil, preden bo petelin dvakrat zapel? — Glej! ravno tako se je tudi zgodilo.

— Metka Orešnikova! al je prav bilo, de je Peter nedolžnega Jezusa trikrat zatajil? — Kako bi bil moral Peter odgovoriti, ko so mu rekali, de je Jezusov učenc? — Al je Peter spoznal, de ni prav storil? — Kdaj je spoznal? — Česar se je Peter spomnil, ko se je vsmilen Jezus gredé na-nj ozerl? — Kako je bilo Petru potem pri sercu? — Hanika Urkova! al je vsmilen Jezus Petru odpustil, ker ga je tako zlo grevalo, de se je milo jokal? — Ti bi se bila v cerkvi nespodobno zaderžala, kar je velik greh, al ti bo mili Jezus odpustil? — Kdaj ti bo odpustil? — Ja! če smo grešili, se moramo hitro hitro zgrevati in pobolšati, kakor Peter, in vsmilen Jezus bo tudi nam odpustil. — Ferdinandek Vižarjev! Kam so peljali nedolžnega Jezusa iz sodne hiši skuz dvoriše? — Kako se mu je v ječi godilo? — Oh nevsmileni hlapci! — Al je mili Jezus vedel, kdo ga je vdarjal, ker so mu oči zakrili? — Zakaj pa ni povedal? — Anastazika Mlinerjeva! kam so drugič zjutrej zgodaj ljubega Jezusa gnali? — Al so ga spet za smert obsodili? — H komu so ga pa potem peljali? — Zakaj pa h Ponciu Pilatu? — Boštjanek Lubejev! kam je nesrečen Juda Iškariat srebernike nesel, ko je zvedel, de so nedolžnega Jezusa v smert obsodili? — Kako je rekel višim duhovnom? — Al so viši duhovni nazaj vzeli srebernike? — Kaj pa so rekli? — Filipek Čuježev! kam je djal Juda srebernike, ker jih viši duhovni niso hotli vzeti? — Al jih je kdo pobral? — Kaj so kupili viši duhovni za

nje? — In kaj je nesrečen Juda na to storil? — Katerca Novakova! al je Juda prav storil, de se je obesel? — Kaj bi pa bil moral storiti? — Bi bil Juda vsmilenega Jezusa odpušanja prosil, se prav greval in pobolšal, bi mu ljubeznivi Jezus gotovo kot Petru odpustil bil.

19.

Jezus pred Pilatom in Herodom.

Ko so nedolžega Jezusa pred sodno hišo h Ponciu Pilatu pripeljali, so ga začeli vsi, tudi ljudstvo po pismarjih podšuntano, tožiti, rekoč: „Tega smo najšli, de zapeljuje ljudstvo, ker pravi, de je on kralj in torej ni treba cesarju rimskemu davke odrajtovati.“ Pilat pokliče milega Jezusa k sebi v sodno hišo in ga vpraša: „Si ti kralj judovski?“ Ljubi Jezus odgovori: „Sim kralj; pa moje kraljestvo ni od tega sveta, — nimam dežel in vojakov, kakor jih imajo svetni kralji — temveč prišel sim na svet, de resnico učim.“ Pilat gre na to ven pred ljudstvo in reče: „Jez ne najdem nobene krivice nad tim človekom.“ Al vpili so vsi: „Ljudstvo šunta; že v Galilejski deželi je začel šuntati in zdej že po celi Judovski deželi tako uči.“ Ko Ponci Pilat sliši, de je mili Jezus iz Galilejske dežele, ga berž pošlje h kralu Galilejske dežele, k Herodežu, kateri je bil tudi v Jeruzalem prišel, velikonočne praznike obhajati. Sedaj peljejo nedolžnega Jezusa od Poncia Pilata k Herodu. Ta se je veselil milega Jezusa viditi; ker je že veliko od njega slišal in torej tudi mislil, de bo kak čudež vpričo njega storil. Herod je ljubega Jezusa veliko vprašal; al ljubeznivi

Jezus mu ni nič odgovoril, tudi noben čudež ni storil zategadel ne, ker je Herod velik grešnik bil. Toraj je hudoben Herod nedolžnega Jezusa s svojimi vojšaki zaničeval, mu belo oblačilo obleči dal in tako oblečenega h Ponciu Pilātu nazaj poslal.

Ko so milega Jezusa spet h Ponciu Pilātu pripeljali, pokliče ta duhovne in poglavarje ljudstva in reče: „Pripeljali ste mi tega človeka, kakor de bi bil kaj hudega storil; pa jez nobene krivice ne najdem nad njim in tudi Herod ne. Dal ga bom pretepsti in ga bom spustil.“ Bila je pa navada, de je Judom vsako leto v veliki noči deželni poglavar enega jetnika izpustil. Torej jih vpraša Ponci Pilat: „Kterega hočete, de vam izpustim, razbojnika Baraba, — ta je bil v punti človeka vmoril — al Jezusa?“ Vsi po Farizejih in pismarjih podšuntani so vpili: „Razbojnika Baraba nam izpusti.“ Ponci Pilat jih vpraša: „Kaj pa naj storim s Jezusom?“ Vsi so vpili: „Križaj ga! križaj ga!“ Sedaj da Ponci Pilat nedolžnega Jezusa bičati, naj bi se vender Judje njega vsmilili in ga ne križali. Peljali so vojaki vsmilenega Jezusa na dvoriše, ga slekli, na steber privezali in s jermeni, na ktere so bile na koncu okroglice — kugelce — privezane, strašno bičali. Noter do žil in kit so ljubega Jezusa razmesarili in kervavo oderli. O vbogi Jezus! kako strašne bolečine je moral terpeti; pa vse je voljno in tiho prenašal. O ljubi otroci! spominjajte se njegovih neizrečeno skelečih bolečin, kedar v sv. roženkrancu molite: „kteri je za nas bičan bil.“ Grozovitni vojaki so ga potem ogernili s škerlatnim — rudečim — plajšem, so spletli iz ojestrega ternja

krono, mu jo globoko v glavo vtisnuli, de je vnovič njegova presv. kri na tla tekla in mu terst v roke potisnuli in na vse sorte zaničevali; al pohleven Jezus je vse zaničevanje voljno prestajal. Kedarkoli v sv. roženkrancu molite: „kteri je za nas s terjem kronan bil“, spomnite se britkih bolečin, kte je za nas na svoji sv. glavi terpel. Na to so vojaki milega Jezusa h Ponciu Pilatu zad peljali. Pilat je ljubega Jezusa v škerlatnem plajšu in krono na glavi ljudstvi pokazal, rekoč: „Glejte, človek,“ to je: le poglejte, tako so ga razmesarili in kervavo oderli, de ni več človeku podoben. Ponci Pilat je menil, Judje se bojo milega Jezusa vsmilili in ne več v smert terjali. Al vse je bilo zastonj. Vsi so strašno vpili: „Križaj ga! križaj ga! če ga spustiš, te bomo pri cesarju zatožili.“ Pilat je veliko krivic deležen bil; zategadel se je bal, de bi ga Judje pri cesarju zatožili. Privoljil je v Jezusovo smert, se na sodni stol vsedel, roke vmil in rekel: „Jez sim nedolžen nad kervjo tega pravičnega; vi glejte.“ Oni pa so vpili: „Če je nedolžen, naj pride njegova kri čez nas in naše otroke,“ to je, če Jezus po nedolžnem vmerje, naj Bog nas in naše otroke kaznuje. In zdej je Ponci Pilat razbojnika Baraba izpustil; nedolžnega Jezusa pa Judom izdal, de bi ga križali.

Tomaž Štantetov! H komu so vojaki milega Jezusa od višiga duhovna Kajfeža gnali? — Kako so ga Judje pri Ponciu Pilati tožili? — Kam je Ponci Pilat milega Jezusa poklical? — Kaj ga je vprašal? — Kako je ljubeznivi Jezus na to odgovoril? — Barbika Tičerjeva! al je Ponci Pilat nad ljubim Jezusom kaj krivega najšel? — Kaj

je toraj Judom rekel? — Kaj je pa ljudstvo na to odgovorilo? — Cenel Bidrihov! h komu je Ponci Pilat milega Jezusa poslal, ko je slišal, de je iz Galilejske dežele? — Kje je bil tistokrat Herod? — Čemu je bil kralj Herod v Jeruzalem prišel? — Al se je kralj Herod veselil, ljubega Jezusa viditi? — Zakaj se je veselil? — Francka Kresnikova! al je mar mili Jezus v pričo kralja Heroda čudež storil? — Zakaj pa ne? — Kako je nato Herod s nedolžnim Jezusom ravnal? — In h komu ga zopet poslal? — Šimek Kovačev! ko so vsmilenega Jezusa h Ponciu Pilatu zad pripeljali, kaj je rekel Judom? — Kaj jih je še vprašal, ker je bila navada, jim o veliki noči enega jetnika izpustiti? — Al je bilo Judom to všeč? — Kako so pa vpili? — Jerca Romihova! kaj je Ponci Pilat s Jezusom storil, naj bi ga se vender Judje vsmilili in nikakor križali? — Kam so ga vojaki peljali? — Kako so na dvorišu s njim ravnali? — Kako molimo torej v sv. roženkrancu? — Cirilek Dobnikov! kaj so nevsmileni vojaki milemu Jezusu v njegovo sv. glavo vtisnuli? — Kako tedej v sv. roženkrancu molimo? — In h komu so ga zdej drugič peljali? — Zefka Šubernikova! komu je Ponci Pilat bičanega Jezusa s krono na glavi pokazal? — Kako je Judom rekel? — Kaj je to: „Glejte, človeka!“ Al so se Judje ubogega Jezusa vsmilili? — Kako so pa vpili? — Andreček Pisarjev! al je Ponci Pilat v Jezusovo smert dovoljil? — Zakaj nek? — Al je bilo prav, de je Ponci Pilat dopustil, naj bi nevsmileni Judje nedolžnega Jezusa križali? —

Jezus na hribu Golgata križan.

Ko je deželni poglavar Ponci Pilat milega Jezusa Judom izdal, de bi ga križali, so mu vo-jaki škerlatni plajš s trupla stergali, ga drugič kervavo oderli in v njegovo navadno oblačilo oblekli. Sedaj so mu težek križ naložili, ktereга je moral nesti na hrib Golgato, to je, na mesto mertvaških glav. Mili Jezus celo noč nič ni spal, in ker so ga grozovitni vojšaki nevsmileno suvali in pretepali, je bil ves slab. Padel je torej trikrat pod križom. Oh vbogi Jezus! kako težko je moral zavolo naših grehov križ nositi. O ljubi otroci! kedar v svetim roženkrancu molite: „kteri je za nas težek križ nesil“, mislite na strašne bolečine, ktere je mili Jezus občutil, ko je trikrat pod križom padel; zraven se pa skerbno varvajte vsakega greha, ker je vsmilen Jezus tolko terpeti moral. Vojaki so nekega Šimona, kteremu se po kraju, v kterem je doma bil, Cireneje pravi, prisilili, de je vbogemu Jezusu pomagal težek križ nositi.

S nedolžnim Jezusom sta bila tudi dva razbojnika za smert na križu obsojena; torej sta tudi s njim vsak svoj križ nesla. Spremljalo je ljubega Jezusa na mesto mertvaških glav veliko ljudi, zlasti pa veliko bogaboječih žen, ktere so jokale in milega Jezusa omilovale. Vsmilen Jezus pa se je k njim obernil in rekel: „Ne jokajte nad meno! ampak jokajte se nad sebo in nad svojimi otroci.“ — Bilo je okoli 9. ure zjutrej — veliki petek, — ko je ljubi Jezus težek križ na mesto mertvaških glav privlekel. Stergali so

spet s njegovega sv. trupla oblačila in ga na križ pribili. S njim so tudi dva razbojnika križali, enega Jezusu na desni strani, drugega na levi. Razbojniku na desni strani je bilo ime Dizma, unemu na levi Gizma. Ko je mili Jezus na križu visel, so ga Judje zasramovali, rekoč: „Če si božji sin, stopi s križa?“ Ljubi Jezus bi bil lahko s križa stopil, ker je pravi Bog, s enim miglejem bi bil lahko vse svoje sovražnike vkončal; al hotel je nas odrešiti. Ni hudo s hudim povernil, temveč je za svoje sovražnike molil, rekoč: „Oče! odpusti jim, ker ne vejo, kar delajo.“ O kako lep zgled nam je vsmilen Jezus dal, de moramo tudi mi moliti za une, ki nas preklinjajo in nam krivico delajo! Tudi razbojnik na levici, Gizma, je milega Jezusa zasramoval: „Če si Kristus, pomagaj sebi in nama.“ Uni pa na desnici, Dizma, je hudobneža lepo posvaril, rekoč: Al se tudi ti Boga ne bojiš? Midva sva to kazen — štrafo — zaslužila, Jezus pa ni nič krivega storil.“ In potem se je k Jezusu obernal in djal: „Gospod! spomni se mene, kedar prideš v svoje kraljestvo.“ Vsmilen Jezus je zgrevanemu razbojniku vse pregrehe odpustil, rekoč: „Še danes boš s meno v nebesih.

Pod križom je zmed drugih brumnih žen tudi Jezusova mati sv. Maria stala. O vboga mati! kdo zamore popisati njeno žalost, katero je v svojem sercu občutila, kedar je vidila svojega ljubega sina na križu viseti? V znamenje te velike žalosti ima sv. Maria meč v svojem sercu. V spomin velike Marijne britkosti obhajamo tudi praznik, ktereга imenujemo spominek sedem žalost Device Marije. Ko je vsmilen Jezus svojo

ljubo mater žalostno pod križom vidil in sv. apostola Janeza, kterega je posebno rad imel, je rekel materi: „Žena, glej tvoj sin!“ To je, ljuba moja mati! zdej moram vmreti, nimam vam ničesar zapustiti; pa vender — le ne bote žalostni, ker ljubi moj prijatelj Janez bo prihodnič mesto mene za vas skerbel. — Janezu pa je ljubi Jezus rekel: „Sin glej! tvoja mati!“ To je, ljub moj Janez! bodi moji žalostni materi dober sin in skerbi za njo. Janez je tudi koj Jezusovo mater k sebi vzel in lepo za njo skerbel.

Zefka Pekšakova! kaj so vojaki s Jezusom storili, potem ko jim ga je Ponci Pilat izdal, de bi ga križali? — Al je mili Jezus lahko križ nosil? — Kolikokrat je pod njim padel? — Florianek Špengelnov! kdo je bil temu kriv, de je ljubi Jezus trikrat pod križom padel? — Kdaj se moramo posebno spomniti bolečin, ktere je vsmilen Jezus terpel, ko je težek križ nosil? — Al je bil še kdo drugi s nedolžnim Jezusom v smert na križu obsojen? — Kam so nesli vsi trije svoj križ? — Micka Ridlnova! koga so vojaki prisilili, de je pomagal vsmilenemu Jezusu križ nositi? — Je veliko ljudi za milim Jezusom na mesto mertvaških glav šlo? — Al so tudi brunne žene ljubega Jezusa na Golgato spremljale? — Francka Kočnikova! kako je bilo bogaboječim ženam pri sercu, ker so vidile, de je tako težko vsmilen Jezus križ nosil? — Kaj jim je rekel, ker so se jokale? — Pavlek Bezetov! o koliki uri je ljubi Jezus na Golgato križ privlekel? — Kaj so s njim na Golgati grozovitni vojaki storili? — Vsak petek se o 9. uri zjutrej zgoni, nas spomniti, de so nedolžnega Jezusa o 9. zjutrej velik petek na

križ pribili. Moramo torej takrat moliti na čast britki smerti Jezusa Kzistusa. — Jože Kebrov! al niso s nedolžnim Jezusom tudi dva razbojnika križali? — Kako je bilo ime razbojniku na desnici? — Kako unemu na levici? — Al se je mili Jezus Judom vsmilil, ko so ga na križu viseti vidili? — Kaj so mu rekali? — Nežika Vidicova! al bi bil mogel ljubi Jezus s križa stopiti? — Zakaj pa ni hotel? — Al je vsmilen Jezus Jude tudi zaničeval, ker so ga preklinjali? — Kako je molil za nje? — Tebi bi hudoben človek zmerjal, rekoč: „Ti si malopridna deklič!“ al bi ga preklinjala? — Kako bi molila za-nj? — Tone Mačičev! al ni tudi eden razbojnikov ljubega Jezusa zasramoval? — Kteri? — Kako mu je bilo ime? — Kako je govoril? — Ga ni razbojnik na desnici lepo posvaril? — Kako? — Česar je pa po tem vsmilenega Jezus prosil? — In kaj mu je mili Jezus obljubil? — Lovre Juričev! zakaj je ljubi Jezus desnemu razbojniku sv. raj obljubil? — Kdo je kaj pod Jezusovim križom stal? — Kaj je rekel mili Jezus svoji materi, ko jo je vidil žalostno pod križom stati? — Kaj je to: „Žena! glej tvoj sin?“ — Kaj pa je ljubi Jezus Janezu rekel? — Kaj je hotel vsmilen Jezus reči s besedami: „Sin! glej tvoja mati?“ — O kako rad je ljubi Jezus svojo mater imel. Otroci! imejte tudi vi radi svoje stariše in jih pridno vbogajte.

21.

Jožef Arimatejski in Nikodem Jezusa z križa snemeta.

Mili Jezus je v strašnih bolečinah celih 6 ur na križu visel, namreč od 9 zjutrej do 3 popoldne.

O poldne je sonce otemnelo in tema je bila, kakor v časih ponoči, do treh popoldne. O treh popoldne je vsmilen Jezus s velikim glasom vpil: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si mene zapustil?“ Na to je milega Jezusa žejalo. Podali so mu na terstu gobo v vrisk namočeno. Ko je ljubi Jezus vriske okusil, je rekel: „Dopolnjeno je.“ Potem je zapvil: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo,“ je glavo nagnul in vmerl. Koj ko je mili Jezus na križu vmerl, se je zagrinjalo, ki je v tempelnu svetišče od nar svetejšega ločilo, samo raztergalo čez sredo na dvoje, zemla se je tresla, skale so pokale, grobi so se odpirali in veliko mertvih je oživel. Stotnik — žolnirski poglavar — in drugi, ko so vse to vidili, so na perse terkali, rekoč: „Resnično, ta človek je bil božji sin.“

Ko je bil vsmilen Jezus na križu vmerl, je šla njegova presv. duša v predpekel, v kraj, v katerem so duše pobožnih očakov čakale, naj bi jih ljubi Jezus rešil, de bi zamogle v nebesa priti. O kako vesele so bile, ko jim je veselo oznanilo došlo, de bodo smele v sv. nebesa. Zategadel molimo v sv. apostolski veri: „Je šel pred pekel.“ Proti večeri sta prišla dva pobožna moža, Jožef iz Arimateje in Nikodem k Pociu Pilatu prosit, naj bi jim privoljil sv. Jezusovo telo iz križa sneti in lepo pokopati. Ker pa Ponci Pilat ni vedel, če je vsmilen Jezus že umerl, pokliče k sebi žolnirskega poglavarja, naj bi mu povedal, če je mili Jezus že mertev. Šli so po tem vojaki in so razbojnikama kosti zlomili; ker je navada bila, de so se vsakemu, preden je iz križa snet bil, kosti zlomile, se prepričati, ako je res mertev. Ko so pa do milega Jezusa prišli, mu niso kosti

zlomili, ampak eden žolnirjev je s sulico prebodil njego sv. stran, da je kri in voda iz nje tekla, v znamenje, de je že mertev. Na to sta Jožef iz Arimateje in Nikodom presv. Jezusovo telo iz križa snela, ga s dišavami mazilila, v lep tenek pert povila in položila v nov grob, kterege si je bil dal Jožef v svojem vertu za svoj pokop iz skale izsekati. Na grob sta velik kamen zavalila. Farizeji so kamen zapečatili in Poncia Pilata prosili, de je pustil vojakom grob tri dni varorati. — Vse, kaj ste zdej slišali, se je petek zgodilo. Vsak petek moramo, kedar se o 9 dopoldne zgoni, pre-mišljevati, koliko je ljubi Jezus za nas terpel, kedar je na križu visel in vmiral; zategadel tudi v sv. roženkranci molimo: „kteri je za nas križan bil.“ Zlasti pa moramo sv. Jezusovo terpenje in njegovo bitko smert pre-mišljevati petek pred veliko nočjo, kterege „veliki petek“ imenujemo. Ta den je po cerkvi vse žalostno. Zvonovi vtih-nejo, mešnik oblečejo černo mešno oblačilo, v zaminje velike žalosti nad terpenjem in smertjo Jezusovo, na tle se položi božje razpelo al martra, ktero na treh krajih — roke, stran in noge — poljubujemo. Tudi se napravi v cerkvi božji grob, nas spominjati, de so presv. Jezusovo telo po tem ko je njegova presv. duša v predpekkel šla, proti večera iz križa sneli in v grob položili. O ljubi otroci! velik petek morate ljubega Jezusa prav goreče moliti in hvaliti, de je za nas vmerl in nas odrešil.

Barbika Koželova! kako dolgo je vsmilen Jezus na križu visel? — Kaj se je o opoldne zgodilo? — Kako dolgo je bilo temno? — Tonek Zupanov! o koliki uri je mili Jezus na križu

vmerl? — Kaj je hotel imeti preden je vmerl? — Kaj so mu dali piti? — Kako je zavpil, preden ko je vmerl? — Metka Fidlerjeva! kaj se je godilo, takrat, ko je ljubi Jezus na križu vmerl? — Kaj so žolnirski poglavar in drugi, kateri so te čudne reči vidili, rekli? — Martinek Dobrovnikov! kam je šla Jezusova duša, ko se je telesa ločila? — Al véš, kakšin kraj je bil predpekel? — Jerca Smrečnikova! ktera dva pobožna moža sta presv. Jezusovo telo pokopala? — Koga sta prosila, de bi smela Jezusovo truplo iz križa sneti? — Al jima je Ponci Pilat Jezusovo truplo koj iz križa sneti dovoljil? — Zakaj ne? — Videk Mačičev! kaj je eden žolnirjev vsmilenemu Jezusu na križu storil, preden so ga iz križa sneli? — Kaj je teklo iz njegove sv. strani? — Katerca Perkonikova! kam sta Jožef in Nikodem sv. Jezusovo telo pokopala? — Kaj sta na grob zavalila? — Micka Piserjeva! h komu so Farizeji šli potem, ko sta Jožef in Nikodem milega Jezusa pokopala? — Zakaj so šli h Ponciu Pilatu? — In kaj je Ponci Pilat žolnirjem zavkazal? — Koliko dni so vojaki pri Jezusovem grobu čuli? — Julika Jamnikova! kateri den je vsmilen Jezus vmerl? — Kteri den se moramo torej posebno spominjati sv. Jezusovega terpenja in njegove britke smerti? — Al si že kdaj velik petek v cerkvi bila? — Kaj si tisti den v cerkvi vidila? — Česar nas je vse tisto opominalo? —

22.

Jezus je od mertvih vstal.

Velik petek proti večeru sta bila Jožef iz Arimateje in Nikodem presv. Jezusovo truplo po-

kopala. Bil je ljubi Jezus v grobu petek popoldne, celo saboto do zjutre v nedelo. Že saboto večer so nekatere brunne žene dišav nakupile, da bi nedelo zgodaj h Jezusovem grobu šle in njegovo sv. truplo s dišavami mazilile, kakor je pri Judih navada bila. Nedelo prav zgodaj še prej ko je den postal, so šle te bogaboječe žene h grobu. Na potu so se popraševale: „Kdo nam bo kamen odvalil?“ Ko so pa že blizo bile, so vidile, da je kamen že odvalen. Zakaj že preden, ko so bile žene taj prišle, je bil pri grobu postal velik potres; angel je bil iz nebes prišel, njegovo obličje je bilo ko blisk in njegova obleka ko sneg, je kamen odvalil, in ljubi Jezus je stopil iz groba ves zdrav in živ. Žolnirji pa to viditi, so se prestrašili in bežali v mesto, povedati Farizejem in pismarjem vse, kar so pri grobu vidili.

Ko so žene h grobu prišle, so vidile v grobu mladenča v svetlem oblačilu. Sila zlo so se prestrašile. Mladenč pa, — bil je angel nebeški — jih je tolažil, rekoč: „Nikar se ne bojte! Ve išete ljubega Jezusa. Ga ni tú, je že vstal, kakor je bil že pred svojo smertjo rekel. Pojdite in povejte njegovim učencem, da je od mertvih vstal.“ Žene so sedež hitele v mesto učencem povedat. — Peter in Janez sta kmali po tem prišla, pa sta našla grob prazen in sta se žalostna v mesto vernila. — Še nedelo popoldne sta šla dva Jezusovih učencov iz mesta v terg, kteremu se Emavs pravi. Bil je dve uri od Jeruzalema: Na poti sta se pogovarjala učenca o tem, kar se je bilo te dni v Jeruzalemi zgodilo. Naenkrat se jima pridruži tuj človek, ki ju vpraša: „o čem se pogovarjata in zakaj sta tako žalostna?“ Eden nju mu odgo-

vori: „Al ne véš, kaj se je te dni v Jeruzalemu godilo?“ „Kaj neki?“ ju je tuje vprašal. In sta rekla: „Od Jezusa Nacarenskega kateri je bil velik prerok, kterega so pa Farizeji in viši duhovni v smert na križu obsodili. Bile so nekatere žene pri njegovem grobu in so vidile angela, kateri jim je rekel, de živi. Tudi naših dva — Peter in Janez — sta šla h grobu, kterega sta praznega najšla, Jezusa pa nista vidila.“ Tuj človek jima reče: „Kristus je moral terpeti in tako iti v svojo čast, v sv. nebesa.“ V tem so prišli v terg. Tuj je hotel dalej iti; al učenca sta ga prosila, de bi pri njima vstal, ker se je začelo mračiti. Ostal je pri njima. Pri mizi vzeme tuj človek kruh v roke, ga požegna, razlomi in učencoma poda ravno tako, kakor ljubi Jezus pri zadni večerji. Zdej so se jima oči odperla in sta spoznala, de tuje je mili Jezus, pa pri tej priči jima je zginul spred oči. Hitro hitro sta vstala in se podala nazaj v mesto in apostolom, ki so bili vsi razun Tomaža v hiši sbrani, pravila vse, kar se jima je bilo prigodilo.

V tem ko sta učenca apostolom pravila, de sta Gospoda vidila, stopi vsmilen Jezus pri zaper-tih durih v sredo med nje in reče: „Mir vam bodi!“ Apostoli se prestrašijo, ker so mislili, de duha vidijo. Ljubi Jezus pa jih potolaži: „Nikar se ne bojte; jez sim. Pokazal jim je prevertane roke in noge in prebodeno stran. Tudi jih je vprašal: „Imate kaj jesti?“ Dali so mu kos pečene ribe in medu. Tako jih je prepričal, de je res od smert vstal. Zdej je spet zginul spred njih oči. Koj po tem pride Tomaž k sbranim apostolom. Rekli so mu: „Gospoda smo videli!“

On pa je rekel: „Ako ne vidim na njegovih rokah znamenj žeblov in ne denem svojega persta v rane žeblov in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom veroval. Vse to se je veliko nedelo zvečer zgodilo.

Osem dni po tem — prvo nedelo po veliki noči — so bili zopet vsi apostoli, tudi Tomaž s njimi, v hiši sbrani. Naenkrat, akoravno so bile duri zaklenjene, je stal mili Jezus pri njih in je rekel: „Mir vam bodi.“ Nato se k Tomažu oberne in reče: „No Tomaž! vložì zdeì svoj perst v rane mojih rok in deni svojo roko v mojo stran in ne bodi več nevern, temoč terdno veruj.“ Tomaž je prestrašen odgovoril: „Moj Gospod in moj Bog!“ in je terdno veroval, de je ljubi Jezus res od mertvih vstal.

Micka Rešetarjeva! kako dolgo je bil mili Jezus v grobu! — Kteri den je od mertvih vstal? — Blažek Vriskov! kdo je narpred zvedel, de je vsmilen Jezus od mertvih vstal? — Lizika Nacesnikova! od koga so zvedele brumne žene, de je mili Jezus od mertvih vstal? — Kje so zvedele? — Kaj so pa delale pri grobu? — Valentek Lesjakov! al je bil kamen že odvalen, ko so žene h grobu prišle? — Kdo ga je bil odvalil? — Kakšin je bil angel, ki je iz nebes prišel? — Urh Lukežičev! kaj so žene v grobu najšle? — Kdo je bil tisti mladeneč? — Al so se ga žene vstrašile? — Kako jih je nebeški angel tolažil? — Kam so zdeì brumne žene hitro šle? — Francka Lučovnikova! ktera dva apostola sta h grobu prišla? — Al sta v grobu Peter in Janez kaj našla? — Filipek Mlakerjeva! kam sta šla nedelo popoldne dva učenca? — O čem sta se

gredé pogovarjala? — Kdo se jima je na potu pridružil? — Hanika Šubernikova! kaj je tuj človek učenca vprašal? — Kaj sta mu odgovorila? — In kaj ju je tuje dalej vprašal? — Jakec Krajnikov! kaj je tuj človek nad kruhom storil? — Al sta učenca tujca zdej spoznala? — Kam sta se po tem hitro podala? — Čemu? — Micka Smolnikarjeva! al so bili vsi apostoli v hiši sbrani? — Kterega ni bilo? — Kdo je pri zaklenjenih durih k njim prišel? — Blažek Modričev! kako je ljubi Jezus apostole pozdravil? — Al so apostoli verjeli, de je vsmilen Jezus pri njih? — Kaj so mislili? — Lenika Ribičeva! kaj je ljubi Jezus apostolom pokazal, jih prepričati, de ni duh, ampak de je res on pri njih? — Kaj je še hotel imeti? — Sedaj pa so verjeli, de je ljubi Jezus v resnici od mertvih vstal? —

Nežika Jamnikova! al je vsmilen Jezus pri apostolih v hiši ostal? — Kdo je kmali potem ko je mili Jezus zginul, k apostolom prišel? — Kaj so mu apostoli pravili? — Al jim je Tomaž verjel? — Kaj je rekel? — Cencl Lužnikov! kdaj se je ljubi Jezus apostolom sopet prikazal? — Je bil tudi Tomaž doma? — Kako je vsmilen Jezus apostole spet pozdravil? — Kaj je pa Tomažu rekel? — In kaj je Tomaž odgovoril? — Potem je tudi Tomaž terdno veroval, de ljubi Jezus je res od mertvih vstal.

23.

Naša duša ne vmre.

Mili Jezus se je še večbart svojim apostolom prikazal. Nekdaj so apostoli celo noč rib lovili

pa nič vjeli. Zjutrej jih je ljubi Jezus pri morju čakal; al oni ga niso pozali. Reče jim: „Verzite še enkrat mrežo v morje.“ Apostoli so vergli mrežo v morje in so sto tri in petdeset rib vlovili. In sedaj so ga vsi spoznali. Spet se je vsmilen Jezus apostolom na neki gori prikazal in enkrat več kot pet sto učencem. — Kedar je ljubi Jezus od mertvih vstal, se je njegova presv. duša, ki je bila v predpekel šla, spet s njegovim sv. truplom sdružila. Truplo je bilo vmerlo, živela pa je duša. Glejte, ljubi otroci! duša živi, ako ravno truplo vmerje; zategadel pravimo, truplo je vmerljivo, nevmerljiva pa duša. Vsmilen Jezus sam nam je razodel, de duša ne vmerje; temoč živi, če tudi telo vmerje. Nekdaj je mili Jezus učil. Poslušavci so bili žalostni, ker jim je pravil, de bodo morali veliko terpeti, de jih bodo hudobni ljudje zavolo njega preganjali in celo vmorili. Vsmilen Jezus jih je tolažil, rekoč: „Ne bojte se unih, ki vam sicer truplo vmoriti zamorejo, duše pa ne; ampak bojte se tistega, — pravičnega Boga — ki truplo in dušo v pekel obsoditi zamore.“ Glejte! truplo zamorejo hudobni ljudje vmoriti, duše pa ne. O ljubi otroci! le pridni pošteni bote, de pravičen Bog vaše duše ne bo v pekel obsodil, timveč k sebi v sv. nebesa vzal. Tudi je mili Jezus nekđaj svojim učencem sledeče pravil: „Bil je bogat človek. Ta se je lepo in bogato oblačil in prav dobro jedel. Bil je pa tudi vbožec, po imenu Lacar. Bil je poln bolečin. Enkrat pride k bogatinu ravno ko je dobro jedel. Ponižno ga prosi, naj bi mu dal jesti le drobtinic, ki so padale od mize; pa mu jih ni hotel dati. Celó psi so se revnega Lazarja vsmilili in njegove rane lizali. Ne dolgo po tem sta

oba vmerla. Vbogeega Lazarja so angeli nesli v sv. nebesa; nevsmilen bogatin pa je bil v pekel pokopan. Lazaru se je v veselih nebesih dobro godilo; hudo pa bogatinu v pekli. Strašno je vpil, naj bi mu kdo dal hladne vode, de bi si v-nj perst pomočil in jezik ohladil. Strašno terpin v tem plamenu, je iz pekla vpil.“ Glejte, ljubi otroci! v tem strašnem zgledu nam ljubi Jezus sopet prav živo pokaže, de duša ne vmerjo, ampak de, akoravno truplo vmerje, ona živi in jo ljubi Bog v sv. nebesa vzeme, al pa tudi, če človek grešno živi, v pekel obsodi. — Le radi torej molite in v šolo hodite pa tudi svoje ljube stariše veselo vbogajte in pobožno živite, de bo dober Bog vas enkrat k sebi v sv. nebesa vzel.

Mili Jezus je nedelo od mertvih vstal; toraj se moramo vsako nedelo zlasti pa velikonočno nedelo spomniti, de je od smerti vstal. O kako veselo je velikonočno nedelo! Topovi pokajo, zvonovi spet lepo zvonijo, mešnik in pevci veselo pesem „Aleluja“ to je, hvalite ljubega Boga, prepevajo; na to se procesija napravi, pred katero se nosi lepa podoba od mertvih vstalega Jezusa. Vse to živo opominja de ljubi Jezus je v resnici od mertvih vstal. Zato tudi molimo v sv. roženkrancu: „kteri je častito od smerti vstal.“

Ljubi Jezus je po tem, ko je od mertvih vstal, štirideset dni na zemli ostal, svoje apostole pogosto obiskal in š njimi govoril od nebeškega kraljestva. Kedar je pa štirideset dni doteklo, se je svojim apostolom še enkrat in poslednič in sicer v mestu Jeruzalemskemu prikazal. Peljal jih je na oljsko goro, ravno tej, kder je za nas kervav put putil. Na gori se je mili Jezus zadno-

krat s apostoli pogovarjal. Zapovedal jim je: „Pojdite po celem svetu, učite vse ljudi in keršujte jih v imenu Boga očeta in sina in sv. Duha.“ Na to jim reče, de naj se v Jeruzalem vernejo in vkupej ostanejo, dokler bojo prejeli sv. Duha. Zdej pa je vsmilen Jezus svoje roke vzdignul in apostole žegnal. Proti nebesam se je vzdignul in svitel oblak ga je skrtil pred njih očmi. Apostoli so bili prav žalostni. Radi so imeli ljubega Jezusa, sedaj pa je od njih se vzdignul v sv. nebesa; al dva angela belo oblečena sta jih tolažila, rekoč: „Možje! kaj stojite in gledate v nebo. Jezus, ki je zdej v nebesa šel, bo zopet prišel na oblakih neba,“ namreč sodni den, vse ljudi sodit. Apostoli so milega Jezusa molili in se veselo vernuli v Jeruzalem.

Francek Janežičev! al še veš, kateri den je ljubi Jezus od mertvih vstal? — Kteri den se moramo torej spominjati, de je od smerti vstal? — Vsako nedelo se moramo Kristusovega od smerti vstajenja spomniti, posebno pa velikonočno nedelo. Lizika Tratnikova! kdo je narprej zvedel, de je mili Jezus od mertvih vstal? — Komu se je prikazal? — Al se je tudi apostolom prikazal? — Kde kaj? — Jerneček Cebančov! al se je vsmilen Jezus apostolom tudi pri morju prikazal? — Kaj so delali na morji? — Zefka Dulnikova! kje se je še ljubi Jezus apostolom prikazal? — Se je tudi učencom prikazal? — Koliko jih je bilo vkupej? — Matevžek Orešnikov! al je bila Jezusova duša tudi vmerla na križu? — Kam je pa šla? — Kaj torej vmerje, truplo al duša? — Kako pravimo trupli, ker vmerje? — Kako pa duši, ker nikoli ne vmerje?

— Magdalenka Plahutnikova! s čem se je zopet Jezusova duša združila, ko je od smerti vstal? — Al bi bil mogel od smerti vstati in se apostolom prikazati, če bi se duša s truplom ne bila sklenila? — Videk Močnikov! al tudi naša duša nikoli vmerla ne bo? — Kdo nas je učil, de naša duša je nevmerljiva? — Kako je rekel ljubi Jezus svojim poslušavcom? — Kaj morejo torej hudobni ljudje vmoriti? — Al morejo tudi dušo? — Ančika Hlevnikova! al veš, kaj je vsmilen Jezus od nekega bogatina in reveža pravil? — — Pripoveduj prav lepo. — Al bi bili nesli angeli vbogega Lacarja v nebo, ako bi bila tudi duša vmerla? — Bi bil tudi nevsmilen bogatin v pekel pokopan, ko bi duša po smerti trupla ne živela? — Duša torej nikoli ne vmerje; tedej moramo brumno živeti, de ne bo v pekel, temoč v sv. nebesa prišla.

Julika Juričeva! koliko dni je ljubi Jezus potem ko je vstal od smerti, na zemli ostal in kaj je tedaj delal? — Kam je poslednič svoje apostole peljal? — Kaj jim je na oljski gori zapovedal? — Nato jih je žegnal in se v nebesa vzdignul. V ta spomin obhajamo praznik, kterega imenujemo „vnebohod našega Gospoda Jezusa Kristusa.“ — Jurek Dežekov! al so bili apostoli žalostni, ko je mili Jezus v sv. nebesa šel? — Kdo jih je tolažil? — Kaj sta jim angela rekla? — Micka Štantetova! kdaj bo vsmilen Jezus na oblakih neba prišel? — Čemu? — Ljubi otroci! tudi mi vsi bomo sodni den, kakor mili Jezus veliko noč, s dušo in telesom od mertvih vstali ravno taki, kakoršini smo zdej in ljubi Jezus nas bo sodil. O le pobožno živimo, de nas mili Jezus sodni den v sv. nebesa vzel bo!

Kratko ponavljanje cele postave.

Danes mi bote vsi vkupej lepo glasno odgovarjali; bomo namreč ponavljali vse, kar ste od druge božje osebe, ljubega Jezusa, slišali. Povejte mi torej, kako se imenuje druga božja oseba? — Kje je bil ljubi Jezus Kristus rojen? — Ktera pobožna devica ga je povila? — Kje je bila sv. devica Marija doma? — Kdo je narprej zvedel, de se je vsmilen Jezus rodil? — Kdo še? — Kdo še kaj? — In kdo poslednič? — Kam je šel vsmilen Jezus s svojimi stariši, ko je bil 12 let star? — Koliko let je bil star, kedar je učiti začel? — Koliko let je učil? — Al je že kdo poprej v pušavi učil, kot ljubi Jezus? — Kdo? — Kam se je ljubi Jezus podal preden je učiti začel? — Čemu se je v pušavo podal? — Kdo ga je v pušavi skušal? — Kolikokrat ga je hudi duh skušal? — Od koga je mili Jezus nar raji govoril, kedar je učil? — Kako moramo dobrega Boga ljubiti? — Kaj se pravi, ljubega Boga čez vse ljubiti? — Kako moramo pa bližnega ljubiti? — Kdo je naš bližni? — Al je mili Jezus sam učil? — Koliko učencov je imel? — Koliko apostolov si je izvolil? — Al je vsmilen Jezus tudi čudeže delal? — Kaj je čudež? — Kje je ljubi Jezus prvi čudež storil? — Zakaj je čudeže delal? — Kteri den je vsmilen Jezus zadno večerjo obhajal? — Kteri večer so hlapci in beriči milega Jezusa vjeli? — Kteri apostol ga je bil izdal? —

Kam so peljali še četertek večer nedolžnega Jezusa? — Kam pa od višega duhovna Ana-ta?

— Al so smeli Judje sami koga za smert obsoditi? — Zakaj neki ne? — H komu so toraj petek zgodaj ljubega Jezusa peljali? — Kako je bilo ime deželskemu poglavarju? — Kteri den so milega Jezusa na križ pribili? — O kolki uri? — Kako dolgo je nedolžen Jezus na križu visel? — Kdo je bil pod križom, kedar je mili Jezus na križu vmiral? — Kaj se je godilo, ko je nedolžen Jezus na križu vmerl? — O kolki uri je vmerl? — Ktera dva pobožna moža sta sv. Jezusovo telo iz križa snela? — Kam sta ga pokopala? — Kdaj? — Al je bila Jezusova duša tudi vmerla? — Zakaj ne? — Kdo nas je učil, de je duša nevmerljiva? — Kako dolgo je bilo sv. Jezusovo telo v grobu? — Kdaj se je spet presv. Jezusova duša s telesom združila? — Komu se je ljubi Jezus po od smerti vstajenju prikazal? — Koliko dni je mili Jezus po od smerti vstajenju na zemli ostal? — Kam je pa potem šel? — Na kateri gori je v sv. nebesa šel? — Kaj je zapovedal apostolom, preden je v sv. nebesa šel? —

Tretja postava.

Od Boga svetega Duha, tretje božje osebe al peršone.

1.

Jezus pošlje svetega Duha.

Apostoli so se, kakor jim je bil ljubi Jezus zavkazal, iz oljske gore v Jeruzalem vernili. Zaperli so se v neko hišo, ker so se bali sovražnih Judov. Pri njih so bile Marija, Jezusova mati, in druge sv. žene. Na mesto Juda Iškarjota, ki je bil nedolžnega Jezusa izdal in se na to obesil, so apostoli izvoljili drugega apostola, namreč Matia, de jih je spet dvanajst bilo. Prav lepo so se apostoli in brumne žene na prihod sv. Duha pripravljali: so namreč molili, svete reči premišljevali in se postili. Deset dni so se pripravljali Kedar pa deseti den napoči, vstane okoli devetih zjutrej nad hišo šum, kakor silen vihar, kot včasih tudi pri nas. Vsa hiša se je tresla. Plameni kot ognjeni jeziki se vidijo nad glavo vsakega apostola. Vsi so prejeli sv. Duha, so začeli naenkrat vse jezike govoriti in so tako serčni postali, de so tudi vpričo hudobnih Judov, pred kterimi so se prej zaperali, križanega Jezusa oznanovali. Bilo

je pa takrat sila veliko ljudi v Jeruzalemu iz vsih rodov in krajev, ki so bili prišli, visokosvete bin-kostne praznike obhajati. Ko so silen šum slišali, vsi so vreli k hiši, kjer so apostoli prebivali. O kako zlo so se čudili, ko so vsi, vsak v svojem maternem jeziku, slišali, kako lepo so apostoli Boga hvalili!

Nekteri hudobni ljudje so pa apostole zasmehovali, ter so rekali, de so od mošta pijani, ker so vse jezike govorili. Al apostol Peter je hudobneže posvaril, rekoč: „Ti možje niso pijani, kakor vi mislite, temveč sv. Duha so prejeli. Jezus Nacarenski, kterega ste vi hudobneži križali, je po božji volji iz pokopališa vstal in mi vsi smo tega priče. Tisti Jezus, ki je zdej v nebesih, je dones svetega Duha nad nas razlil. Ko so pa to slišali, jih je v serce zbdlo in vprašali so Petra in druge apostole: „Možje in brati! kaj nam je storiti?“ Peter jim reče: „Spokorite se in dajte se v imenu Jezusovem v odpušanje grehov kerstiti in tudi vi boste prejeli sv. Duha.“ In še tisti den se jih je dalo kerstiti okoli 3000. Apostoli, sv. Marija, pobožne žene in vsi, ki so se dali kerstiti, so se imenovali naj prej „verne“ po tim pa „kristjane“, to je ljudje, ki hočejo po presveti Kristusovi veri živeti in njegove sv. zglede posnemati. Pervi kristjani so bili kaj pridni in pobožni, živeli so v lepem miru med sebo, kot dobri bratje in sestre, svoje premoženje so med sebo razdelili in vsaki den so se v tempelni snidili, kjer so skupej molili.

Čudne reči je sv. Duh v apostolih storil, čisto jih je premenil al prerodil. Prej ko še niso bili sv. Duha prejeli, so bili plahi in boječi, ter

so se pred hudobnimi Judi zaperali; zdej pa, ko so sv. Duha prejeli, so tako serčni postali, de se niso nikogar več bali; celó Peter, ki je prej ljubega Jezusa trikrat zatajil, je zdej prvi zmed drugih apostolov svoj glas povzdignil. To je sv. Duh storil, zato je v podobi viharnega šumenja na nje prišel, v znamenje; de njim hoče tako moč in serčnost dati, kakoršno ima silen šum al vihar. Prej, dokler se še sv. Duh nad apostole ni bil razlil, presvete Jezusove nauke niso prav zastopili: mislili so, de mili Jezus je zategadel na svet prišel, de bo imel veliko posvetno kraljestvo, kot sedajni cesarji in kralji, oni pa bodo njegovi prvi služabniki, kakor pri cesarju ministri. Zdej pa, ko so sv. Duha prejeli, so živo spoznali, de vsmilen Jezus je le na svet prišel, kraljestvo svoje gnade razširjat, to je, ljudi učiti, de bi vsi edinopravega Boga spoznali, in jih odrešiti, de bi enkrat v sv. nebesa prišli. To je sopet sv. Duh storil, zategadel je v podobi plamena na apostole prišel, jim oznaniti, de jim hoče um razsvetliti, naj bi vse sv. nauke Jezusove prav dobro zapopadli, kakor plamen temo odžene in vse lepo razsvetli. Prej, dokler še niso bili apostoli sv. Duha prejeli, so bili nevedni; zdej pa, ko se je sv. Duh nad nje razlil, so naenkrat, brez de bi se bili kaj učili, vse jezike govoriti zamogli. Tudi to je sv. Duh storil; prišel je torej na apostole v podobi ognjenih jezikov. Človeka naenkrat tako premeniti al preroditi, de koj serčen postane vse nauke dobro zapopade in vse tuje jezike govoriti zamore, noben človek ni vstanu, to le Bog more storiti; sv. Duh je pa apostole tako premenil al prerodil, de so naenkrat serčni postali, vse Jezusove nauke zapopadli in vse jezike govorili, torej je tudi pravi

živi Bog. Sv. Duh je tretja božja oseba in pravi živi Bog; in sicer je sv. Duh ravno tako mogočen, svet in vseveden, kakor svet, mogočen in vseveden je Bog Oča in kakor mogočen, svet in vseveden je Bog Sin; zategavolo pravimo: „Bog Oča, Bog Sin in Bog sv. Duh.“ Torej tudi molimo v sv. apostolski veri: „Verujem v sv. Duha“, to je, verujemo terdno, de sv. Duh je pravi živi Bog, kakor Oča in Sin. Vsaka oseba je Bog, al vse skupej so pa le en Bog, kakor nas tretja poglavitna resnica uči: „de so tri božje osebe, enega bitja in ene nature: Bog Oča, Sin in sv. Duh.“

Praznik, kateri nas opomina, de je Bog sv. Duh na apostole prišel in jih vse premenil al prerodil, imenujemo „Binkošti“, to je, „petdeseti.“ Binkošti je tuja beseda in po naše pomeni petdeseti den po veliki noči, ker je ravno petdeseti den po veliki noči, al deseti po Kristusovem vnebohodu, ljubi Bog sv. Duh na apostole prišel.

Ljubi otroci! apostoli, sv. Jezusova mati Marija in pobožne žene so se skerbno pripravljali, de bi Boga sv. Duha vredno prejeli. Tudi v vaših srcih bo Bog sv. Duh svoj prestol al tron postavil, kedar bote zakrament sv. birme vredno prejeli. Torej le radi molite, svoje stariše lepo vbogajte in greha se zvesto varujte in Bog sv. Duh, kateri vam je v zakramentu sv. kersta poerbani greh zbrisal, vam bo v zakramentu sv. birme, kakor apostolom o Binkoštih, um razsvetil, de bote vse, kar se boste učili, tudi zapopadli, in dal vam bo posebno moč, de bote mogli prav lepo živeti, če se vam bo še tako težko zdelo.

Sv. Duh je pravi, živi Bog.

Kteri si upa povedati kaj od tega, kar sim vam včeraj pravil? — Jurek Koželov! Pové nam torej: kolki den po svojem odsmertivstajenju je mili Jezus v sv. nebesa šel? — Koga je pred svojem vnebohodom apostolom poslati obljubil? — Kam jim je zavkazal iti? — Kam so se torej iz oljske gore vernili? — Francka Mihečeva! kje so apostoli v Jeruzalemu sv. Duha pričakovali? — Zakaj so se neki v hišo zaperli? — Al so bili sami v hiši? — Lovrek Vošnjakov! koliko dni po Jezusovem vnebohodu je sv. Duh na apostole prišel? — Kaj so pa apostoli in brumne žene med tim delali? — Kaj morate tudi vi otroci storiti, ako hočete sv. Duha vredno prijeti? — V katerem zakramentu pa prejmete sv. Duha? — Janez Globočnikov! v kakšinih podobah je sv. Duh na apostole prišel? — Al je bilo tičas veliko ljudi v Jeruzalemu? — Čemu jih je bilo toliko prišlo? — Marjetka Orešnikova! kam so torej ljudje vrel, ko so čuden šum slišali? — Kako so čuli apostole Boga hvaliti? — Kaj so si nekteri hudobni ljudje mislili, ko so slišali, vsak v svojem maternem jeziku, apostole ljubega Boga hvaliti? — Al je hudobneže kteri apostol posvaril? — Francek Vožnarjev! kako je apostol Peter govoril? — Al so te Petrove besede ljudem v serce segle? — Kaj so torej Petra in druge apostole vprašali? — In kaj jim je Peter rekel? — Koliko se jih je dalo nato kerstiti? —

Leopoldek Zelnikov! kako so se apostoli, brumne žene in drugi, ki so se v imenu Kristo-

sovem kerstili dali, imenovali? — Zakaj so se verne, in zakaj kristjane imenovali? — Magdalenska Čibašekova! kako so prvi kristjani živeli? — Glejte, ljubi otroci! tako morate tudi vi otroci, zlasti kedar bote odrastli, s svojimi tovarši v lepem miru živeti in se radi med seboj imeti, ker ste tudi vi pri sv. kerstu kristjani postali. Šimek Salamonov! kakšini so bili apostoli prej dokler še niso bili sv. Duha prejeli? — Kakšini so pa bili zdej, ko so sv. Duha prejeli? — Kdo jih je tako serčne storil? — V kakšini podobi je torej sv. Duh na nje prišel? — Zakaj v podobi viharnega šumenja? — Matiček Arzenšekov! al so apostoli prej, dokler še niso bili sv. Duha prejeli, presv. Jezusove nauke zapopadli? — Kaj so mislili od milega Jezusa? — Kakšin je bil njihn um po tem, ko se je sv. Duh nad nje razlil? — Al so zdej spoznali, čemu de je ljubi Jezus na svet prišel? — Kdo jim je um tako razsvetil? — V kakšini podobi se jim je sv. Duh zategadel prikazal? — Ančika Pečovnikova! al so bili apostoli nčeni možje, prej dokler še niso bili sv. Duha prejeli? — Kakšini so pa bili po tem, ko je sv. Duh na nje prišel? — Kdo jim je dal vse jezike govoriti? — Kaj se je torej nad glavo vsakega apostola vidilo, ko se je sv. Duh nad nje razlil? — Štefek Vodusekov! kdo je vstanu človeka tako premeniti al preroditi, de naenkrat serčin postane, vse zastopi in vse jezike govoriti zamore? — Sv. Duh je pa apostole tako premenil al prerodil, kdo je tudi torej? — Kolika oseba pa je Bog sv. Duh? — Lizika Nacesnikova! kaj meniš, al je Bog Oča bolj mogočen in svet, kot Bog sv. Duh bolj mogočen in svet, kot Bog Sin? — Al je Bog Oča stareji, kot Bog Sin al kot

Bog sv. Duh? — Ne, vsi so od vekomaj, vsi so enako sveti, mogočni in vsevedni, al skupej so pa vsi trije le en Bog.

Tone Verhovšekov! kako imenujemo praznik, o katerem se spominjamo, de je Bog sv. Duh na apostole prišel? — Kaj pomeni po naše beseda „Binkošti“? — Zakaj petdeseti den? — Marička Kragelnova! V katerem zakramentu pa mi prejmemo Boga sv. Duha? — Kaj nam je storiti, ako ga hočemo vredno prejeti? — Kaj nam Bog sv. Duh v zakramentu sv. birme deli, če ga vredno prejmemo? — V vsakem sv. zakramentu, ako ga le vredno prejmemo, nam Bog sv. Duh pomoči da, de zamoremo lepo živeti, zategadel pravimo: Bog „sveti“ Duh.

De je sv. Duh pravi živi Bog, spričuje tudi sv. pismo, ktero nam to le pripoveduje: „Pervi kristjani, kateri so bili bogati, so prodali hiše in njive, in so ves denar apostolom prinesli in apostoli so vsakemu revežu dali, kolikor mu je bilo treba. Vbogh torej med njimi ni bilo. O kako lepo so ravnali! Med bogatini bil je tudi nek mož, po imenu Ananija. Ženi njegovi bilo je ime Zafira. Ananija je prodal svojo njivo, je pa nekoliko denarjev zatajil. Njegova žena je za to vedela. Druge denarje pa je apostolom prinesel, rekoč: de je to vse, kar je skupil. Al Peter mu reče: „Ananija! pokaj je satan zmotil tvoje seree, de si legal sv. Duhu in si prideržal denarjev? Nisi legal ljudem ampak Bogu.“ Ko je Ananija to slišal, se je zgrudil na tla in je vmerl. Strah in groza spreleti vse pričujoče. Nesejo merliča odtod in ga pokopljejo.

Kake tri ure poznej pride Zafira, Ananijeva žena. Nič še ni vedila, kaj se je zgodilo. Peter ji reče: „Povej mi žena, al ste njivo za toliko prodali?“ Zafira odgovori: „Da, za toliko!“ Peter pa ji reče: „Zakaj sta se pogovorila, skušati sv. Duha? glej, tisti, ki so tvojega moža pokopali, so že pred vratmi in bodo tudi tebe nesli?“ In pri tej priči je tudi ona padla in vmerala; nesli so jo in jo poleg moža pokopali.“

Kakor ste v tej sveti prigodbi zdej slišali, apostol Peter sv. Duha naravnost Boga imenuje; rekel je namreč Ananiju: „Ti nisi ljudem legal, ampak Bogu, ker si se dal satanu zmotiti, de si svetemu Duhu legal in si denarjev prideržal.“ Po tem takem tudi sv. pismo terdi, de je sv. Duh pravi živi Bog. Ta žalostna prigodba nas pa tudi uči, kako velik greh de je legati, ker pravičen Bog je Ananija in Zafiro tako ojstro kaznil, de sta morala koj vmreti, ker sta legala. Ljubi otroci! le vselej in povsod, ako vas kdo kaj popraša, tako odgovarjate, kakor sami veste in kakor ste slišali. Bog vas vari, de bi kdaj legali! Tudi vas bi Bog kaznil, kakor je Ananija in Zafiro kaznil in stari pregovor pravi: „Kdor laže, rad krade.“

Vari se legati,
Boga ni moč goljfati.

Korl Terjašekov! al tudi sv. pismo spričuje, de sv. Duh je pravi živi Bog? — Kaj pripoveduje? — Kako imenuje apostol Peter naravnost sv. Duha? — Lenka Guzejova! zakaj je pravičen Bog Ananija in Zafiro tako strašn kaznil? — Cesar se moramo torej prav skerbno varovati? —

Kaj pravi stari pregovor? — Al je moč ljubega Boga goljfati? —

3.

Peter in Janez ozdravita hromeга.

Bog sv. Duh je apostole čisto premenil al prerodil: dal jim je, de so presvete Jezusove nauke prav dobro zastopili, in brez strahu od ljubega Jezusa v vsakem jeziku govorili tako goreče, de se je koj po prvi pridgvi apostola Petra okoli 3000 ljudi kerstiti dalo, ki so se verne imenovali; verni pa al kristjani, ki so namreč presv. Jezusove nauke sprejeli in apostolom kot svojim predpostavljenim podložni bili, se imenujejo „sv. katoliška cerkva.“ Tudi hiša, kamor so kristjani s svojimi predpostavljenimi moliti hodili, se cerkva imenuje. Cerkva, to je, število pravo-vernih kristjanov je čedalje veči prihajala. Bog sv. Duh je dajal apostolom sv. gorečnosti, da so veseli in brez strahu od križanega Jezusa pridi-govali, mili Jezus pa jim je dajal moči, de so čudeže delali, in tako se je skorej vsak den ve-liko ljudi kerstiti dalo. Nekega dne sta šla apo-stola Peter in Janez skupej v tempel molit. Pri velikih vratih je sedel reven mož, ki je hrom al kruljev že na svet prišel. Bil je že siromak 40 let star. Vsak den so ga na tisto mesto pri-nesli, de je vbogaime prosil. Prosil je tudi Petra in Janeza za dar. Peter mu ni imel ničesar dati; vendar — le se mu je siromak v serce vsmilil. Poln zaupanja v smilenega Jezusa je torej rekel: „Zlata in srebra nimam, al kar imam, ti dam: V imenu Kristusovem vstani in hodi.“ In prime

ga za roko in ga vzdigne. Revež skoči ves zdrav na noge in je šel s njima v tempel Boga hvalit. Vsi pa, kateri so to vidili, so se čudili in za apostoloma tišali. Peter viditi toliko ljudi pravi: „Zakaj se čudite, kakor bi bila s svojo močjo tega ozdravila. Bog je počastil svojega sina Jezusa, kterega ste bili križali. Le po veri v njegovo ime je ta le revež svoje zdravje zadobil. Spokorite se tedaj, de se vam grehi zbrisejo in de milost pridobite, kadar pride Jezus Kristus sodit ta svet.“ In od tistih, ki so Petra čuli, se je zopet blizo 5000 kerstiti dalo; in tako je sv. cerka zmirej veči prihajala.

Vikše duhovne in pismarje je jezilo, de sta apostola od Jezusa govorila; torej pošljejo beriče, de ju in ozdravljenega moža v ječo zaprejo. Drugo jutro pustijo apostola pred se pripe-ljati in ju vprašajo: „S kako močjo in v čigavem imenu sta reveža ozdravila?“ Peter, kteremu je Bog sv. Duh moč dal, odgovori: „Vi vikši ljudstva! V imenu Jezusa Kristusa, kterega ste križali, kateri je pa od mertvih vstal, stoji ta — le hromi spet zdrav pred vami.“ Ko so viši duhovni in pismarji toliko serčnost vidili, so se čudili; in ker so verh tega še ozdravljenega človeka poleg Petra vidili, niso vedili kaj odgovoriti. Ukažejo torej apostolnoma, naj odstopita in se posvetujejo, kaj bi bilo storili. Čez nakoliko časa apostola spet pokličejo, ter jima vkažejo, naj bi nehala v imenu Jezusovem govoriti in učiti. Al Peter in Janez odgovorita: „Sodite sami, če je to prav, de bi vas bolj vbogala kot Boga?“ Na to pa so ju izpustili, ker so se ljudstva bali.

Apostoli so čudežev brez števila delali. Nosili so ljudje svoje bolnike kar na ceste, kjer je Peter hodil, de je njegova senca na nje padla in oni so ozdraveli. Viši duhovni in pismarji dajo zdej vsih dvanajst prijeti in jih v ječo vreči. Al po noči pride angel nebeški, jih iz ječe spusti in reče: „Pojte v tempel in serčno učite ljudstvo!“ Na to so šli že zgodaj v tempel in so učili. Ko viši duhovni in pismouki to zvedó, jih pred se pokličejo, rekoč: „Al vam nismo prepovedali, učiti v Jezusovem imenu?“ Peter pa v imenu vsih apostolov odgovori: „Boga moramo bolj vbogati kot ljudi!“ Po tem jih vkažejo pretepsti in jim še enkrat prepovejo, v Jezusovem imenu učiti, in jih izpustijo. Apostoli so veseli šli odtod, de so bili vredni, zavolj Jezusa terpeti. Učili so kot prej vsaki den v tempelnu in po hišah.

Pervi kristjani so kaj radi v tempel k službi božji hodili; tudi mi moramo zlasti o nedelah in praznikih radi v cerkev hoditi, de dobrega Boga molimo, se mu za vse v celem tednu prejete dobre zahvalimo in prosimo, de bi nam še tudi prihodnič dal, česar nam je treba za telo in dušo. — Pervi kristjani so vse, kar so apostoli učili, terdno verovali in tudi spolnovali; vedili so, de apostoli učijo božje nauke, de jim je dal vesmogóčen Jezus moč, čudeže delati, Bog sv. Duh pa toliko serčnosti, de so brez straha križanega Jezusa oznanovali in resnico govorili, ako ravno so jim viši duhovni in pismarji žugali in jih pretepsti dali; pri vsim tem so bili veseli in so rekali: „Moramo Bogu bolj vbogati kot ljudem.“ Ravno tako moramo tudi mi v terdno verovati,

kar mešniki v cerkvi učijo; zakaj mešniki so namestniki božji in ravno tiste božje navke učijo, ktere so apostoli učili. Pa tudi storiti moramo, kar nas mešniki učijo.

Po svetu je veliko veliko hudobnih ljudi, ki druge radi v greh napeljujejo, ter pravijo, de to, kar učeniki v šoli in mešniki v cerkvi učijo, ni res; o ne verjamite nikoli takim hudobnežem in nikar jih ne vbogajte, in ko bi tudi oča al mati vam vkazali: „Idi v tujo hosto po derv, idi na sosedov sadja poberati, al ženi kravo na tujo pašo“, ne vbogajte jih, tudi takrat ne, ko bi vas celó tepsti hotli, temveč odgovorite jim: „Ljubi oče, dobra mama! v vseh rečeh vas rad vbogam, kar ni zoper božjo voljo; al tega ne storim, ker je greh in ker sv. apostoli učijo, de moramo Boga bolj vbogati kot ljudi.“ Vsak den torej Boga sv. Duha prosite, rekoč: „O Bog sv. Duh, daj nam pomoči, de bomo mogli vselej in povsod dobro storiti in se greha varovati.“

Janezek Pevčev! kam so prvi kristjani posebno radi hodili? — Kam moramo tudi mi radi hoditi? — Pokaj pa hodimo v cerkev? — Al veš, kaj je cerkev? — Kaj še tudi cerkev imenujemo? — Al ste tudi vi otroci udje sv. cerkve? — Nežika Rotnikova! al so tudi apostoli čudeže delali? — Al s svojo močjo? — S čigavo močjo pa? — Al še veš, kaj je čudež? — Čudež je to, kar le Bog storiti zamore, al pa tisti človek, kteremu Bog svojo moč da? — Petrek Kunejev! kaj je čudež? — Kteri apostol je kaj čudeže delal? — Kakšin čudež je Peter storil? — Kaj je Peter počel, ko je toliko ljudi vidil? — Koliko se jih je dalo kerstiti? — Koliko pa, ko je prvi-

krat pridigoval? — Julka Pirtošekova! kaj se je s Petrom, Janezom in beračem na to zgodilo? — Kaj so ju viši duhovni in pismarji vprašali? — Kaj je Peter odgovoril? — Kaj so zdej apostoloma prepovedali? — In kaj sta ona odgovorila?

Andrejček Pircov! tebi bi oča al mati rekli: „idi v sosedov vert, sadja poberati“, al bi šel? — Zakaj nek ne? — Al so vsi apostoli čudeže delali? — Kteri apostol pa posebno? — Kakšino moč je imela celó njegova senca? — Cilka Žurmanova! al je to višim duhovnim dopadlo, de so apostoli brez števila čudežev delali? — Kaj so jim torej storili? — Al so bili dolgo v ječi? — Kdo jih je rešil? — Kaj jim je angel zapovedal? — Blažek Dolinšekov! al so viši duhovni pustili apostolom v tempelni učiti? — Kaj so spet apostoli odgovorili, ko so jim viši duhovni in pismarji zopet prepovedali, v imenu Jezusovem učiti? — Kaj se jim je zgodilo, prej ko so jih spustili? — Al so bili zavoljo tega nevoljni? — Kdo jim je toliko serčnosti dal, de so se celó veselili, ker so tepeni bili? — Kaj so spet potem počeli? —

4.

Sv. Štefan, prvi mučenik.

Ker je sv. cerkva — število kristjanov, — zmirom bolj rastla, apostoli niso vtegnili več za vboge skerbeti. Torej skličejo verne in jim rečejo: „Izvolite si zmed sebe sedem mož, ki dobro slovijo in so polni sv. Duha, de bodo nam pomagali in pa za vboge skerbeli. Mi imamo preveliko opraviti, ker število kristjanov vsak den raste.“ Verni so izvolili sedem možev, med kterimi

naj imenitnejši bil je sv. Štefan. Apostoli so čez nje molili in na nje roke položili. Imenovali so te može levite al diakone, ker so bili za edno stopinjo manjši kot mešniki.

Štefan je bil rojen Jud, je v Jeruzalemu prebival, apostole poslušal, in se spreobernal. Bog sv. Duh dal mu je čudapolno modrost: tako jasno je iz sv. pisma spričal, da Jezus je obljubljeni odrešenik, da noben mu ni mogel zopergovoriti. Po njegovih pridigah se je prav veliko ljudi spreobernalo. To je više duhovne in pismouke razkačilo. Začelo se s njim prepirati, in ker niso mogli zoperstati njegovi modrosti, so krive priče podkupili, kateri so ga zatožili, da je Boga preklinjal. Pred sodniki je sv. Štefan svojo nedolžnost do živega dokazal. Poslednič je še hudobne Jude posvaril, rekoč: „Vi terdovratni! Zmirom se vstavljate Bogu sv. Duhu! Preroke — svete može — ste preganjali, celó božjega sina ste vmorili.“

Takih besed Judje prenašati ne morejo, od jeze s zobmi škripajo. Nedolžen Štefan dobro vé, da ga hočejo vmoriti; torej svoje oči proti nebesom oberne, od nebeškega Očeta pomoči si sprositi. Zdej se mu pokaže vsmilen Jezus, v znamenje, da mu hoče pomagati. Zato sv. Štefan poln veselja zavpije: „Glejte! jez vidim sv. nebesa odperete in ljubega Jezusa na desnici božji sedeti.“ Na to pa grozovitni Judje na nedolžnega Štefana planejo, ga iz mesta vlečejo, svoje oblačila slečejo, ktere je mladenč po imenu Savi, od kterega vam bom kmali veliko lepega pravil, varoval, da jih nihče vkradil ni, in so ga začeli s kamni pobijati. Stal je, ko je od vsih strani kamnje na-nj letalo, v nebo gledal in rekel: „Gospod Jezus! vzemi

mojo dušo“; po tem poklekne in moli za svoje morivce: „Gospod! ne prištej jim tega v greh.“ Komej je to izrekel, je na tla padel in v Gospodu zamerl. Bogaboječi možje so Štefana pokopali; kristjani so zelo zelo po njem žalovali. — Štefan, kar slovenj pomeni venec al krona, je prvi zmed vsih Jezusovih učencov kerv in življenje za Jezusov navk daroval; zato ga prvega maternika imenujemo in nja praznik prvi den za Božičem obhajamo. V pratiki in po cerkvah vidite sv. Stefana namalenega v kratki mašni srajci in ima kamnje pri sebi, ker je bil namreč levit al diakon in so ga s kamni pobili.

Svet Štefan nas lepo uči, kako moramo tudi mi sv. vero zagovarjati. Ljubi otroci! je veliko malopridnih ljudi, ki od Boga, od mešnikov in od božjih reči nespodobno govorijo, posebno po tabernah. Kedar bote take hudobneže slišali, morate se poskusiti za ljubega Boga, rekoč: „Tako govoriti ni prav, ker veliki greh je.“ — Neka pobožna mati se je na dalni pot podala. S sebo vzela je hčerko, ktera je še le 4 lete stara bila. Deklica bila je pobožna in je od ljubega Boga veliko lepega povedati vedila. Enega dne ste v neki taberni južinile. Pri mizi bila sta tudi dva mlada gospoda, ktera sta prav nespodobno od toliko dobrega Boga govorila. Pridna deklica okoli pogleduje, če bo kdo hudobneža posvaril; al nihče ju ni. Naenkrat vstane, se vstopi pred gospoda in reče: „To ni prav, de tako nespodobno od ljubega in dobrega Boga govorita.“ Hudobneža sta se sramovala in sta koj omolknila; nek stari gospod pa je pridno deklico pohlavil: „Prav imaš, ljubo dete! tako se ne smé govoriti od ljubega

Boga.“ Tako kakor deklica ta pobožna morate tudi vi ljubega Boga in svete reči zagovarjati.

Sv. Štefan nam je pa tudi v lep zgled, kako moramo tudi mi kot kristjani Jezusa posnemati. Kakor ljubi Jezus na križu, je tudi sv. Štefan za svoje morivce kleče molil, ko so od vsih strani kamnje na-nj lučali, rekoč: „Gospod! ne prištej jim tega v greh.“

Francka Štantetova! ti si vselej dobro odgovarjala, vem, de boš tudi danes dobro znala, povej nam torej: al je cerkva — število kristjanov — zmirom rastla? — Kaj so tedej apostoli storili, ker so imeli veliko opraviti? — Kaj so rekli vernim? — Al so zvolili sedem možev? — Kteri je bil naj imenitnejši med njimi? — Tomažek Tičarjev! kako so te zedmere može imenovali? — Zakaj levite al diakone? — Kaj so jim apostoli storili, preden so službo nastopili? — Jože Novakov! kdo je bil sv. Štefan? — Kaj je posebno pričal? — Kaj se mu je zategadel prigodilo? — Al je spričal svojo nedolžnost? — Cencl Žoharjev! kaj še je sv. Štefan pred sodniki Judom rekel? — Kdo mu je dal modrost, de je tako lepo govoril? — Terezika Pečnikova! zakaj so pismouki nedolžnega Štefana zatožili? — Kaj so mu na to storili, ker jim je resnico povedal? — Koga je Štefan pomoči prosil? — Kdo se mu je na to pokazal? — Kaj je tedej Štefan rekel? — In kaj so zde s njim počeli? — Barbika Grobelnikova! kako je sv. Štefan svojo dušo zročil, ko je od vsih strani kamnje na-nj letalo? — Kako je pa za svoje morivce molil? — Kdo ga je pokopal? — Kaspar Župančev! kteri mladenč je varoval oblačila tistih, ki so nedolžega Štefana

s kamni pobijali? — Ti bi slišal hudobne ljudi od Boga al od mešnikov nespodobno govoriti, al bi molčal? — Kako bi govoril? — Lucika Preskarjeva! al še veš, kar sim vam od neke mahnje pobožne deklice pravil? — Povej. — Ja, tako kot sv. Šefan in ta pridna deklica moramo govoriti, kedar slišimo od božjih reči nespodobno marnovati. — Tončka Majcenova! Tebe bi bil kdo pretepel, al ga boš preklinjala? — Kako boš za njega molila? — Kako je sv. Štefan za svoje morivce molil? — Kdo je tudi za svoje sovražnike molil? — Koga je torej sv. Štefan posnemal? — Vidiš! sv. Štefan je bil pravi kristjan in Jezusov učenc. — Hanika Trobejova! al si že kdaj vidila podobo sv. Štefana? — Kako ga vpodobljajo al malajo? — Zakaj tako? — Pavlek Sedlarjev! kdaj obhajamo praznik sv. Štefana? — Zakaj prvi den za Božičem? — Kaj se pravi Štefan po naše? —

5.

Angel reši Petra iz ječe.

Po Štefanovi smerti so začeli tudi druge Jezusove učence in celó opostole preganjati. Hudoben kralj Herod je vkažal svetega apostola Jakoba s mečem vmoriti. Ko je vidil, de je to Judom dopadlo, da tudi apostola Petra prijeti, v jočo djati in ga misli po veliki noči vmoriti. 16 vojšakov je Petra v ječi varovalo. Drugi kristjani so brez prenehanja zanj molili. Že je prišla zadna noč pred strašnim dnevom, na kateri bi imel vmorjen biti. Peter v dve verigi al ketni vklenjen spi. Pa čudite se! po noči pride angel nebeški k njemu.

Vsa ječa se nebeško razsvetli. Angel se Petra rahlo dotakne, ga zdrami in pravi: „Hitro vstani, obuj se in ogerni, in pojdi za menoj.“ Pri tej priči ste padle verigi al ketni z njegovih rok. Peter se hitro obleče in gre za angelom. Al vse se mu je zdelo, kot bi se mu senjalo. Gresta memo vojšakov prvih in drugih vrat in prideta do železnih vrat, ktere so se jima same odperle. Skuz te vrata prideta v mesto; ječa je bila namreč zunaj mesta. Angel pelja Petra v mesto in naenkrat zgine. Peter se po tem zdrami in reče: „Zdej vem, de je Gospod Bog svojega angela poslal, me rešit iz Herodove oblasti.“

Peter je šel do hiše, kder so bili drugi kristjani sbrani. Ako ravno je že zlo pozno bilo, so še bili vendar — le skupej in so molili za Petra. Kar čujejo nekega na vrata terkati. Hišna dekla gre vun in vpraša, kdo de je? — Po glasu spozna Petra, al od samega veselja vrata odpreti pozabi, in leti drugim povedat, de je Peter zunej. Vsi so mislili, de se dekli meša. Med tem pa je Peter zmirom bolj terkal. Zdej jih gre več vun, vrata odprejo in kako močno se začudijo, ko Peter pred nje stopi. Veseli ga v hišo peljajo. Peter jim zdej s roko migne, naj molčijo in pripoveduje, kako ga je vsmiljen Bog čudno rešil iz ječe, in vsi so hvalili Boga za toliko gnado.

Kakor hitro je grozoviten kralj Herod apostola Petra v ječo zapreti dal, so kristjani zanj brez prenehanja molili, ker mu niso mogli drugače pomagati. Tako moramo tudi mi, kedar svojega bližnega v stiski vidimo in mu nismo v stani pomagati, zanj moliti, rekoč: „O neskončno dober Bog! pomagaj po svojem angelu mojemu prijatlu

al bližnemu v tej revšini al bolezn, ne pripusti, de bi obupal.“ In mi, kedar nas drugi po nedolžnem ogovarjajo in preganjajo, ne smemo se jeziti, ampak v Boga zaupati, kakor sv. Peter, ki je v ječi sladko spal, ker imel je dobro vest. Tako zaupajmo tudi mi v dobrega Boga in se zvesto svojemu angelu varhu priporočujmo, zraven pa se gerdega greha skerbno varujmo in ljubi Bog nas bo vselej vsake nesreče varoval pa tudi rešil, če bi še tudi tolika bila.

Kjer je huda sila,
Je blizo roka mila.

Maksl Globočnikov! kako se je kaj učencem in apostolom po smerti sv. Štefana godilo? — Kteri kralj jih je začel preganjati? — Kterega apostola je dal vmoriti? — Kterega pa v ječo zapreti? — Zakaj? — Cilka Lesjakova! ti bi na sosedovem sadja nabrala in bi ga domu prinesla, in oča in mati bi te zategadel hvalili, al bi še enkrat storila? — Zakaj ne? — Kaj so kristjani počeli, ko je Peter v ječi bil? — Francek Žapančičev! nek človek bi n. pr. v vodo padel, on mило prosi, de bi mu v pomoč prišel, ti pa ne moreš al ne upaš, kaj bi vendar storil? — Kako bi zanj molil? — Koliko vojšakov je apostola Petra v ječi varovalo? — Jerka Črepinšekova! al je sv. Peter nevoljen bil, ker je v ječi zapert bil? — Tebe bi kdo obdožil, de si to al uno reč vkradila, in te tedej v ječo zaprejo, al bi za to preklinjala? — Kaj bi si mislila? — Ja! v dobrega Boga moramo zaupati in se angelu varhu priporočati in rešeni bomo. — Lovrek Potočnikov! al so res sv. Petra vmorili? — Kako se je zgodilo, de ga niso vmorili? — Kam ga je angel nebeški peljel?

— Skuz koliko vrat sta morala iti? — Skuz ktere vrata sta prišla v mesto? — Kje je bila ječa? — Zefka Steharnikova! kam je sv. Peter šel, po tem ko jo angel zginul? — Kaj so delali verni v hiši? — Kdo je narprej vun šel, ko so na vrata terkati slišali? — Al mu je dekla odperla? — Jurek Nacesnikov! zakaj nek ni dekla vrat odperla? — Kaj so kristjani mislili, ko jim je dekla povedala, de je Peter zunej? — Al je še Peter dalej terkal? — Kaj se je na to zgodilo? —

6.

Savl se spreoberne.

Kristjane so zmirom bolj preganjati začeli, zlasti pa tisti Savl, ki je še kot mladeneč varoval oblačila tistih, ki so sv. Štefana s kamni pobili. Pregarjal jih je nevsmiljeno v mestu Jeruzalemu. Iz sovraštva do kristjanov si je sprosil od viših duhovnov pravico, vse keršanske može in žene v mestu Damasku poloviti in jih zvezane v Jeruzalem pripeljati. Ker so mu viši duhovni to pravico dovoljili, se je koj v Damask podal s nekterimi tovarši. Že je bil blizo mesta. Naenkrat ga nebeška luč obsveti in kot od bliska zadet pade z konja na tla in sliši glas iz nebes, ki mu reče: „Savl! Savl! zakaj me preganjaš?“ Ves plah praša Savl: „Gospod! kdo si?“ Glas mu odgovori: „Jez sim Jezus, kterega preganjaš.“ Savl se zdej po celem životu trese in spet vpraša: „Gospod! kaj hočeš, de storim?“ In Jezus mu odgovori: „Vstani in pojdi v mesto — Damask; — tam boš zvedil, kaj ti je storiti.“

Tovarši, ki so s Savlom potovali, so se silno silno prestrašili, ker so slišali ta glas; pa vidili niso nikogar. Ko je Savl pregledati hotel, ni ničesar več vidil, ker je bil od nebeške svetlobe oslepel. Torej ga tovarši za roko primejo in ga peljajo v mesto Damask, v hišo nekega moža, ki mu je bilo ime Juda. Tukej je ostal tri dni; ni vidil ničesar, ni pil, ni jedel, le postil se je in molil zmirom. V mestu Damasku je takrat živel nek pobožen učenec Jezusov s imenom Ananija. Temu reče Gospod Bog v sanjah: „Ananija! pojdi v hišo, kde Savl prebiva!“ Ananija odgovori: „Gospod! slišal sim, koliko hudega je storil ta mož kristjanom v Jeruzalemu; tudi ima oblast, tu vse kristjane vjeti, zvezane v Jeruzalem peljati in jih vmoriti.“ Gospod Bog pa reče: „Pojdi in nič se ne boj! Savla sim si izvoljil, de bo moje ime oznanoval kraljem in nevernikom.“ Ananija gre torej v tisto hišo, položi Savlu roke na glavo in pravi: „Ljubi brat Savl! poglej me! Jezus, ki se ti je po poti prikazal, me pošlje, de spet spregledaš in prejmeš sv. Duha.“ Savl je precej spregledal in spoznal Ananija, kterege je v sanjah vidil, kako je roke nad nja polagal in ga slepote rešil. Dal se je po tem kerstiti in se je pozdeje imenoval Pavl. Začel je koj v mestu Damasku očitno božjo besedo oznanovati, de je Jezus križani res sin božji. Mestni prebivavci, posebno Judje, so se zavzeli, rekoč: „Al ni on v Jeruzalemu kristjane preganjal in tudi sem je zategadel prišel; zdej pa sam Jezusa križanega oznanuje?“

Kako neskončno vsmiljen in dobrotljiv je Bog sv. Duh: razsvetil je Savla, de je spoznal svoje

hudobije, nehal nedolžne kristjane preganjati in sam začel Jezusa križanega oznanovati! Kakor apostole in sv. Štefana, je Bog sv. Duh tudi Savla premenil al prerodil, in mu serčnosti dal, de je brez straha povsod od ljubega Jezusa vpričo vsih ljudi govoril in zavoljo njega veliko preganjanja in celo strašno smert preterpel, kakor vam bom pozneje pravil. Ljubi otroci! veliko grešnikov je po svetu, ki tudi kot Savl ljubega Jezusa preganjajo s tem, de nesramno živijo, krađejo, preklinjajo, pijančujejo in druge grehe doprinašajo, Za te moramo Boga sv. Duha prav ponižno prositi, naj bi jih razsvetil, de bi se kot Savl poboljšali in lepo čedno živeli. Spomin, de se je Savl spreobrnil, obhajamo po zimi po novem letu. Tisti den moramo Boga sv. Duha prav goreče prositi, rekoč: „O Bog sv. Duh! razsveti vse grešnike, de bi se kot Savl spreobrneli in brumno živeli.“ V pratiki se vidi ti den, kako Savl od nebeške svitlobe oslepljen s konja na tla pade.

Boštjanek Sirkov! al si že kdaj od nekega Savla kaj praviti slišal? — Kdaj? — Kaj sim vam pa dones od Savla pravil? — Kaj se mu je po poti v mesto Damask prigodilo? — Al so njegovi tovarši kogar vidili? — Nežika Vodebova! al je Savl po tem, ko je s konja padel, kaj vidil? — Zakaj ne? — Kako je pa v mesto Damask prišel? — Kaj se je dalej v Damasku godilo? — Al si že kdaj od nekega drugega Ananija kaj slišala? — Kdaj? — Cencl Gabričev! al se je Savl tudi kerstiti dal? — Kako se je po tem imenoval? — Kaj je na to v Damasku počel? — Cencl Cebančev! kdo je Savla tako premenil al prerodil? — Al tudi med nami ljudje kot nekaj

Savl, ljubega Jezusa preganjajo? — Kako ga preganjajo? — Kaj moramo za take storiti, da bi se spreobrnili? — Kteri den moramo posebno za take Boga sv. Duha prositi? — Ajtka Pajekova! kdaj pa obhajamo spomin, da se je Savl spreobrnil? — Kako boš ti tisti den za grešnike Boga sv. Duha prosila? — Kaj se vidi tisti den v pratiki? — Zakaj?

7.

Pavl ozdravi v Listri kruljevca.

Bog sv. Duh je Pavlu toliko serčnost in gorečnost do ljubega Jezusa dal, da se je v tuje kraje med ajde podal, božjo besedo oznanovati. V imenu vsemogočnega Jezusa je tudi čudeže delal. Prišel je s nekim tovaršom v ajdovsko mesto Listra in je ljudem križanega Jezusa oznanoval. Med ljudmi ga je tudi poslušal že od rojstva kruljev mož. Pavl ga zagleda in ko vidi, da veruje v smilenega Jezusa, mu glasno reče: „Vstani in hodi.“ In koj je vstal in hodil. Ljudje to viditi so si mislili, da sta Pavl in njegov tovarš bogova; torej so jima hotli kot bogovom darovati. Al Pavl reče: „Možje! kaj počenjate? Umerjoča človeka sva, kot ste vi.“ Komej sta vbrabila, da jima niso božje časti skazali.

Kmali potem pa pridejo Judi iz drugih krajev, kjer je Pavl že besedo božjo oznanoval, in podpihujejo ljudi tako dolgo, da so Pavla s kamni pobijati začeli. Pavl pade ko mertev na tla in obleži. Ljudje ga vlečejo iz mesta. Ko ga zvesti učenci njegovi žalostni obdajajo, Pavl precej vstane in gre s njimi v mesto. Drugi den

gre v druge kraje, kjer je veliko ljudi spreobernal.

O kako ponižen je bil sv. Pavl! Veliko čast so mu ljudje v mestu Listri skazati hotli; al njemu ni bilo za to mar, njegova edina čast je bila, od ljubega Jezusa govoriti. Kot sv. Pavl, moramo tudi mi ponižni biti in misliti, de mi vsi skupej ničesar ne moremo, ako nam Bog ne pomaga. Vse, kar imamo, je le od Boga; tudi če kaj dobrega storimo, al če n. pr. dobro keršanski navk znamo, vse le od Bog pride.

Francek Muhičev! al se je sv. Pavl tudi med ajde podal, božjo besedo oznanovat? — Kdo mu je dal toliko serčnost? — Al se je sam med ajde podal? — Julka Orešnikova! v katero ajdovsko mesto sta sv. Pavl in njegov tovarš prišla? — Kaj sta ondi delala? — Al je sv. Pavl z lastne moči kruljevega moža ozdravil? — Al ni tudi sv. Peter hromeга človeka ozdravil? — Kje? — Kako mu je rekel? — Mihec Lapuhov! kaj so si ljudje mislili od sv. Pavla in njegovega tovarša, ko so vidili, de je kruljev mož naenkrat hodil? — Al je sv. Pavlu to prav bilo? — Kaj je rekel? — Ti včasih prav gladko odgovarjati znaš, al bi bilo prav, ko bi svoje tovarše zaničeval za to, ker manj kot ti znajo? — Kdo ti pa da, de dobro znaš? — Komu moraš toraj za to hvalen biti? — Hanika Leskovšekova! tvoji stariši imajo lepo hišo in veliko drugih lepih reči, al bi prav bilo, ko bi n. pr. Filipeku Jugovemu rekla: „Ti si berač!“ za to, ker ni tako bogatih starišev, ko ti? — Kdo je dal tvojim starišem toliko lepih reči? — Koga moraš tedej hvaliti? — Francek Ermenčev! kaj se je po tem sv. Pavlu

prigodilo, ko so nekteri Judje v mesto prišli? — Kam so ga na to vlekli? — Al je bil sv. Pavl mertev? — Kaj pa? — Kam se je drugi den podal? —

8.

Pavl potuje v Rim.

Ker je Pavl tako goreče po vsih ajdovskih krajih križanega Jezusa oznanoval, ga imenujemo tudi apostola, kot Petra, Janeza, Andreja in druge. V naj imenitneje ajdovske mesta je šel, besedo božjo oznanovat; zategadel ga imenujemo apostola ajdov. Toda hudobni Judi so ga povsod preganjali in ajde zoper njega šuntali. Kjerkoli so ga v gledali, so ko stekli psi na nja padli in ga vmoriti hotli. Vlekli so ga v mesti Cezareji pred deželnega oblastnika, naj bi ga obsodil; al Pavl reče, naj ga v mesto Rim pošlje, ker hoče le od cesarja sojen biti. Torej ga deželni poglavar v Rim peljati pusti. Na morju pa silo huda burja vstane, ki barko sem — tert — je zaganja. Mornarji so blago in vse druge reči v morje pometali, al nič ni pomagalo. Že so skorej obupali. Pavl jih zagotovi, de se nobenemu nič kaj žalega prigodilo ne bo, le samo barko bo burja razbila. In res. Drugo jutro zadene barka na pečovje, ktero je bilo pod vodo skrito. Na dvoje se razkolje in valovi jo razbijejo. Ljudje so se vsi rešili na deskah in kosih razstrešene barke. Nobeden se ni potopil, pa tudi ne poško doval, kakor je tudi apostol Pavl prerokoval. Priplavali so na otok po imenu Malta. — Otok je suha zemlja, ktera je od vsih krajev od vode obdana.

Prebivavci na otoku so bili ajdi, pa so tujce prav prijazno sprejeli. Bili so mokri in zeblo jih je, ker je bilo že pozno v jesen. Donašajo jim toraj derv, de so ogenj napravili, in jim lepo strežejo. Tudi apostol Pavl je zgrabil dračja in ga na ogenj djal. V dračju je pa bil skrit gad — strupna kača. — Ker je kači zmirom bolj vroče prihajalo, naenkrat v Pavla skoči in se mu okoli roke ovije. Prebivavci to viditi, so rekli: „Ta človek mora velik hudobnež biti; komej je morju všel, ga že gad vmoriti hoče.“ Al Pavl verže kačo v ogenj. Ljudje so mislili, de bo precej otekkel in vmerl; ko so pa vidili, de mu nič ne dene, so rekli, de je Bog. Tudi poglavar na otoku je Pavla in druge tujce na svoj dom povabil in jim lepo stregel. Njegov oča je imel merzlico in grižo. Pavl položi roko najn in je ozdravel. Apostol Pavl je tri mesce na otoku ostal in veliko ljudi k pravi veri spreobernal. Po tem se je pa s drugimi tovarši v Laško deželo v mesto Rim podal, de bi od samega cesarja sojen bil. Cesar mu privolji, de sme poleg vojšaka po mestu hoditi in učiti.

Kot apostol Pavl je tudi apostol Peter križanega Jezusa po tujih deželah oznanoval in je tudi po svojih apostolskih hojah v mesto Rim prišel, kjer je ko Pavl goreče božjo besedo oznanoval in učence pošiljal na Francosko, Špansko in tudi v naše slovenske kraje, de so pravo sv. vero oznanovali. Rimski cesar je bil takrat grozoviten Nero. Ta je strašno strašno kristjane preganjal. Dal je tudi sveta apostola Petra in Pavla en den vmoriti, in sicer sv. Petra križati tako, de so bile noge kviško, glava pa navdol

obernjena; sv. Pavlu je pa dal glavo odsekati. Ko so sv. Pavlu glavo odsekali, ni rudeča kri, ampak bela ko mleko tekla. Odsekana glava je trikrat presveto ime Jezus izgovorila. Njuno trupla sta v Rimu pokopana. Njima v čast je posvečena prelepa in velika cerkva, katero so več sto let zidali in je veljala 64 milijonov tolarjev. Vsako leto roma v to sv. cerkev 1000 in 1000 pobožnih romarjev iz vseh krajev sveta, molit pred sv. oltarjem, pod katerim počivajo svete kosti sv. Petra in Pavla. Njima na čast obhajamo vsako leto po leti poseben praznik, praznik ss. apostolov Petra in Pavla. Ta praznik se moramo njima prav goreče zahvaliti, ker sta tako serčno pravo sv. vero oznanovala, de sta za — njo tudi kri prelila.

Njune podobi ste že po cerkvah in v pratikah velikokrat vidili. Podoba sv. Petra je taka — le: Sv. Peter ima v roki kluč, v znamenje, de mu je ljubi Jezus zmed vseh apostolov naj večo oblast na zemlji in v nebesih dal, zato ga tudi prvega apostola imenujemo; in ker je v mestu Rimu vmerl, imenujemo njegovega nastopnika rimskega škofa, papeža, to je, očeta, poglavarja vsih škofov in vsih pravovernih kristjanov. Včasih ima sv. Peter tudi petelina pri nogah. Peteln pomeni, de je sv. Peter v samega sebe preveč zaupal, in ravno zategadel milega Jezusa trikrat zatajil; nas pa peteln uči, de moramo le Boga pomoči prositi, če hočemo v dobrem stanovitni ostati. — Podoba sv. Pavla je pa takšina le: Sv. Pavl kaže s desno roko v nebesa, ker je tolikim ljudem zlasti ajdom s svojimi navki in zgledi v nebesa pot pokazal; levo roko pa na meč polaga v pomembo, de mu

je bila zavoljo Jezusovega navka v Rimu s mečem glava odsekana.

Prebivavci otoka Malte so apostola Pavla in druge nesrečne reveže prav ljubeznivo sprejeli in jim lepo postregli, ako ravno so ajdi bili. O kako v lepo posnemo so nam kristjanom! Pride vbog in spehan popotnik in nas kruha al kupico vode prosi, hitro mu postrežimo: kar vbogemu dobrega storimo, smo samemu Jezusu storili. V tem moramo posnemati ajde; pa nikakor v tem, ker so od Pavla mislili, de je velik grešnik za to, ko se mu je kača okoli roke ovila. O Bog nas vari, od bližnega tako misliti al krivo ga soditi! Včasih je že človek svoje revšine tudi kriv, tako n. pr. kdor pijančuje, s časoma vse, kar glešta, zapravi in tudi velikokrat zboli. Al vselej človek svoje nesreče ni kriv; zakaj za vse, kar koli se človeku prigodi, vseveden Bog vé, brez njegovega vedenja še las iz glave nam ne pade. Vidite torej, de je bližen bolan, al de mu je nesreča živinco pomorila, al de mu je vse zgorelo, Bog vas vari, de bi ga krivo sodili, to je, de bi mislili, da je velik grešnik, timveč rečite: „Dober Bog že vé, zakaj mu je to al uno nesrečo poslal. Bodi mu, o Oče nebeški milostliv in pomagaj mu, de bo voljno terpel.“

Jurek Jugovičov! kako tudi sv. Pavla zategadel imenujemo, ker je tako goreče križanega Jezusa oznanoval? — V katerih mestih je posebno pridigoval? — Kteri ljudje so bili njegovi največi sovražniki? — Kaj so mu hotli storiti? — Zefka Goličnikova! v katerem ajdovskim mestu so Judje apostola Pavla zgrabili? — Pred koga so ga peljali, naj bi ga obsodil? — Al ga je deželni

oblastnik obsodil? — Zakaj ne? — Pripoveduj nam, kako se je apostolu Pavlu po poti v mesto Rim godilo? — K vam pride spehan popotnik, in tebe prosi, de bi mu merzle vode prinesla, kaj boš hitro storila? — Komu si dobro s tem storila? — Francek Klančnikov! tvoj tovarš Joža Zabukošekov je padel in si roko zlomil, bi bilo prav, če bi mislil, de je zategadel grešnik? — Kaj boš pa mislil? — In kako boš za-nj molil? — Kako dolgo je apostol Pavl na otoku Malti ostal? — Kam se je po tem podal? — Al je bil v Rimu za smert obsojen? —

Francka Smoličova! al je sv. apostol Peter tudi po tujih krajih pridigoval? — V katero mesto je poslednič prišel? — Kaj je v Rimu delal? — Martinek Zelnikov! kdo je bil takrat rimski cesar? — Al je cesar Nero kristjane rad imel? — Al je tudi ss. apostola Petra in Pavla vmoriti dal? — Kako je Petra vmoriti dal? — Kako pa Pavla? — Kaj se je čudnega zgodilo, ko so sv. Pavlu glavo odsekali? — Magdalenka Novakova! kaj so ss. apostoloma Petru in Pavlu v čast v Rimu zozidali? — Kje počivajo njune svete kosti? — Kdaj obhajamo njima na čast poseben praznik? — Kaj moramo posebno tisti praznik? — Tone Tofantov! al si že kdaj vidil podobo sv. Petra? — Kaj ima? — Kaj pomeni ključ v roki? — Kdo je njegov nastopnik al naslednik? — Koga morajo tedej vsi škofi in pravoverni kristjani za svojega poglavarja spoznati? — Kaj pa peteln pomeni? Hanika Vodušekova! Kako pa sv. Pavla malajo? — Zakaj kaže s desno roko v sv. nebesa? — Zakaj pa levo na meč polaga? —

Velika sreča, de smo kristjani.

Kakor ss. apostola Peter in Pavl so tudi drugi apostoli kot sv. Tomaž, sv. Jernej, sv. Filip i. t. n. vse kraje sveta prehodili in sv. Jezusov nauk oznanovali. Bog sv. Duh jim je toliko serčnost dal, de so brez straha učili, preganjanje in vse nadloge, celó naj grozovitušo smert raj preterpeli, kakor pa de bi bili enjali, pravo sv. voro oznanovati. Vsi so, razun sv. apostola Janeza, strašne smerti vmerli. Sv. Matiju so s sekiro glavo odsekali, zato ima sekiro v roki; sv. Filipa so križali in na križu s kamnjem vmorili, ima torej križ v roki; sv. Jerneju so s nožem kožo iz trupla zrezali in oderli, torej ima nož v roki, zadnič so ga pa križali; sv. Šimona so prežagali, ima torej v roki žago; i. t. n. Pa ne samo apostole, temveč tudi tiste, ki so presvete Jezusove nauke sprejeli — kristjane — so strašno strašno mučili al martrali: nekatere so žive v vrelem olji kuhali, drugim so kožo s telesa derli, al pa s ognjenimi klešami od kosti meso šipali; tretjim so raztopljen svinec v usta vlivali, roke in noge odsekovali, živim iz trebuha čreva motali in jezike rezali; četerete so v slamo zavijali, s smolo jih polili in tako žive zažigali. Tako grozovitno so jih morili. Bog sv. Duh jih je serčne al močne storil, de so vse s veseljem prenašali.

Pri sv. meši prvi kristjani niso smeli po dnevi biti, tem več le po noči v podzemskih jamah so se sberali in pri luči sv. službo božjo obhajali in pobožne pesmi prepevljali; v ta spo-

min pri nas vsakokrat pri sv. meši luči gorijo. O kako srečni smo mi, ker smemo brez vsega straha po dnevi pri sv. meši biti. Hvalimo torej toliko dobrega Boga in prav radi k sv. meši hodimo! Al preljubi otroci! še veliko milijonov ljudi je v dalnih krajih sveta, kateri še niso pravo sv. vero sprejeli. O kako nesrečni so!

Ajdovski stariši ne skerbijo tako lepo za svoje otroke, kot vaši stariši za vas. Marsiktera ajdovska mati, kadar dete rodi, ga pomori, podavi al pa na cesto verže, de ga pes požre. Po sto otrok se včasih tako pokonča. Če pa otrok odraste, ga nekteri stariši prodajo ko neumno živinco. O vbogi otroci! kako se jim takrat hudo godi. Morajo hudo delati, pa malo malo jesti dobivajo, in ker iz slabosti ne morejo delati, jih strašno pretepajo. O koliko jih zavolj revšine in lakote pomerje. O ljubi otroci! hvalite vsmilnega Boga, de vam je dal keršanske stariše, bodite jim torej radi pokorni, radi molite, pridno se učite in sramožljivo živite, tako se bote dobremu Bogu naj bolj hvaležne skazali. — Ne pozabite pa tudi moliti za vboge ajdovske otroke. Pridni šolarji imajo družbo, katero imenujejo „Sveto detinstvo Jezusovo;“ imajo namreč med seboj zavezo, de hočejo za vboge ajdovsko otroke moliti in se milemu detetu Jezusu priporočijo. Vsak šolar, ki družbi „Svetemu detinstvu Jezusovemu“ pristopi, daruje vsak mesec en krajcar in moli vsak den eno „Češena si Marija“, in pristavi: „Sveta Devica Marija! prosi za nas in za vboge ajdovske otroke.“ — Kdo si je to zapomnil? — No! Markec Kočnikov pové.

Krajcarji, ktere pridni šolarji vsak mesec dajajo, se pošljejo pobožnim duhovnikom, ki v ajdovskih krajih take nesrečne otroke kupujejo in jih potem v keršanske kraje v šole pošiljajo. Jelite! de bote tudi vi tej družbi pristopili, prav pridno vsak den za ajdovske otroke molili in ljube stariše prosili, de vam bojo vsak mesec en krajcar dali? — Jutre bom vse tiste zapisal, ki bodo tej lepi družbi pristopili.

Ljubi otroci! bodite pa tudi ss. apostolom in zlasti tistim svetim možem hvaležni, ki so nam Slovencom pravo sv. vero oznanovali, in ti so posebno: sv. Mohor in sv. Fortunat, ktera sta po Krajskem, Koroškem in Štajarskem noter v Horvaško presv. Jezusovo vero oznanovala; zato ju „apostola Slovincov“ imenujemo. — Kdo vé, ktera dva ss. moža sta nam Slovencom sv. vero oznanovala? — Francka Novakova! pové. — Kako torej sv. Mohorja in sv. Fortunata imenujemo? — Svetemu Mohorju in sv. Fortunatu se moramo tedej mi Slovenci večkrat, zlasti na nju praznik lepo lepo zahvaliti, rekoč: „O sv. Mohor in sv. Fortunat! lepo se vama zahvalim, ker sta nam Slovencom pravo sv. vero oznanovala.“

Kakor ss. apostole, Bog sv. Duh tudi njih nastopnike al naslednike — škofe — in duhovnike vodi in viža, de presv. Jezusove navke prav učijo. Rimski naj viši škof — papež — pa čujejo nad vsimi škofi in kristjani, de kaj krivega ne učijo. In glejte! vse škofe in pravoverne kristjane, ki so rimskemu papežu kot prvemu in naj višemu škofu podložni, imenujemo mi, kakor pravi kristjani, sv. rimsko katoliško cerkev. — Drugi pa, če v vse presv. Jezusove navke ne verjejo, al pa

rimskega papeža kot nar višega škofa ne spoznajo, niso udje sv. katoliške, kakor n. pr. Luterani al Protestanti. Ti ne verujejo vsega, kar sv. katoliška cerkva uči. Al vendar jih ne smemo zategadel zaničevati al sovražiti, timveč prijazni moramo s njimi biti in moliti za nje, naj bi jih Bog sv. Duh razsvetil, de bi svojo krivo vero spoznali in naši pravi sv. veri pristopili.

Urška Pisarjeva! al so tudi drugi apostoli v tujih krajih presv. Jezusove nauke oznanovali? — Imenuj mi nektele apostolov! — Kako se jim je kaj godilo? — Kdo jim je dajal toliko serčnost, de so vse veseli prenašali? — Al veš, kako so kaj kterege apostola mučili al martrali? — Šimek Lipejev! al so tiste, ki so presv. Jezusove nauke sprejeli, tudi mučili? — Kako so jih kaj mučili? — Al so smeli prvi krisjani tudi po dnevi službo božjo obhajati? — Kdaj so pa obhajali službo božjo? — Zakaj torej v cerkvi tudi po dnevi pri sv. meši sveče gorijo? — Terezika Mlinarjeva! kaj se ti zdeva, al se še najdejo ajdi po svetu? — Al se ajdovskim otrokom tudi tako dobro godi kot vam? — Kako se jim pa godi? — Kaj morate torej storiti, ker vaši stariši tako lepo za vas skerbijo? — Al zamorete ajdovskim otrokom pomagati? — Kako? — Al boš ti tej lepi družbi pristopila? — Kaj boš vsak den molila? — In koliko vsak mesec darovala? — Egidek Ribičev! Ktera sv. moža sta nam Slovencom sv. Jezusovo vero oznanovala? — Kako ju torej imenujemo? — Kako se jima moramo za to zahvaliti? — Kdo ju je vodil al vižal, de sta prav učila? — Kdo tudi zdej škofe in duhovnike viža, de nič kaj krivega ne učijo? — Kteri škof

so prvi in naj viši? — Kaj imenujemo sv. rimskokatoliško cerkvo? — Jernejček Petelnov? al si tud ud sv. rimskokatoliške cerkve? — Kteri pa niso udje naše sv. cerkve? — Al jih smemo zato zaničevati al sovražiti? — Kaj pa moramo?

10.

Kratko ponavljanje cele postave.

Sedaj bomo pa vse ponovili, kar sim vam od Boga sv. Duha, tretje božje osebe, pravil. — Jurek Kopitarjev! koliko dni po svojem vnebohodu je mili Jezus svojim apostolom sv. Duha poslal? — Kje so bili apostoli takrat, ko je sv. Duh na nje prišel? — Koga so apostoli na mesto Judeža Išariota v apostola izvoljili? — Al so bili sami v hiši? — Marjetka Nacesnikova! kako je sv. Duh na apostole prišel? — Kakšini so bili apostoli po tem, ko so sv. Duha prejeli? — Kakšini so bili pa prej? — Kdo zamore človeka naenkrat tako premeniti al preroditi? — Sv. Duh je apostole naenkrat tako premenil al prerodil, kdo je torej? — Matiček Vodušekov! kolika božja oseba je Bog sv. Duh? — Al je Bog sv. Duh mlaji, kot Bog oča? — Morde pa mlaji, kot Bog sin? — Al Bog sv. Duh, tudi vse vé, vse zamore, kot Bog oča in Bog sin? — Vsaka božja oseba je Bog, koliko je pa skupej Bogov? — Katerca Horvatova! kaj so apostoli počeli, potem ko so Boga sv. Duha prejeli? — Kteri apostol je nar prej pridigoval? — Koliko se jih je še tisti den spreobrnilo? — Al je apostol Peter tudi čudeže delal? — S svojo močjo? — Kje in kako je sv. Peter čudež storil? —

Kaj so ljudje mislili, ko je hrom človek naenkrat ozdravil? — Kaj je sv. Peter na to počel? — Koliko se jih je spreobrnilo? — Kako so apostole in vse kristjane s eno besedo imenovali? — Gašpar Ferenčakov! Al je sv. cerkva zmirom bolj rastla? — Koga so si torej apostoli v pomoč zvoljili? — Kteri med leviti al Diakoni je bil naj imenitnejši? — Kaj veš od sv. Štefana povedati?

Andrejček Golobov! al so tudi apostole preganjali? — Kdo kaj? — Kaj je kralj Herod storil? — Kterega apostola je pa dal zapreti? — Zakaj? — Al je bil res sv. Peter vmorjen? — Kdo ga je rešil? — Pové nam, kako? — Hanika Kamnatnikova! al si kdaj od nekega Savla kaj slišala? — Pripoveduj nam! — Kako se je Savl imenoval potem, ko je keršen bil? — Kaj je nato počel? — Kako ga torej imenujemo zato, ker je tako goreče križanega Jezusa označeval? — Jože Severjev! kako se je apostolu Pavlu godilo? ker je tako goreče sv. vero označeval? — Kteri ljudje so ga posebno preganjali? — Kaj so mu hotli storiti? — Al ga je deželni oblastnik obsodil? — Zakaj ne? — Urška Slomšekova! pové nam, kako se je apostolu Pavlu po potu v mesto Rim godilo? — Kaj je v Rimu delal? — Petrek Erjavčev! al je apostol Peter tudi v tujih krajih sv. avangelj označeval? — Kod kaj? — V katero mesto je tudi poslednič prišel? — Kdo je bil tičas rimski cesar? — Al je cesar Nero kristjane za ljubo imel? — Je tudi ss. apostola Petra in Pavla vmoriti dal? — Kako je dal sv. Petra vmoriti? — Kako pa sv. Pavla? — Sta bila oba en den vmorjena? — Kje njuna

trupla počivata? — Kako imenujemo nastopnika al naslednika sv. apostola Petra? — Ajtka Požničeva? al so drugi apostoli tudi med ajdi sv. evangelj oznanovali? — Kako se je tudi jim godilo? — Kteri apostol je mirne smerti vmerl? — Al so tudi perve kristjane za apostoli mučili al martrali? — Kako kaj? — Kdo je dajal apostolom in kristjanom toliko serčnost al moč, de so vse težave in tudi bitko smert voljni in veseli prenašali? — Matiček Korenov! Ktera sv. moža sta nam Slovencom presv. Jezusovo vero oznanovala? — Kdo viža škofe in duhovnike, de nič kaj krivega ne učijo? — Kako imenujemo škofe, duhovnike in vse pravoverne kristjane skupej? —

P o m b a.

Večkrat se nam učenikom keršanskega navka očita, de se otroci še naj potrebnejih molitev ne naučijo, temveč jih celo pozabijo. Temu v okom priti svetujem vsim sodelavcom v vinogradu Gospodovem, naj, če ne vsakobart, sej večkrat vsakdajne in potrebne molitve šolarjem moliti pustijo. Tako naj po mojem mnenju prvošolči al začetniki zvonaj očenaša, češena si Marija in apostolske vere sledeče molitvice in sicer tako — le molijo:

Koliko je sv. zakramentov?

Sedem.

Kteri so?

1. sv. kerst. 2. sv. birma. i. t. n.

Koliko je poglavitnih resnic?

Šest.

Kako se glasijo?

1. De je en Bog. 2. De je Bog pravičen sodnik, kateri dobro plačuje in hudo strahuje i. t. d.

Koliko je poslednih reči?

Štiri.

Povéte jih.

1. smert. 2. sodba. 3. pekel. 4. nebesa.

Koliko je božjih zapoved?

Deset.

Ktere so?

1. Veruj v enega samega Boga. 2. Ne ime-nuj po nepridnem božjega imena. i. t. n.

Koliko reči je k zakramentu sv. pokore treba?

Pet.

Povéte jih.

1. Izprašovanje vesti. 2. grevenga. i. t. d.

Koliko poglavitnih delov ima sv. meša?

Štiri.

Kako se glasijo?

1. Sv. evangel. 2. sv. darovanje. 3. sv. po-vzdigovanje. 4. sv. obhajilo.

Koliko je cerkvenih zapoved?

Pet.

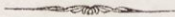
Molite jih.

1. Posvečuj zapovedane praznike. 2. Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih spodobno pri sv. meši. i. t. n.

Kako se glasi molitvica pred sv. spovedjo?

Jez vbogi grešnik Vas, duhovne oče! prosim za sv. blagoslov — sv. žegen — de bi se mogel svojih grehov prav in čisto spovedati, ktere sim storil od tistega časa, ko sim začel greh spoznavati, s mislimi, besedami in djanji, zlasti se pa obtožim, de sim — zdej se grehi povejo. — Kedar pa več ne veš, ne molči, timveč končaj sv. spoved tako — le: „Zdej pa jez vbogi grešnik — vboga grešnica — sklenem svojo spoved, in Vas, duhovni oče! prosim za zveličansko pokoro in za sv. odvezo, če sim je vreden al vredna.“

Hvalen bodi Jezus Kristus!

Kazalo.

	stran
Predgovor	3
Uvod	5

Perva postava.

Od Boga očeta, perve božje osebe.

1. Bog oča je stvaril svet	16
2. " " " "	19
3. Adam in Eva	22
4. Angeli	25
5. Pervi greh	26
6. Žalostni nasledki pervega greha	33
7. Obljuba Odrešenika	36
8. Marija in angelsko češenje	38
9. Kratko ponavljanje cele postave	41

Druga postava.

Od Boga sina, druge božje osebe.

1. Marija je povila Odrešenika	46
2. Pastirji pri jaslicah	48
3. Trije Modri in kralj Herod	50
4. Simeon in Ana	54
5. Jezus gre k praznikom v Jeruzalem	58
6. Janez karstnik	61
7. Jezus začne učiti	68
8. Naš bližin je vsak človek	71
9. " " " " "	75
10. Jezus blagoslovlja otročiče	77
11. Ženitnina v Kani Galilejski	80
12. Jezus uči na gori	84

	stran
13. Jezus ozdravi mertvoudnega	87
14. Jezus obudi Jairovo hčerko in mladenča iz Naima	90
15. Jezus obudi Lacara	93
16. Jezus jezdi slovesno v Jeruzalem	96
17. Jezus v verti Getcemani	101
18. Jezus pred Ana-tom in Kajfe-žom	105
19. Jezus pred Pilatom in Herodom	111
20. Jezus na hribu Golgata križan	115
21. Jožef Arimatejski in Nikodem Jezusa z križa snemeta	118
22. Jezus je od mertvih vstal	121
23. Naša duša ne vmre	125
24. Kratko ponavljanje cele postave	130

Tretja postava.

Od Boga sv. Duha, tretje božje osebe.

1. Jezus pošlje sv. Duha	132
2. Sv. Duh, pravi živi Bog	136
3. Peter in Janez ozdravita hromege	140
4. Sv. Štefan, prvi mučenik	144
5. Angel reši Petra iz ječe	148
6. Savl se spreoberne	151
7. Pavl ozdravi v Listri kruljevca	154
8. Pavl potuje v Rim	156
9. Velika sreča, de smo kristjani	161
10. Kratko ponavljanje cele postave	165
Opomba	167

100
105
110
115
120
125
130
135
140
145
150
155
160
165
170
175
180
185
190
195
200

13. Jezus odhaja iz Jeruzalema
14. Jezus odhaja iz Jeruzalema
15. Jezus odhaja iz Jeruzalema
16. Jezus odhaja iz Jeruzalema
17. Jezus odhaja iz Jeruzalema
18. Jezus odhaja iz Jeruzalema
19. Jezus odhaja iz Jeruzalema
20. Jezus odhaja iz Jeruzalema
21. Jezus odhaja iz Jeruzalema
22. Jezus odhaja iz Jeruzalema
23. Jezus odhaja iz Jeruzalema
24. Jezus odhaja iz Jeruzalema

Tretja postava

04. Jezus odhaja iz Jeruzalema

155
160
165
170
175
180
185
190
195
200
205
210
215
220
225
230
235
240
245
250
255
260
265
270
275
280
285
290
295
300

1. Jezus odhaja iz Jeruzalema
2. Jezus odhaja iz Jeruzalema
3. Jezus odhaja iz Jeruzalema
4. Jezus odhaja iz Jeruzalema
5. Jezus odhaja iz Jeruzalema
6. Jezus odhaja iz Jeruzalema
7. Jezus odhaja iz Jeruzalema
8. Jezus odhaja iz Jeruzalema
9. Jezus odhaja iz Jeruzalema
10. Jezus odhaja iz Jeruzalema

Opomba

